औरंगाबाद, नागपूर, पुणे, अमरावती, लातूर, सोलापूर, कोल्हापूर, नाशिक, मुंबई, जळगांव, रत्नागीरी, ठाणे, पालघर, नंदुरबार, नांदेड, चंद्रपूर, गडचिरोली, अहमदनगर, सातारा या विभागातून एकाच वेळी प्रकाशीत होणारे वृत्तपत्र

माहिती खात्रीची व प्रगतीची, देतो वेध भविष्याचा..

नौकरी एक्सप्रेस

Marathi-Weekly

RNI.No.MAH/MAR2010/34125

छत्रपती संभाजीनगर

पाने : ८

किंमत : १५.००

वर्ष : १६ वे

अंक : १५ वा

रविवार -३० नोव्हेंबर ते ०६ डिसेंबर २०२५

E-mail:naukriexpress.impact@gmail.com

E-Paper : http://naukriexpress.co.in

Post Regd.No. G 2/RNP/AGD-415/2024-26

किंमत १५/-

सविस्तर वृत्त पान ८ वर पहा..

पुणे विद्यापीठातील शिक्षक पदांसाठी मोठी संधी!

पुणे महानगरपालिकेची कनिष्ठ अभियंता पदांसाठीची परीक्षा अखेर पुढे ढकलली

आता JEE न देता IIT प्राध्यापकांकडून थेट शिक्षण घेण्याची संधी

सविस्तर वृत्त पान ७/८ वर पहा..

देशभरातील सरकारी आणि बँकिंग क्षेत्रातील उमेदवारांसाठी सध्या सुवर्णसंधी

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या स्पर्धा परीक्षांचे अंदाजित वेळापत्रक - सन २०२६

सी-टीईटी २०२६ साठी अर्ज प्रक्रिया सुरु!

शिष्यवृत्ती परीक्षा आता २२ फेब्रुवारीला

राज्य सांस्कृतिक पुरस्कार जाहीर

सविस्तर वृत्त पान ४/३ वर पहा..

जगात सर्वात मजबूत पासपोर्ट कोणाचा?

शाळा बंद पडण्याची भीती आणि विद्यार्थ्यांचे शिक्षण धोक्यात

विद्यार्थ्यांसाठी एसटीची खास हेल्पलाईन सुरु, तत्काळ करा फोन!

मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनीअरिंगमध्ये करिअरच्या वाढत्या संधी!

राजेश अग्रवाल महाराष्ट्राचे नवे मुख्य सचिव

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ महाराष्ट्र शासनाने राज्याच्या प्रशासनाला नवी दिशा देणारा महत्त्वपूर्ण निर्णय घेतला असून सामान्य प्रशासन विभागाचे अपर मुख्य सचिव राजेश अग्रवाल यांची महाराष्ट्राचे नवे मुख्य सचिव म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. विद्यमान मुख्य सचिव राजेश कुमार हे ३० नोव्हेंबर रोजी सेवानिवृत्त होत असल्याने त्याच दिवशी अग्रवाल हे पदभार स्वीकारणार आहेत.

ही नियुक्ती राज्याच्या प्रशासकीय संरचनेत महत्त्वपूर्ण बदल मानली जात असून अत्यंत अनुभवी, कार्यतत्पर आणि विविध क्षेत्रातील प्रशासनाचा व्यापक अनुभव असलेल्या अग्रवाल यांच्या नेतृत्वाखाली राज्य प्रशासन अधिक सक्षमपणे कार्य करेल, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

राजेश अग्रवाल : सविस्तर परिचय

राजेश अग्रवाल हे भारतीय प्रशासकीय सेवेत महाराष्ट्र कॅडरचे १९८९ बॅचचे अधिकारी असून त्यांचे मूळ गाव पंजाबमधील जालंधर आहे. तांत्रिक जाण आणि प्रशासकीय कौशल्य यांचा उत्तम संगम त्यांच्याकडे असून त्यांनी कॉम्प्युटर सिस्टिम्स मध्ये बी.टेक शिक्षण घेतले आहे. आधुनिक तंत्रज्ञान, डिजिटल प्रशासन, आर्थिक नियोजन, सामाजिक विकास, ग्रामीण उन्नती, तसेच कौशल्य विकास या सर्व क्षेत्रांत त्यांची भक्कम छाप आहे.

अग्रवाल यांची विविध पदांवरील

कारकिर्दीच्या यशस्वीतेत टीम वर्क महत्त्वाचे - मुख्य सचिव राजेश कुमार

महाराष्ट्र हा माझ्या रक्तात, स्वभावात आणि आचरणात आहे. कोणत्याही पदावर यशस्वी होण्यासाठी माती आणि संस्कृतीशी एकरूप होणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. भारतीय प्रशासकीय सेवेतील कारकिर्दीत सहकारी अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांसोबतचे टीम वर्क हे यशाचे मुख्य कारण असल्याचे मुख्य सचिव राजेश कुमार यांनी सांगितले.मुख्य सचिव राजेश कुमार ३० नोव्हेंबर २०२५ रोजी सेवेतून निवृत्त होत आहेत. यानिमित्ताने सामान्य प्रशासन विभागामार्फत मंत्रालयात सेवापूर्ती समारंभ आयोजित करण्यात आला. या कार्यक्रमात सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय अधिकारी-कर्मचारी संघटना, महाराष्ट्र राज्य अनुसूचित जाती-जमाती अधिकारी कर्मचारी संघटना, राजपत्रित अधिकारी महासंघ, तसेच आयएएस अधिकारी संघटनेतर्फे त्यांना शुभेच्छा देण्यात आल्या.या प्रसंगी राजेश कुमार यांच्या पत्नी अर्चना राजेश कुमार, अपर मुख्य सचिव राजेश अग्रवाल,ओ. पी. गुप्ता, व्ही. राधा, वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकारी आणि मंत्रालयीन कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

पदे

उल्लेखनीय कारकीर्द

महाराष्ट्रातील जिल्हा पातळीपासून केंद्र शासनातील उच्च पदापर्यंत अनेक महत्त्वपूर्ण जबाबदाऱ्यांवर त्यांनी काम केले आहे. त्यांच्या सेवाकाळातील काही महत्त्वपूर्ण पदे पुढीलप्रमाणे :

जिल्हा व राज्य प्रशासनातील कामगिरी

सहायक जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी - प्रशासनातील सुरुवातीच्या टप्प्यातच त्यांनी कार्यक्षमतेची छाप निर्माण केली.

जिल्हा परिषद, जळगाव - मुख्य कार्यकारी अधिकारी - ग्रामीण विकास, पाणीपुरवठा व शिक्षण क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण निर्णय.

जिल्हाधिकारी, अकोला - आपत्ती व्यवस्थापन, शासन योजनांची अंमलबजावणी, तसेच नागरिक-केंद्रित प्रशासनावर भर.

मंत्रालय व राज्य शासनातील उच्च पदे

सचिव - सामान्य प्रशासन विभाग (GAD)

सचिव - कृषी व मत्स्यव्यवसाय विभाग - शेतकऱ्यांसाठी नव्या संकल्पना, प्रकल्पांची गती.

सचिव - सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग (अतिरिक्त कार्यभार)

प्रमुख सचिव - माहिती तंत्रज्ञान (IT) - ई-गव्हर्नन्स आणि डिजिटलायझेशनला नवे बळ.

सचिव - वित्त विभाग / लेखा व कोषागारे विभाग - आर्थिक शिस्त आणि पारदर्शकतेवर लक्ष.

केंद्र सरकारमधील महत्त्वाची जबाबदारी

खाजगी सचिव - केंद्रीय ग्रामविकास राज्यमंत्री

संचालक - भारत निवडणूक आयोग - निवडणूक व्यवस्थेत तांत्रिक सुधारणा.

राष्ट्रीय अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी - एक्स्चेंज ऑफ इंडिया, नवी दिल्ली

सह सचिव - वित्त सेवा विभाग (MoF)

सह सचिव - आदिवासी विकास विभाग (MOTA)

महासंचालक (प्रशिक्षण) - कौशल्य विकास विभाग

अतिरिक्त सचिव व वित्त सल्लागार - पेट्रोलियम व नैसर्गिक वायू विभाग

सचिव - कौशल्य विकास विभाग, भारत सरकार

सचिव - सामाजिक न्याय विभाग, भारत सरकार

अतिरिक्त मुख्य सचिवपद

मुख्य सचिवपदाच्या अगोदर ते महाराष्ट्र शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागात अतिरिक्त मुख्य सचिव म्हणून जबाबदारी सांभाळत होते.

नव्या मुख्य सचिवांकडून अपेक्षा

राजेश अग्रवाल यांच्या तांत्रिक जाण, शांत नेतृत्वशैली, काटेकोर कार्यपद्धती आणि विविध क्षेत्रातील अनुभवामुळे राज्य शासनाच्या अनेक महत्त्वाकांक्षी योजनांना गती मिळेल अशी शक्यता वर्तवली जात आहे.

विशेषतः-डिजिटल प्रशासन, वित्तीय पारदर्शकता,कौशल्य व रोजगार निर्मिती,शेतीविषयक तांत्रिक उन्नती

सामाजिक न्याय व सर्वसमावेशक विकास , या क्षेत्रांत त्यांच्या नेतृत्वाचा ठसा उमटेल, अशी प्रशासनात चर्चा आहे.

राज्याचे नवे मुख्य सचिव म्हणून राजेश अग्रवाल यांच्या नियुक्तीमुळे महाराष्ट्राच्या प्रशासकीय कार्यप्रणालीला नवी ऊर्जा आणि दिशा मिळेल, असा विश्वास शासनाने व्यक्त केला आहे.

संक्षिप्त

प्रसिद्ध बॉलिवूड अभिनेता धर्मेंद्र यांचा जीवनप्रवास अत्यंत प्रेरणादायक

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/प्रसिद्ध बॉलिवूड अभिनेता धर्मेंद्र यांचा जीवनप्रवास अत्यंत प्रेरणादायक आणि रोमांचक आहे. त्यांना 'ही-मॅन' म्हणून ओळखले जाते आणि त्यांच्या अभिनयाच्या अप्रतिम कौशल्यामुळे त्यांनी अनेक दशकांपासून हिंदी चित्रपटसृष्टीवर आपले नाव अमर केले आहे. धर्मेंद्र यांचा जन्म ८ डिसेंबर १९३५ रोजी पंजाबमधील लुधियाना जिल्ह्यातील सहनेवाल गावात झाला. त्यांचे खरे नाव धर्मेंद्र केवल कृष्ण देओल आहे. ते एका जाट शीख कुटुंबातील होते, ज्यांचे वडील केवळ कृष्ण मुख्याध्यापक होते.

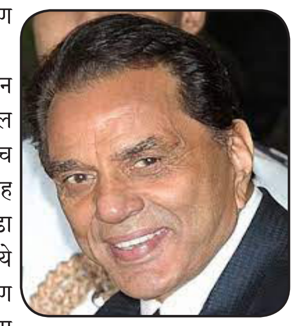

धर्मेंद्र यांचे शालेय जीवन गावातील लालटन कलान येथील शाळेत सुरू झाले. सुरुवातीपासूनच त्यात जोश, मेहनत आणि उत्साह होता. त्यानंतर त्यांनी फगवाडा येथील रामगढिया कॉलेजमध्ये इंटरमीडिएट (१२ वी) शिक्षण पूर्ण केले. बालपणापासूनच त्यांना अभिनयाची आवड होती, पण सुरुवातीला त्यांचा मार्ग सामान्य शिक्षणाकडेच होता. अभिनयाची आवड त्यांना पुढे बॉलिवूडमध्ये नेले आणि त्याने त्यांचे आयुष्यच बदलून टाकले.

धर्मेंद्र यांनी १९६० च्या दशकात बॉलिवूडमध्ये पदार्पण केले आणि 'दिल भी तेरा हम भी तेरे' या सिनेमातून त्यांनी चित्रपटसृष्टीत आपले पहिले पाऊल ठेवले. त्या काळात त्यांचे पहिले मानधन फक्त ५१ रुपये होते, जे त्यांनी ऑफिसमध्ये तीन जणांनी एकत्र करून धर्मेंद्र यांना दिले. हे त्यांचे सुरुवातीचे दिवस होते, जे त्यांनी अत्यंत साधेपणाने आणि मेहनतीने पार केले. त्यांच्या कारकिर्दीत अनेक सुपरहिट चित्रपट आले आणि ॲक्शनपासून कॉमेडी, रोमॅन्सपासून ड्रामापर्यंत त्यांनी प्रत्येक भूमिकेत उत्कृष्ट अभिनय केला.धर्मेंद्र यांचा खाजगी जीवनही कथानकाप्रमाणेच रोमहर्षक आहे. १९५४ मध्ये ते फक्त १९ वर्षांचे असताना त्यांनी प्रकाश कौरशी लग्न केले, ज्यातून त्यांना चार मुले झाली - दोन मुलं सनी देओल आणि बॉबी देओल, आणि दोन मुली अजिता व विजेता. त्यानंतर त्यांनी १९८० मध्ये हेमा मालिनीशी लग्न केले, आणि त्यांच्या प्रेमकथेनेही चित्रपटसृष्टीत चर्चेचा विषय निर्माण केला. त्यांच्या वैयक्तिक जीवनातील आव्हाने आणि निर्णय त्यांच्या व्यक्तिमत्वाची ताकद दर्शवतात.२०२३ मध्ये धर्मेंद्र यांनी 'रॉकी राणी की प्रेम कहानी' या चित्रपटातून शबाना आझमीसोबत पुनरागमन केले, ज्याने त्यांच्या चाहत्यांना आनंद दिला. त्यांचा आगामी चित्रपट '२१' २५ डिसेंबर २०२५ रोजी प्रदर्शित होणार आहे. ८९ वर्षांच्या वयात त्यांच्या निधनाने संपूर्ण देशात शोककळा पसरली आहे. धर्मेंद्र यांचे योगदान, त्यांच्या मेहनतीचा मार्ग, आणि चित्रपटसृष्टीतील अमूल्य ठसा अनेक पिढ्यांसाठी प्रेरणास्त्रोत राहील.त्यांच्या बालपणापासून ते बॉलिवूडपर्यंतचा प्रवास, साधेपणाने सुरू झालेले शिक्षण, मेहनत आणि अभिनयातील उत्कटता दर्शवतो की, प्रत्येक मोठा यश साध्य करण्यासाठी चिकाटी, आत्मविश्वास आणि आवड असणे किती महत्त्वाचे आहे. धर्मेंद्र यांची ही कथा फक्त चित्रपटसृष्टीतील नाही, तर जीवनातील संघर्ष आणि विजयाची प्रेरणादायक उदाहरण आहे.

रिक्त पदे भरण्यासाठी शासनाचा ठोस निर्णय

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/ प्रतिनिधी/ शासकीय विद्यानिकेतन शाळांमधील शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी, पायाभूत सुविधा व विद्यार्थ्यांच्या सुविधांसंबंधीच्या सर्व प्रलंबित मागण्यांवर त्वरीत निर्णय घेण्याचे आश्वासन शालेय शिक्षण विभागाचे प्रधान सचिव रणजित सिंह देओल यांनी मंत्रालयात झालेल्या महत्त्वपूर्ण बैठकीत दिले. ही बैठक विद्यानिकेतनच्या सध्याच्या स्थितीचे सखोल मूल्यमापन, भविष्यातील गरजा, तसेच शैक्षणिक गुणवत्ता वाढविण्यासाठी रोडमॅप ठरविण्याच्या दृष्टीने निर्णायक ठरली.

रिक्त पदे भरण्यासाठी शासनाचा ठोस निर्णय

विद्यानिकेतन शाळांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या रिक्त पदांची संख्या गेल्या काही वर्षांत वाढत असून, त्याचा थेट परिणाम प्रशासन, शिक्षणाची गुणवत्ता आणि विद्यार्थ्यांच्या दैनंदिन दिनचर्येवर होत आहे.

प्राचार्यांनी बैठकीत मांडलेल्या आकडेवारीनुसार अनेक ठिकाणी किमान मनुष्यबळही उपलब्ध नाही. यावर देओल यांनी स्पष्ट केले की-

- रिक्त पदे टप्प्याटप्प्याने भरण्यात येतील
- आवश्यकतेनुसार काही पदे तात्पुरत्या स्वरूपात भरून कामकाज सुरळीत केले जाईल
- भविष्यातील मनुष्यबळ नियोजनासाठी शालेय शिक्षण विभाग एक स्वतंत्र कार्ययोजना तयार करणार आहे

विद्यार्थ्यांच्या आहार भत्त्यात वाढ होणार

महागाई आणि पोषणाच्या गरजा लक्षात घेता, विद्यार्थ्यांना दिला जाणारा आहार भत्ता वाढविण्याचा प्रस्ताव सर्व सदस्यांनी एकमताने मान्य केला.

बैठकीत मांडलेले मुद्दे:

- विद्यमान भत्ता आजच्या खर्चाशी सुसंगत नाही
- गुणवत्तापूर्ण आहार देण्यासाठी किमान आर्थिक मर्यादा वाढविणे आवश्यक
- नियमित पुनरावलोकनासाठी एक स्थायी समिती स्थापन करणे

देओल यांनी हा प्रस्ताव सकारात्मकरीत्या पुढे नेण्याचे आश्वासन दिले.

अकरावी-बारावीचे वर्ग सुरू करण्यास हरित दिवा

विद्यानिकेतनमध्ये केवळ पाचवी ते दहावी शिक्षण उपलब्ध असल्याने अनेक विद्यार्थी दहावीनंतर इतरत्र स्थलांतर करतात.

प्राचार्यांनी सांगितले की-

- शाळेतील शैक्षणिक वातावरण, उपलब्ध सुविधा आणि निवासी व्यवस्था लक्षात घेता अकरावी-बारावी सुरू केल्यास विद्यार्थ्यांना मोठा लाभ
- विज्ञान, कला आणि कॉमर्स - या सर्व शाखा टप्प्याटप्प्याने सुरू करण्याचा प्रस्ताव

या प्रस्तावावर देओल यांनी त्वरित कार्यवाही सुरू करण्याची घोषणा केली.

सेमी-इंग्रजी माध्यमाचा प्रस्ताव

आजच्या काळात स्पर्धात्मक परीक्षांसाठी आणि उच्च शिक्षणासाठी इंग्रजी माध्यम महत्त्वाचे होत आहे.

म्हणूनच-

- विद्यानिकेतनमध्ये सेमी-इंग्रजी विभाग सुरू करण्याचा निर्णय
- शिक्षकांना आवश्यक प्रशिक्षण दिले जाणार
- अभ्यासक्रमानुसार डिजिटल सामग्री उपलब्ध केली जाणार

इमारतींच्या दुरुस्ती आणि पायाभूत सुविधा सुधारणा

सविस्तर बातमी पान नं.२ वर..पहा..

वैद्यकीय शिक्षण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांची सर्जन विभागाकडे पाठ!

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/ प्रतिनिधी/वैद्यकीय शिक्षणातील बदलत्या गतीमान प्रवाहामुळे सर्जरी या अत्यंत महत्त्वाच्या शाखेवर गंभीर परिणाम होताना दिसत आहेत. NEET-PG 2025 च्या पहिल्या समुपदेशन फेरीतील आकडेवारीनुसार विद्यार्थ्यांचा कल मोठ्या प्रमाणावर मेडिसिन आणि रेडिओलॉजीकडे झुकला आहे; तर दुसरीकडे, शस्त्रक्रिया ही शाखा विद्यार्थ्यांच्या निवडीच्या तक्त्यात खाली सरकत आहे. यंदा टॉप १,५०० विद्यार्थ्यांपैकी तब्बल ४२% विद्यार्थ्यांनी MD जनरल मेडिसिनची निवड केली आणि ३०% विद्यार्थ्यांनी चऊरेडिओडायग्नोसिसला प्राधान्य दिले. याच्या तुलनेत चड जनरल सर्जरी ही केवळ ६.६% विद्यार्थ्यांनी - म्हणजे फक्त ९९ विद्यार्थ्यांनी - स्वीकारली. हे आकडे सर्जरी शाखेच्या भविष्यासाठी धोक्याची घंटा आहेत.

सर्जरी शाखेकडे विद्यार्थ्यांचा कल कमी का?

१. उच्च कौशल्य, दीर्घ प्रशिक्षण आणि सततचा तणाव

सर्जरी ही स्वतःमध्ये एक गतिमान, गुंतागुंतीची आणि सतत प्रत्यक्ष सहभागाची मागणी करणारी शाखा आहे. अनेक वर्षांचे कठीण प्रशिक्षण, दीर्घ कामाचे तास, रुग्णस्थितीतील अचानक बदल आणि जीवन-मृत्यूच्या टप्प्यांवर निर्णय घ्यावे लागण्याची जबाबदारी - हे सर्व विद्यार्थ्यांना मानसिकदृष्ट्या मागे हटण्यास प्रवृत्त करतात.

२.'छोटी चूक = मोठी किंमत'

शस्त्रक्रियेमध्ये किरकोळ त्रुटी देखील गंभीर परिणाम करू शकते. त्यामुळे सर्जन सतत दडपणाखाली काम करतात. अशा परिस्थितीत नवीन पिढी 'सुरक्षित' वाटणाऱ्या मेडिसिन, रेडिओलॉजी किंवा त्वचारोग यांसारख्या कमी ताणाच्या शाखांकडे वळते.

३.कायदेशीर खटल्यांचे वाढते प्रमाण

वैद्यकीय क्षेत्रातील 'लिटिगेशन रिस्क' वर्षानुवर्षे वाढत आहे. गुंतागुंतीच्या प्रकरणांमध्ये अपयश येताच दोष बऱ्याचदा सर्जनवरच टाकला जातो. यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये असुरक्षिततेची भावना निर्माण होते.

४. जीवनशैलीचा प्रश्न (Work-Life Balance)

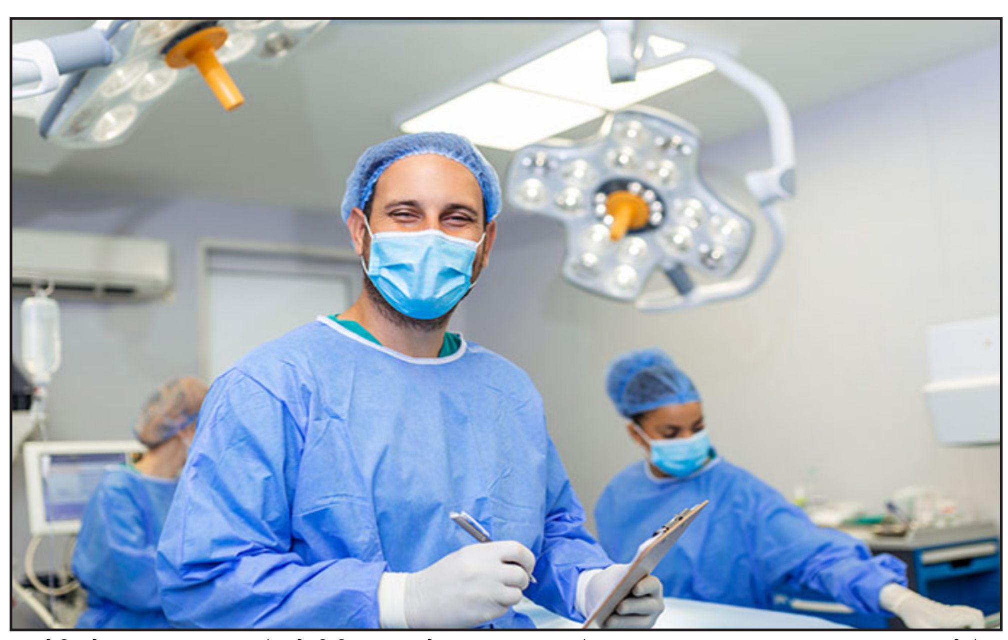

रेडिओलॉजीसारख्या शाखांमध्ये निश्चित कामाचे तास, कमी ऑन-ड्युटीज आणि चांगला वर्क-लाइफ बॅलन्स मिळतो. याउलट सर्जरीमध्ये रात्रभर ड्युटीज, इमर्जन्सी ऑपरेशन आणि भावनिक थकवा जास्त असतो.

५. करिअर स्थिरता आणि वेतन

सुपर-स्पेशालिटी हॉस्पिटलमध्ये रेडिओलॉजिस्ट आणि फिजिशियनसाठी मोठी मागणी आहे व चांगला पगार त्वरित मिळतो. सर्जनसाठी मात्र सुरुवातीला कठीण स्पर्धा, अनुभव मिळेपर्यंत कमी उत्पन्न आणि व्यावसायिक स्थिरतेसाठी मोठा कालावधी लागतो.

सर्जरीच्या भविष्यासंबंधी तज्ज्ञांची चिंता

एम्स दिल्लीचे सर्जरी विभागातील तज्ज्ञ डॉ. नरेश कुमार यांच्या मते, काही वर्षांपूर्वी सर्जरीला कौशल्य, सर्जनशीलता आणि प्रतिष्ठेची शाखा म्हणून पाहिले जात होते. मात्र आता परिस्थिती बदलली आहे.

ते म्हणतात-

भविष्यात ही प्रवृत्ती कायम राहिली, तर देशाला चांगले, अनुभवी सर्जन मिळणे कठीण होईल. त्यामुळे आरोग्यसेवेची गुणवत्ता धोक्यात येऊ शकते.

खरंच, ग्रामीण भागात तर आधीच अनुभवी सर्जनांची कमतरता जाणवत आहे. गुंतागुंतीच्या ऑपरेशन्ससाठी शहरांकडे धाव घ्यावी लागते.

रुग्णांच्या मानसिकतेतही बदल

आजचे रुग्ण लहान शस्त्रक्रियांनाही घाबरतात. अनेकदा गुंतागुंतीच्या प्रकरणांत रुग्ण किंवा नातेवाईक जबाबदारी डॉक्टरांवर ढकलतात. यामुळे विद्यार्थ्यांना सर्जरी 'धोकादायक' वाटू लागते.

भविष्यातील परिणाम: आरोग्यसेवेवर वाढणारा ताण

- तज्ज्ञ सर्जनांची उपलब्धता कमी झाल्यास सरकारी व खाजगी रुग्णालयांवर ताण वाढेल.
- इमर्जन्सी प्रकरणांमध्ये योग्य वेळेत सर्जन न मिळाल्यास रुग्णांचे जीव धोक्यात येऊ शकतात.
- ग्रामीण भागातील सर्जिकल केअर आणखी मागे पडू शकते.
- सुपर स्पेशालिटी सर्जरी (Cardiac, Neuro, Onco, GI) या क्षेत्रांत गंभीर मनुष्यबळ तुटवडा निर्माण होऊ शकतो.

पुढील वृत्त पान २ वर...

पेन्सिल्व्हेनिया विद्यापीठाची लाइटनिंग स्कॉलर्स फेलोशिप! आंतरराष्ट्रीय संसाधनांचा लाभ

पेन्सिल्व्हेनिया विद्यापीठाची लाइटनिंग स्कॉलर्स फेलोशिप २०२६-२७ ही आंतरराष्ट्रीय स्तरावर संशोधनासाठी एक अत्यंत प्रतिष्ठित आणि प्रभावशाली संधी आहे. ही फेलोशिप विशेषतः त्या पीएचडी किंवा समतुल्य पदवीधारकांसाठी आहे जे जागतिक प्रश्नांवर सखोल संशोधन करणे इच्छित आहेत आणि त्यांच्या कामाद्वारे सामाजिक, आर्थिक, पर्यावरणीय किंवा राजकीय बदल घडवून आणण्यास सक्षम आहेत.

या फेलोशिपचा उद्देश विद्वानांना जागतिक दर्जाचे संशोधन संसाधने, आंतरराष्ट्रीय नेटवर्किंग, आणि विविध देशांतील तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन यांचा लाभ देऊन त्यांचे संशोधन अधिक व्यापक आणि प्रभावी बनवणे हा आहे.

फेलोशिप अंतर्गत निवडलेल्या उमेदवारांना किमान ९,५०,००० रुपयांची आर्थिक मदत मिळते. यामध्ये राहण्याची सुविधा, संशोधन साहित्य, आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये सहभागी होण्याची संधी, ग्रंथालयांचा वापर आणि जागतिक स्तरावरील संशोधकांशी संवाद साधण्याचे अवसर यांचा समावेश होतो. हे आर्थिक आणि व्यावसायिक पाठबळ संशोधकांना त्यांच्या प्रकल्पांवर पूर्ण लक्ष केंद्रित करून काम करण्याची परवानगी देते आणि त्यांच्या संशोधनाचा सामाजिक, आर्थिक किंवा पर्यावरणीय परिणाम अधिक दृढ बनवतो.

या फेलोशिपसाठी निवडलेल्या संशोधकांना एका सेमिस्टर किंवा पूर्ण शैक्षणिक वर्षासाठी पेरी वर्ल्ड हाऊसमध्ये राहण्याची संधी मिळते. या कालावधीत, ते विविध देशांतील तज्ज्ञ, आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठे आणि संशोधन संस्थांमधील विद्वानांसोबत सहयोग करू शकतात, ज्यामुळे त्यांच्या ज्ञानाचे व्यासपीठ जागतिक स्तरावर वाढते. याशिवाय, हवामान बदल, पर्यावरणीय धोके, लोकशाही व्यवस्थेतील आव्हाने, जागतिक न्याय आणि आर्थिक विषमता, सामाजिक समानता, मानवी हक्कांचे रक्षण, जागतिक सुरक्षा, युद्ध आणि शांतता प्रक्रियांसारख्या तातडीच्या जागतिक विषयांवर संशोधन करण्याची संधीही मिळते.

अर्ज करण्याची शेवटची तारीख १ डिसेंबर २०२५ आहे आणि इच्छुक संशोधकांनी आपली संशोधन योजना, शैक्षणिक पार्श्वभूमी, अनुभव, शिफारसपत्रे आणि प्रकल्पाचा संभाव्य सामाजिक किंवा जागतिक परिणाम याची संपूर्ण माहिती ऑनलाइन अर्जाच्या माध्यमातून सादर करावी. अर्जासाठी आवश्यक माहिती apply. inter-folio.com/173301 या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

जागतिक राजकारण, पर्यावरणीय बदल, मानवाधिकार संरक्षण, सामाजिक न्याय किंवा आर्थिक विषमता यांसारख्या क्षेत्रात सकारात्मक बदल घडवण्याची इच्छा असलेल्या संशोधकांसाठी ही फेलोशिप फक्त आर्थिक सहाय्य पुरवणारी नाही, तर ती जागतिक संशोधन समुदायाशी जोडणारी, दर्जेदार संसाधने उपलब्ध करून देणारी आणि संशोधनाच्या दर्जाला उंचावणारी संधी आहे. विद्वान या फेलोशिपचा लाभ घेतल्यास त्यांच्या कामाला जागतिक मान्यता मिळते आणि ते त्यांच्या क्षेत्रातील पुढाकार घेणाऱ्या संशोधकांमध्ये गणले जातात.

संपूर्णपणे, पेन्सिल्व्हेनिया विद्यापीठाची लाइटनिंग स्कॉलर्स फेलोशिप एक अशी संधी आहे जी विद्वानांच्या ज्ञान, संशोधन क्षमता, आणि आंतरराष्ट्रीय संपर्कांचा विस्तार करते, तसेच जागतिक स्तरावरील परिणामकारक संशोधनासाठी आवश्यक सर्व संसाधने पुरवते. ती विद्वानांना त्यांच्या संशोधनातून सामाजिक आणि जागतिक बदल घडवण्याची क्षमता देणारी, सशक्त आणि प्रेरणादायक योजना आहे.

रिक्त पदे भरण्यासाठी पान १ वरून..

अनेक विद्यानिकेतन शाळांच्या इमारती वसतिगृह, भोजनगृह, क्रीडांगण, प्रयोगशाळा यांच्या दुरुस्तीची गरज तातडीची आहे.

प्राचार्यांनी बैठकीत पुढील मागण्या मांडल्या:

-झीज झालेल्या इमारतींची देखभाल व स्ट्रक्चरल रिपेअर

-विद्यार्थ्यांसाठी नवीन कॉट्स, कपाटे, गाद्या, बेंचेस व इतर साहित्य

-स्वच्छता, पिण्याचे पाणी, सौर प्रकल्प, पावसाचे पाणी संधारण यांसाठी निधी

-प्रयोगशाळा आणि संगणक कक्ष अद्ययावत करणे

शिक्षण विभागाने या सर्व मागण्यांसाठी स्वतंत्र निधीची तरतूद करण्याचे आश्वासन दिले.

प्रवेशासाठी उत्पन्न मर्यादा वाढविण्याची शिफारस

सध्याच्या सामाजिक-आर्थिक बदलानुसार पालकांच्या उत्पन्न मर्यादेचे निकष बदलणे आवश्यक असल्याने:

-विद्यमान मर्यादा अनेक कुटुंबांसाठी अव्यवहार्य

-मर्यादा वाढवल्यास अधिक गुणवत्तापूर्ण विद्यार्थ्यांना संधी

-प्रवेश प्रक्रिया अधिक न्याय्य आणि सर्वसमावेशक होणार

परिचय पुस्तिका (हँडबुक) अद्ययावत करण्याचा निर्णय

विद्यानिकेतनच्या कार्यप्रणालीसाठी वापरली जाणारी परिचय पुस्तिका अनेक वर्षे अद्ययावत केलेली नाही.

बैठकीत ठरले:

सध्याच्या नियमावली, शिक्षण पद्धती, सुरक्षा नियम, प्रशासनिक प्रक्रिया यांचा समावेश असलेले नवीन हँडबुक तयार केले जाईल

-हे दस्तऐवज डिजिटल स्वरूपातही उपलब्ध करणार

नियमित बैठका आणि नियामक मंडळातील सुधारणा

विद्यानिकेतनचे संचालन व्यापक व शिस्तबद्ध पद्धतीने व्हावे म्हणून-

- नियामक मंडळात तज्ज्ञांचा समावेश

- तिमाही आणि सहामाही समीक्षा बैठका अनिवार्य

- शाळेच्या प्रगतीचा एकत्रित अहवाल तयार करून मंत्रालयाला सादर करणे

शासनाची एकूण भूमिका

-देओल यांनी बैठकीनंतर स्पष्ट केले की-

-विद्यानिकेतन शाळा महाराष्ट्राची महत्त्वाची शैक्षणिक परंपरा आहेत.

-या शाळांना आधुनिक, सुरक्षित, सक्षम आणि सर्वांगीण विकासाला चालना देणारी केंद्रे बनवणे हे शासनाचे उद्दिष्ट आहे

-विद्यार्थ्यांच्या राहणीमानापासून शिक्षणापर्यंत प्रत्येक घटकावर लक्ष केंद्रित केले जाईल.

संक्षिप्त

वैद्यकीय शिक्षण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांची पान १ वरुन....

उपाय काय? - सर्व पातळ्यांवर सकारात्मक बदलांची गरज

१. प्रशिक्षणाची गुणवत्ता सुधारवणे

आधुनिक साधनसामग्री, प्रॅक्टिकल exposure आणि मेंटॉरिंग वाढवण्यासाठी वैद्यकीय शिक्षणात मोठी गुंतवणूक करण्याची आवश्यकता आहे.

२. सर्जनसाठी कायदेशीर सुरक्षा (Medical Indemnity)

वैद्यकीय लिटिगेशनमुळे होणारा ताण कमी करण्यासाठी मजबूत कायदेशीर संरक्षण आणि न्यायप्रक्रियेतील सुधारणा आवश्यक आहेत.

३. सुरक्षित आणि सन्माननीय कार्यपरिसर

लांबलचक कामाचे तास, सततच्या ऑन-ड्युटीजमध्ये सुधारणा आणि सर्जनसाठी मानवीय कामकाजाचे मानदंड लागू करणे गरजेचे आहे.

४. विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शन

सर्जरी ही केवळ कौशल्य नव्हे तर मानवी सेवेसाठी मोठी संधी आहे - हे विद्यार्थ्यांना पटवून देण्यासाठी अनुभवी सर्जनांनी प्रेरणादायी सहभाग घ्यावा.

५. प्रोत्साहन योजना

ग्रामीण भागात काम करणाऱ्या सर्जनांसाठी विशेष भत्ते, कर सवलती किंवा शिष्यवृत्ती यांसारख्या प्रोत्साहन योजना प्रभावी ठरू शकतात.

सर्जरी ही वैद्यकीय विज्ञानातील अत्यंत महत्त्वाची आणि जीवन वाचविणारी शाखा आहे. विद्यार्थ्यांची या क्षेत्रापासून वाढती दुरावलेली प्रवृत्ती भविष्यात आरोग्यव्यवस्थेसाठी मोठे आव्हान ठरू शकते. परिस्थिती बदलण्यासाठी प्रशिक्षण, कामाचे वातावरण, मानसिक आधार आणि कायदेशीर संरक्षण या सर्व स्तरांवर व्यापक सुधारणा करणे अत्यंत आवश्यक आहे.तज्ज्ञ सर्जनांची संख्या घटणे म्हणजे आरोग्यसेवेचा पाया ढासळण्याची भीती - आणि त्यामुळे या विषयाकडे तातडीने गांभीर्याने पाहण्याची गरज आहे.

हिंद दी चादर: धर्म, स्वातंत्र्य आणि मानवतेचे कवच!

धर्म, राष्ट्र, आणि मानवतेसाठी जीव अर्पण करणाऱ्यांचे स्थान इतिहासात सदैव अमर राहते. अशा तेजस्वी व्यक्तींच्या जीवनातून मानवतेचा प्रकाश झळकतो. त्या अमर गाथांपैकीच एक प्रेरणादायी कथा म्हणजे हिंद दी चादर श्री गुरु तेग बहादूर साहिबजी यांची आहे. ज्यांना संपूर्ण जग 'हिंद दी चादर' म्हणजेच भारतभूमीचे कवच म्हणून ओळखते. त्यांनी धर्म स्वातंत्र्य, न्याय आणि सहिष्णुतेच्या रक्षणासाठी दिलेले बलिदान भारतीय संस्कृतीतील अतुलनीय अध्याय आहे.

श्री गुरु तेग बहादूर साहिबजी यांचा जन्म १ एप्रिल १६२१ रोजी पंजाबमधील अमृतसर येथे झाला. त्यांचे वडील गुरु हरगोबिंद साहिब हे शीख धर्माचे सहावे गुरु होते. त्यांच्या आईचे नाव माता नानकी देवी असे होते. श्री गुरु तेग बहादूर साहिबजी यांचे बाल्यावस्थेतील नाव त्यागमल होते; पण युद्धभूमीवरील त्यांच्या अतुलनीय पराक्रमामुळे वडिलांनी त्यांना तेग बहादुर म्हणजे 'तलवारीसारखा धैर्यवान' असे नाव दिले. बालपणापासूनच त्यांच्यात शौर्य, नम्रता आणि अध्यात्मिक चिंतन यांचा सुंदर संगम होता. त्यांनी आत्मज्ञान आणि मानवसेवा हेच जीवनाचे खरे ध्येय मानले होते.

शीख गुरू परंपरा अडचणीत आली असताना गुरू शोधण्याचे काम श्री बाबा मखान शाह लबाना यांनी बाबा बकाला (अमृतसर) येथे याठिकाणी केले. ऐतिहासिक माहितीनुसार श्री बाबा माखनशहा लबाना यांनी श्री गुरु तेग बहादुर साहिबजींना ओळखून 'गुरु लाधो रे गुरू लाधो रे' अशी घोषणा केली, आणि त्या क्षणापासून लबाना समाजाचे नाव शीख इतिहासात अजरामर झाले.

१६६४ मध्ये श्री गुरु तेग बहादूर साहिबजी हे शीख धर्माचे नववे गुरु झाले. त्यांच्या व्यक्तिमत्वात विलक्षण शांतता, करुणा आणि आत्मनिष्ठा होती. त्यांनी धर्माचा अर्थ स्पष्ट करताना सांगितले की, धर्म म्हणजे आग्रह नव्हे, तर दुसऱ्याच्या श्रद्धेचा सन्मान करणे होय. त्यांनी भारतभर प्रवास करून समाजात मानवता, समता आणि सहिष्णुतेचे बीज रोवले. श्री आनंदपूर साहिब हे त्यांनी स्थापन केलेले पवित्र ठिकाण असून आजही ते शीख धर्माचे केंद्रस्थान आहे.

त्या काळात जबरदस्तीने धर्मांतर केले जात होते. या संकटाच्या वेळी श्री गुरु तेग बहादूर साहिबजी यांनी महत्त्वाची भूमिका बजावली होती. ते म्हणाले होते, 'जर माझ्या बलिदानामुळे या निरपराधांच्या श्रद्धेचे रक्षण होणार असेल, तर तेच माझे सर्वोच्च धर्मकर्म ठरेल.' हे शब्द केवळ त्यागाचे नव्हते, तर संपूर्ण मानवतेच्या रक्षणाची घोषणा करणारे होते.

श्री गुरु तेग बहादूर साहिबजी यांना आग्रा येथे कैद करून दिल्ली येथे आणण्यात आले. त्यांच्यावर धर्मांतराची सक्ती करण्यात आली.

पण त्यांनी तत्वांशी तडजोड करण्यास नकार दिला. १६७५ मध्ये चांदणी चौक दिल्ली शीशगंज येथे त्यांचा शिरच्छेद करण्यात आला.श्री गुरु तेग बहादुर साहिबजींच्या पाठीमागे केवळ शीख अनुयायी नव्हते; तर त्यांच्या सोबत अनेक समाज उभे होते. विशेषतः सिकलीगर, बंजारा, लबाना, मोह्याल, सिंधी समाजांनी या संघर्षात आपले मोलाचे योगदान दिले. भाई मतीदास, भाई सतीदास आणि भाई दयाला गुरूजींच्या आत्मसन्मानासाठी आणि गुरूनिष्ठेसाठी शहीद झाले. हे समाज सेवाभाव, साहस आणि श्रद्धेसाठी ओळखले जातात.

लबाना, बंजारा, सिखलीकर समाजांनी श्री गुरू तेग बहादुर साहिबजींचा धर्माचे रक्षण म्हणजे मानवतेचे रक्षण हा शिकवणीचा संदेश दूरवर पोहोचवला.त्यांच्या व्यापारी व भ्रमणशील जीवनशैलीमुळे भारताच्या सांस्कृतिक देवाणघेवाणीत त्यांनी मोलाचा वाटा उचलला. आजही संपूर्ण देशामध्ये या प्रदेशांमध्ये या समाजाचे लोक भक्ती, सेवा आणि साहसाची परंपरा जिवंत ठेवून आहेत.

श्री गुरु तेग बहादूरजींनी शिकवले की धर्म म्हणजे प्रेम, समता आणि सेवा. ते सांगतात की, धैर्य तलवारीत नसते, ते सत्यात असते. त्यांनी ''न को बैरी, न ही बेगाना, सगल संग हम को बन आई'' या गुरू वाणीच्या रचनेत त्यांनी सर्वधर्म समभाव आणि एकतेचा संदेश दिला आहे. याचा अर्थ 'माझ्यासाठी कोणीही शत्रू नाही, परका नाही कारण सर्वांमध्ये एकच ईश्वर आहे.'

त्यांची ५७ भक्तिगीते आणि ५७ सलोक (उपदेशपर पदे) गुरु ग्रंथ साहिबमध्ये समाविष्ट आहेत. प्रत्येक ओळ सत्य, संयम आणि मानवतेचा संदेश देते. त्यांचा विचार समाजाला नवजीवन देतो. ते सांगतात की, धर्म ही मानवतेतील भिंत नसून पूल आहे; श्रद्धा हा संघर्ष नसून सहजीवनाचा प्रवाह आहे. त्यांनी आपल्या बलिदानाने धर्माचे रक्षण म्हणजे इतरांच्या श्रद्धेचा सन्मान करण्याचा संदेश जनमानसात पोहोचवला. त्यांच्या बलिदानाने मानवाधिकारांचे मूलतत्व अधोरेखित झाले आहे.

महाराष्ट्रातील वारकरी संप्रदायातील महान संत नामदेव हे विठोबाचे परम भक्त होते. त्यांचे आध्यात्मिक कार्य पंजाबपर्यंत पोहचले आणि तेथील लोकांसाठी ते 'भगत' बनले. संत नामदेवांनी शीख धर्म प्रसारात महत्वपूर्ण योगदान दिले.

त्यामुळे त्यांना भगत नामदेव म्हणून ओळखले जाते. शीख धर्माच्या पवित्र श्री गुरू ग्रंथ साहिब या शीख पवित्र धर्मग्रंथात संत नामदेव यांची ६१ पदे समाविष्ट आहेत. जी त्यांच्या एकेश्वरवाद, समानता आणि भक्तीचे प्रतिबिंब आहे. संत नामदेव यांनी आपल्या भक्तीच्या शिकवणुकीच्या माध्यमातून शीख धर्मावर खोलवर प्रभाव टाकला आहे. पंजाबमधील घुमान (गुरूदासपूर) या गावी संत नामदेवांचे मोठे स्थान आहे. तेथील लोक त्यांना बाबाजी म्हणून ओळखतात. अशाप्रकारे संत नामदेव यांनी महाराष्ट्र आणि पंजाब यांची नाळ एकमेकांशी घट्ट जोडली.

देवा पापछळे कांपते मेदिनी
दैसाचिने भारे वाटली अवनी
अधर्म प्रवर्तला माहितळी
ऐसे पापे कळी थोर आला

असे म्हणत संत नामदेवांनी देशाटन केले. उत्तर भारतात भक्तीमार्गाचा प्रसार केला. या त्यांच्या प्रवासात शेवटी ते पंजाबात २० वर्ष स्थिरावले. याठिकाणी त्यांना पंजाबात बोहरदास, जल्ला, लध्दा, कंसो असे अनेक शिष्य मिळाले. ज्याठिकाणी संत नामदेव तप करायचे, त्याला 'तपियाना साहिब' म्हणून ओळखले जाते.

शीख धर्माचे दहावे गुरू श्री गोविंद साहिबजी यांची कर्मभूमी ही महाराष्ट्रातील श्री हुजूर साहिब नांदेड ही असून याठिकाणी त्यांनी सर्व शीख बांधवांना उद्देशून, 'सब सिक्खन को हुकम है गुरू मान्यो ग्रंथ साहिब' असा उपदेश दिला होता. हिंद दी चादर श्री गुरु तेग बहादूर साहिबजींच्या शहिदीला ३५० वर्षे पूर्ण होत आहेत.

या निमित्ताने (नागपूर, नवी मुंबई आणि नांदेड) या ठिकाणी महाराष्ट्र शासन आणि श्री गुरु तेग बहादुर साहिबजी ३५० वी शहिदी समागम राज्यस्तरीय समिती मार्फत राज्यभर प्रचार, प्रसार कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या हस्ते कार्यक्रमाचे संकेतस्थळ आणि गुरु तेग बहादुरजींच्या बलिदानावर आधारित गीताचे लोकार्पण नुकतेच एका कार्यक्रमादरम्यान झाले. शीख, सिकलीगर, बंजारा, लबाना, मोह्याल, सिंधी असे विविध समुदाय या प्रसंगी एकत्र येऊन हिंद दी चादर श्री गुरु तेग बहादूर साहिबजींचा संदेश घराघरांत आणि जनमाणसांत पोहोचविण्याचे कार्य करीत आहेत.आजही त्यांच्या शहिदीचा प्रकाश प्रत्येकाच्या अंतःकरणात तेवत आहे. आणि जोपर्यंत या भूमीवर मानवतेवर प्रेम करणारा एकही मनुष्य आहे, तोपर्यंत 'हिंद दी चादर' अमर राहील.

-रामेश्वर नाईक,

समन्वयक, हिंद-दी-चादर श्री गुरू तेग बहादूर साहिबजी ३५० वां शहीदी समागम समिती महाराष्ट्र राज्य

आता JEE न देता IIT प्राध्यापकांकडून पान ८ वरून...

कोर्ससाठी आवश्यक पात्रता

हा कोर्स शिकण्यासाठी गएए नाही, GPA नाही, किंवा इतर कोणतीही कठोर अट नाही.

मात्र काही मूलभूत गोष्टी माहित असणे फायदेशीर ठरते-

Python किंवा R यांचे प्राथमिक ज्ञान

गणितातील Linear algebra आणि Probability चे बेसिक संगणकावर काम करण्याचा अनुभव

-ही कौशल्ये तुमच्या शिकण्याचा वेग वाढवू शकतात, पण कोर्समध्ये इतके स्पष्ट मार्गदर्शन आहे की नवशिके देखील सहज समजू शकतात.

प्रमाणपत्राबाबत माहिती

-कोर्स शिकणे मोफत आहे

-प्रमाणपत्र मिळवण्यासाठी छझढएङ आयोजित परीक्षा द्यावी लागते

-परीक्षेचे शुल्क १०००

-परीक्षा देशभरातील NPTEL केंद्रांवर घेतली जाते

-प्रमाणपत्रावर IIT Madras चे नाव असते, ज्यामुळे रिझ्युमेला मोठी ताकद मिळते

नोंदणी प्रक्रिया (Registration Process)

नोंदणी करणे अत्यंत सोपे आहे.

स्टेप-बाय-स्टेप मार्गदर्शक

१. SWAYAM² NPTEL च्या अधिकृत वेबसाइटला भेट द्या.

२. Search मध्ये Introduction to Machine Learning - IIT Madras असा शोध द्या

३. कोर्सच्या पेजवर गेल्यावर Enroll किंवा गेळप बटणावर क्लिक करा

४. तुमच्या ईमेल / Google अकाउंटने लॉगिन करा

५. आवश्यक माहिती भरा आणि नोंदणी पूर्ण करा.

६. जानेवारी २०२६ पासून कोर्सचे सर्व लेक्चर्स, नोट्स आणि असाइनमेंट उपलब्ध होतील

या प्रक्रियेसाठी फक्त मोबाइल, टॅबलेट किंवा लॅपटॉप आणि इंटरनेट कनेक्शन पुरेसे आहे.

हे कोर्स का करावा?

-आयआयटी प्राध्यापकांकडून थेट शिक्षण

-मशीन लर्निंगचे मजबूत बेस तयार होतो

-रिझ्युमे आणि करिअर दोन्हीमध्ये मोठी वाढ

-भविष्यात AI, Data Science, Robotics अशा क्षेत्रांत संधी

-विद्यार्थ्यांपासून काम करणाऱ्या व्यावसायिकांपर्यंत प्रत्येकासाठी उपयुक्त आजच्या डिजिटल युगात मशीन लर्निंगचे कौशल्य तुमच्या करिअरला वेगळी दिशा देऊ शकते.

JEE न देता, कोणतेही शुल्क न भरता आयआयटीच्या दर्जाचे शिक्षण मिळणे ही उत्कृष्ट संधी आहे. IIT Madras चा हा उपक्रम अनेक विद्यार्थ्यांसाठी भविष्याचे दरवाजे खुले करतो. तुम्ही तंत्रज्ञान क्षेत्रात करिअर करू इच्छित असाल तर हा कोर्स नक्की करा. मशीन लर्निंगसारखे कौशल्य शिकल्याने करिअरमध्ये अपार संधी उपलब्ध होतात.

आंतरराष्ट्रीय लोकशाही आणि निवडणूक सहाय्यता संस्थेच्या अध्यक्षपदाची सूत्रे मुख्य निवडणूक आयुक्त ज्ञानेश कुमार यांच्याकडे

नौकरी एक्सप्रेस मुंबई/प्रतिनिधी/भारताचे मुख्य निवडणूक आयुक्त ज्ञानेश कुमार २०२६ या वर्षासाठी आंतरराष्ट्रीय लोकशाही आणि निवडणूक सहाय्यता संस्था अर्थात इंटरनॅशनल इन्स्टिटयूट फॉर डेमोक्रॅसी अँड इलेक्ट्रोल आसिस्टस (आयडीईए) या आंतर-सरकारी संस्थेच्या अध्यक्षपदाची धुरा स्वीकारणार आहेत.

३ डिसेंबर २०२५ रोजी स्वीडनची राजधानी स्टॉकहोम येथे होणाऱ्या सदस्य देशांच्या परिषदेत ते औपचारिकरीत्या अध्यक्षपद स्वीकारतील. आगामी वर्षभर ते या संस्थेच्या सर्व महत्त्वाच्या परिषदांचे अध्यक्षस्थान भूषवणार आहेत.

१९९५ मध्ये स्थापन झालेली आंतरराष्ट्रीय आयडीईए ही संस्था जगभरातील लोकशाही प्रक्रियेचे बळकटीकरण करण्यासाठी कार्यरत आहे. सध्या ३५ देशांचे या संस्थेचे सदस्यत्व असून अमेरिका आणि जपान हे निरीक्षक देश आहेत. समावेशक, लवचिक आणि जबाबदार लोकशाही व्यवस्थांचा प्रसार हा संस्थेचा प्रमुख उद्देश आहे.

अध्यक्षपद मिळणे हा भारताच्या निवडणूक आयोगाच्या जागतिक प्रतिष्ठेचा मोठा सन्मान मानला जात आहे.

जगातील सर्वात विश्वसनीय आणि अभिनव निवडणूक व्यवस्थापन संस्थांपैकी एक म्हणून भारताच्या निवडणूक आयोगाची आंतरराष्ट्रीय पातळीवर ओळख आहे. भारत हा आयडीईए चा स्थापक सदस्य असून विविध लोकशाही उपक्रमांमध्ये त्याचे योगदान महत्त्वाचे राहिले आहे.

अध्यक्ष म्हणून मुख्य निवडणूक आयुक्त ज्ञानेश कुमार यांचा जगातील सर्वात मोठ्या निवडणुकांचे आयोजन करण्यातील भारताचा अनुभव हा संस्थेच्या जागतिक कार्ययोजनेत वापरण्याचा मानस आहे. निवडणूक व्यवस्थापन संस्था यांच्यात ज्ञान-विनिमय, व्यावसायिक नेटवर्किंग आणि पुराव्यावर आधारित जागतिक निवडणूक सुधारणा यांना या सहकार्यातून गती मिळणार आहे.

जवळपास एक अब्ज मतदार असलेल्या भारताची पारदर्शक आणि सुबद्ध निवडणूक प्रक्रिया ही जगासाठी आदर्श मानली जाते. आगामी वर्षभर भारत आपल्या उत्तम पद्धती आणि अनुभव आंतरराष्ट्रीय स्तरावर उपलब्ध करून देणार आहे.

भारतीय निवडणूक आयोगाच्या प्रशिक्षण संस्था (इंडिया इंटरनॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ डेमॉक्रसी अँड इलेक्शन मॅनेजमेंट (आयआयडीईएम))आणि आयडीईए यांच्यात संयुक्त कार्यक्रम, कार्यशाळा आणि संशोधन उपक्रम राबविण्यात येणार आहेत. दिशाभूल करणारी माहिती, निवडणूक हिंसाचार आणि मतदारांचा विश्वास कमी होणे, या जागतिक आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी ही भागीदारी अधिक प्रभावी ठरणार आहे.

स्थापनेपासून आयआयडीईएम ने भारतासह जगभरातील निवडणूक अधिकाऱ्यांना प्रशिक्षण दिले आहे. संस्थेने

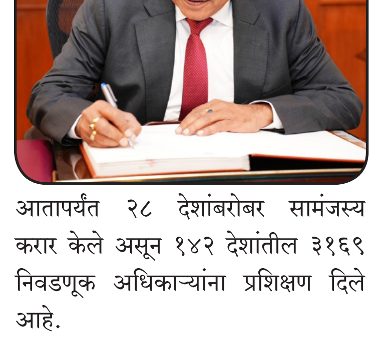

आतापर्यंत २८ देशांबरोबर सामंजस्य करार केले असून १४२ देशांतील ३१६९ निवडणूक अधिकाऱ्यांना प्रशिक्षण दिले आहे.

मुख्य निवडणूक आयुक्त ज्ञानेश कुमार यांच्या नेतृत्वाखाली इसीआय आणि (आयडीईए) एकत्रितपणे भारताच्या तांत्रिक व प्रशासकीय नवकल्पना आणि सर्वोत्तम पद्धतींचे जागतिक स्तरावर दस्तऐवजीकरण व प्रसार करण्याचे काम पुढे नेणार आहेत, असे भारत निवडणूक आयोगाने एका प्रसिद्धापत्रकाद्वारे कळविले आहे.

संक्षिप्त

जगात सर्वात मजबूत पासपोर्ट कोणाचा? भारत-पाकिस्तानमध्ये किती अंतर?

तुमच्या दिलेल्या माहितीनुसार, सध्या पासपोर्टच्या बलाच्या दृष्टीने जागतिक स्थिती अशी आहे:

सिंगापूर – १९३ देशांमध्ये व्हिसामुक्त प्रवेशासह पहिल्या क्रमांकावर.

दक्षिण कोरिया – १९० देश.

जपान – १८९ देश.

जर्मनी, इटली, लक्समबर्ग, स्पेन, स्वित्झर्लंड – १८८ देश.

ऑस्ट्रिया, बेल्जियम, डेन्मार्क, फिनलंड, फ्रान्स, आयर्लंड, नेदरलँड्स – १८७ देश.

भारत: ८५व्या स्थानी, ५७ देशांमध्ये व्हिसाशिवाय प्रवेश. भारतासोबत अंगोला, बार्बाडोस, बोलिव्हिया, बुरुंडी, कंबोडिया, इंडोनेशिया, इराण, जमैका, कझाकस्तान यांसारखे देशही आहेत.

पाकिस्तान:१०३व्या स्थानी, ३१ देशांमध्ये व्हिसाशिवाय प्रवेश.

भारत–पाकिस्तान अंतर: भौगोलिक दृष्ट्या, भारत आणि पाकिस्तान एकमेकांशी सिमाना शेअर करतात, मुख्य म्हणजे उत्तर–पश्चिम भारत आणि पाकिस्तानमध्ये सरहद्द.

सध्याच्या मानक रस्त्यांवर दिल्ली ते इस्लामाबाद अंतर सुमारे ७१५ किमी आहे, तर मुंबई ते कराची अंतर सुमारे १,२०० किमी आहे.

जर हवे असेल तर मी भारताच्या नागरिकांसाठी किती देशांमध्ये व्हिसाशिवाय प्रवास करता येतो, आणि पाकिस्तानसोबत तुलना करून एक सोपी सारणी देखील तयार करू शकतो. ती तयार करू का?

बस उशिरा? रद्द?

विद्यार्थ्यांसाठी एसटीची खास हेल्पलाईन सुरू, तत्काळ करा फोन!

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/ प्रतिनिधी/एसटी महामंडळाने शाळा–महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी एक विशेष हेल्पलाइन सुरू केली आहे, ज्यामुळे विद्यार्थी एसटी प्रवासातील अडचणी थेट नोंदवू शकतील आणि त्वरित उपाययोजना केली जाईल.

या हेल्पलाइनचा उद्देश विद्यार्थ्यांना बसच्या वेळेवर न येणे, अचानक बस रद्द होणे, बसने थांबे चुकवणे किंवा इतर गैरव्यवस्थांमुळे होणाऱ्या अडचणींवर त्वरित उपाय करण्यासाठी आहे.परिवहनमंत्री प्रताप सरनाईक यांच्या निर्देशानुसार, विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान टाळण्यासाठी संबंधित एसटी अधिकाऱ्यांवर कठोर कारवाई केली जाणार आहे. जर शालेय प्रवासाच्या कारणास्तव विद्यार्थ्यांचे शिक्षण प्रभावित झाले, तर अधिकाऱ्यांचे निलंबन किंवा सक्तीची रजा देणे अनिवार्य केले जाईल. या उपाययोजनांमध्ये आगार व्यवस्थापक, पर्यवेक्षक आणि विभागीय अधिकारी यांची जबाबदारी ठरवण्यात आली आहे.

हेल्पलाइन क्रमांक १८००२२१२५१ सर्व एसटी बसस्थानकांवर लावण्यात येणार आहे, तसेच शाळा आणि महाविद्यालयांना संबंधित विभागीय नियंत्रकांचे दूरध्वनी क्रमांक प्रदान केले गेले आहेत. विद्यार्थ्यांना, शिक्षकांना आणि शाळा प्राचार्यांना थेट संपर्क साधून तक्रारी नोंदवता येतील. आपत्कालीन परिस्थितीत विद्यार्थ्यांना आणि शाळा प्रशासनाला कोणतीही अडचण सहन न करता त्वरित मदत मिळेल.शालेय प्रवासासाठी मासिक पास घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना राज्य सरकार ६७% सवलत देते. मात्र, अनेकदा एसटी फेऱ्यांच्या गोंधळामुळे विद्यार्थी शाळा वेळेत पोहोचू शकत नाहीत. यामुळे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये यासाठी एसटी महामंडळाने ही हेल्पलाइन सुरु केली आहे.

एसटी महामंडळाचे आदेश आहेत की, सोमवार ते शुक्रवार संध्याकाळी ५ ते ६ वाजता मुख्य बसस्थानकावर आणि प्रवासी मोठ्या प्रमाणात चढ–उतार होणाऱ्या ठिकाणी गणवेशातील अधिकारी उपस्थित राहतील. शालेय बस फेऱ्यांमध्ये

गैरव्यवस्थापन आढळल्यास संबंधित अधिकारी त्वरित जबाबदार ठरवले जातील आणि आवश्यक ती कारवाई केली जाईल. हे उपाय विद्यार्थी–शिक्षक आणि शाळा प्रशासन यांच्यासह ठोस निगराणी सुनिश्चित करतील.या हेल्पलाइनच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना त्यांच्या शिक्षणात कोणताही अडथळा येऊ नये, तसेच एसटी वाहतूक अधिकाऱ्यांवर जबाबदारी निश्चित करण्याचा प्रयत्न राज्य सरकार करत आहे, जेणेकरून शालेय प्रवास सुरळीत आणि सुरक्षित होईल.

शाळा बंद पडण्याची भीती आणि विद्यार्थ्यांचे शिक्षण धोक्यात

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/ प्रतिनिधी/ राज्यातील शिक्षक समायोजन प्रक्रिया, नवीन संच मान्यता निकष आणि त्याचा शाळांवर होणारा परिणाम यासंदर्भातील सध्याची परिस्थिती अत्यंत गुंतागुंतीची बनली आहे. यामुळे हजारो विद्यार्थ्यांचे नियमित शिक्षण धोक्यात आले असून, विविध शिक्षक संघटनांनी सरकारसमोर गंभीर प्रश्न उभे केले आहेत. या संपूर्ण घडामोडींचा सविस्तर आढावा पुढीलप्रमाणे–

१५ मार्च २०२४ रोजी शासनाने जारी केलेले नवीन संच मान्यता निकष हे विशेषतः लहान, ग्रामीण, आदिवासी, पर्वतीय, तसेच शहरी झोपडपट्टीतील शाळांसाठी प्रतिकूल ठरत असल्याचे संघटनांचे मत आहे.

या निकषांनुसार शाळेमधील किमान विद्यार्थ्यांची संख्या वाढवण्यात आली असून, त्यामध्ये बसत नसलेल्या अनेक शाळांना बंद होण्याचा किंवा वर्ग कमी करण्याचा धोका निर्माण झाला आहे.

ग्रामीण भागातील अडचणी

अनेक गावांमध्ये विद्यार्थ्यांना जवळपास शाळा नसल्याने ते ३ ते ७ किमी अंतर पायी किंवा सार्वजनिक वाहनांवर अवलंबून प्रवास करून शाळेत जातात.

नवीन निकष लागू झाल्यास या लहान शाळांचे अस्तित्व टिकणे कठीण होणार आहे, ज्यामुळे छोट्या वस्त्यांतील विद्यार्थ्यांचे शिक्षण पूर्णपणे विस्कळीत होऊ शकते.

शहरी भागातील समस्या

मुंबई, पुणे, नागपूर सारख्या शहरांमधील अनेक शाळा भाड्याच्या इमारतींमध्ये, अत्यल्प जागेत किंवा झोपडपट्टी परिसरात चालतात.

स्थलांतरित कामगारांची मुले मोठ्या प्रमाणात अशा शाळांमध्ये शिक्षण घेतात.

निकषांनुसार जागा, सुविधा आणि किमान विद्यार्थी क्षमता पूर्ण करता न आल्याने या शाळांवरही बंदीचा किंवा विलीनीकरणाचा धोका आहे.

शिक्षक समायोजन प्रक्रिया: मोठा गोंधळ आणि शैक्षणिक ताण**

उच्च न्यायालयाच्या आदेशानंतर २० नोव्हेंबर

रोजी शिक्षण संचालकांनी जिल्हा व विभागीय स्तरावर शिक्षक समायोजन प्रक्रिया जलद गतीने पूर्ण करण्याचे आदेश दिले.

ही प्रक्रिया दोन टप्प्यांत आयोजित करण्यात येत आहे–

पहिला टप्पा – ५ डिसेंबर

दुसरा टप्पा – १९ ते २२ डिसेंबर

प्रक्रियेचे दुष्परिणाम

बोर्ड परीक्षांचा काळ जवळ येत असतानाच मोठ्या प्रमाणावर शिक्षकांच्या बदल्या सुरू झाल्याने विद्यार्थ्यांच्या अभ्यासात सातत्य राहात नाही.

काही शाळांमध्ये शिक्षकांची संख्या अचानक कमी झाली असून, तासिका व वर्ग नियोजनात गोंधळ निर्माण झाला आहे.

नवीन शिक्षकांना तातडीने वर्गभार देण्यात येत असल्याने ते विद्यार्थ्यांच्या अभ्यासक्रमाशी जुळवून घेताना अडचणी येतात.

शिक्षक संघटना म्हणतात की, या प्रक्रियेमुळे हिवाळी सत्र पूर्णपणे कोलमडून जाण्याची शक्यता आहे.

शिक्षक संघटनांची भूमिका व मागण्या

महाराष्ट्र पुरोगामी शिक्षक संघटनेची भूमिका

राज्याध्यक्ष तानाजी कांबळे यांनी स्पष्ट केले–

नवीन निकष हे लहान शाळांच्या अस्तित्वावरच घाला घालणारे आहेत. गोरगरीब, वंचित आणि स्थलांतरित विद्यार्थ्यांचे शिक्षण यातून बाधित होणार आहे. शिक्षक समायोजन प्रक्रिया तात्काळ थांबवली नाही, तर अनेक विद्यार्थ्यांचे भविष्य अंधारात जाईल.*

मुंबईतील परिस्थिती

मुंबईसारख्या महानगरातदेखील लहान शाळांची संख्या मोठी आहे. जागेच्या मर्यादा आणि भाड्याच्या इमारतींमुळे त्या नवीन निकषात बसत नाहीत. शाळा बंद पडल्यास स्थलांतरित वस्त्यांतील विद्यार्थ्यांचे शिक्षण थांबण्याचा धोका आहे.

राज्य सरकारच्या शिक्षण धोरणासमोर मोठे आव्हान

लहान शाळांचे अस्तित्व धोक्यात येणे, शिक्षकांच्या मोठ्या प्रमाणावरील बदल्या, विद्यार्थ्यांच्या अभ्यासात खंड, आणि संघटनांची वाढती नाराजी या सर्व घटकांनी मिळून राज्याच्या शैक्षणिक व्यवस्थेला मोठा धक्का बसू शकतो.

सरकार या मागण्यांवर कोणते उपाय जाहीर करते, नवीन निकषांमध्ये बदल करते का, किंवा समायोजन प्रक्रिया काही काळासाठी स्थगित ठेवते का–याकडे आता सर्वांचे लक्ष केंद्रीत आहे.

मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनीअरिंगमध्ये करिअरच्या वाढत्या संधी!

मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनीअरिंग हे मेकॅनिकल, इलेक्ट्रॉनिक्स, संगणक तंत्रज्ञान आणि कंट्रोल सिस्टीम्स यांचं एकत्रीकरण असलेलं आधुनिक आणि वेगाने विकसित होणारं क्षेत्र आहे. इंडस्ट्री ४.०, स्मार्ट मॅन्युफॅक्चरिंग, रोबोटिक्स आणि ऑटोमेशनमुळे या शाखेचे तज्ञ आज जवळपास प्रत्येक प्रमुख उद्योगाची गरज बनले आहेत. उत्पादन प्रक्रिया, हेल्थकेअर डिव्हाइसेस, ऑटोमोटिव्ह सिस्टिम्स, एआय–आधारित औद्योगिक रोबोट्स अशा असंख्य क्षेत्रांमध्ये मेकॅट्रॉनिक्स अभियंत्यांची मागणी झपाट्याने वाढत आहे.

मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनीअरिंग का लोकप्रिय?

–आधुनिक उत्पादन उद्योग वेगाने ऑटोमेशनकडे वळत आहेत.

–रोबोटिक आर्म्स, ड्रोन, स्मार्ट सेन्सर्स, उछउ मशीनिंग, फॅक्टरी ऑटोमेशन सारखी तंत्रज्ञानं मोठ्या प्रमाणावर वापरली जात आहेत.

–या सिस्टीम्स समजून घेण्यासाठी बहुशाखीय ज्ञान आवश्यक – आणि हेच मेकॅट्रॉनिक्स देते.

–कंपन्यांना अशा अभियंत्यांची गरज आहे जे मशीन डिझाइन, प्रोग्रामिंग, इलेक्ट्रॉनिक्स आणि रोबोटिक्स एकत्र हाताळू शकतील.

–डिप्लोमा इन मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनीअरिंग (३ वर्षे) – करिअर घडवणारा अभ्यासक्रम**

हा पॉलिटेक्निक स्तरावरील ३ वर्षांचा अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांना उद्योगात प्रत्यक्ष काम करण्यासाठी तयार करतो. अभ्यासक्रमात आधुनिक तांत्रिक प्रयोगशाळा आणि प्रॅक्टिकल ट्रेनिंगला विशेष महत्त्व दिले जाते.

अभ्यासक्रमातील प्रमुख विषय

–सेन्सर्स आणि अॅक्च्युएटर्स

–मायक्रोकंट्रोलर्स व एम्बेडेड सिस्टीम्स

–रोबोटिक्स आणि रोबोट प्रोग्रामिंग

–CNC मशीनिंग

–हायड्रॉलिक्स आणि प्न्यूमॅटिक्स

–ऑटोमेशन सिस्टिम्स (PLC, SCADA)

–कंट्रोल सिस्टीम्स

–औद्योगिक सुरक्षा व गुणवत्ता नियंत्रण

या शिकण्याचा थेट उपयोग कुठे?

–ऑटोमेशन लाइन सेटअप

–स्मार्ट मशीनची मेंटेनन्स

–रोबोट्स प्रोग्रामिंग

– उत्पादन प्रक्रियेची कार्यक्षमता वाढवणे

–खेढ आधारित औद्योगिक सोल्यूशन्स तयार करणे

पात्रता निकष

दहावी पास – किमान ५०% गुणांसह

अनुसूचित जाती, जमाती, OBC आणि इतर राखीव प्रवर्गांना ५% सूट

विज्ञान आणि गणित विषयात चांगले गुण असणे लाभदायक

प्रवेश प्रक्रिया – तीन प्रमुख मार्ग

१) थेट प्रवेश (Direct admission)

काही खाजगी पॉलिटेक्निक कॉलेजेस कोणताही प्रवेश परीक्षेशिवाय थेट प्रवेश देतात.

अट: अर्ज, कागदपत्रे आणि फी भरणे.

२) मेरिट आधारित प्रवेश

दहावीच्या गुणांच्या आधारावर मेरिट लिस्ट तयार केली जाते.

उच्च गुण असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रथम प्राधान्य.

–३) प्रवेश परीक्षा

काही राज्ये व विद्यापीठे प्रवेश परीक्षेद्वारे प्रवेश देतात.

क्रम:

– नोंदणी फ परीक्षा फ समुपदेशन फ जागावाटप

–अर्ज करण्याची साधारण पद्धत

–विद्यापीठाच्या अधिकृत वेबसाइटवर नोंदणी

– युजर आयडी–पासवर्ड मिळाल्यानंतर ऑनलाइन अर्ज

– फी भरणे

–प्रवेश परीक्षा असल्यास वेगळी नोंदणी

देशातील प्रमुख संस्था

मेकॅट्रॉनिक्स डिप्लोमा देणाऱ्या काही प्रतिष्ठित संस्थाः

–किरण पटेल एज्युकेशन ट्रस्ट – डतझ पॉलिटेक्निक, मुंबई

–एस. जे. पॉलिटेक्निक, बेंगळुरू

–श्री जयचमराजेंद्र पॉलिटेक्निक, कर्नाटक

–अयप्पा पॉलिटेक्निक कॉलेज, तामिळनाडू

–बीएस पटेल पॉलिटेक्निक, मेहसाणा (गुजरात)

– सरकारी पॉलिटेक्निक निलोखेरी (हरियाणा)

–सरकारी पॉलिटेक्निक रमंतपूर (तेलंगणा)

भविष्यातील करिअर संधी

मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनीअर्सना खालील प्रमुख उद्योगांत मोठ्या प्रमाणात रोजगार मिळतो:

१) ऑटोमोबाईल उद्योग

इलेक्ट्रिक वाहनं (एत)

– ऑटोमेटेड मॅन्युफॅक्चरिंग

– DAS सिस्टीम्स

२) रोबोटिक्स

–औद्योगिक रोबोट्स

–स्वयंचलित पॅकेजिंग

स्मार्ट रोबोटिक आर्म्स

३) उत्पादन उद्योग (Manufacturing)

PLC/SCADA आधारित उत्पादन लाइन

– गुणवत्ता नियंत्रण

– मशीन मेंटेनन्स

४) एरोस्पेस व संरक्षण

–ड्रोन टेक्नॉलॉजी

–हाय–प्रिसिजन कंट्रोल सिस्टीम्स

५) हेल्थकेअर उपकरणे

–मेडिकल रोबोटिक्स

–स्मार्ट डायग्नोस्टिक मशीन

६) इलेक्ट्रॉनिक्स आणि स्मार्ट डिव्हाइसेस

– सेन्सर–बेस्ड उपकरणे

– स्मार्ट होम सिस्टीम्स

पगार किती?

प्रारंभीचा पगार:१८,०००–३०,००० / महिना व अनुभव वाढला की: ४०,०००–७०,००० / महिना

कुशल तज्ञ:८–१२ लाख वार्षिक पॅकेज व MNC कंपन्यांमध्ये:१५+ लाख वार्षिक

करिअरचा सारांश

मेकॅट्रॉनिक्स इंजिनीअरिंग हे भविष्याचे तंत्रज्ञान आहे. रोबोटिक्स, ऑटोमेशन, एत, –ख आधारित मशीन, इंडस्ट्री ४.० – या सर्व क्षेत्रांत मेकॅट्रॉनिक्सचे वर्चस्व वाढतच जाणार. तांत्रिक कौशल्य, प्रॅक्टिकल नॉलेज आणि क्रिएटिव्हिटी असणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी ही शाखा अतिशय लाभदायक ठरते.

जर हवे असेल तर मी कोर्स निवड, कॉलेज यादी, करिअर मार्गदर्शन किंवा सिलेबस याबाबत अधिक सविस्तर माहितीही देऊ शकतो.

G.K. महाशब्दकोडे 17

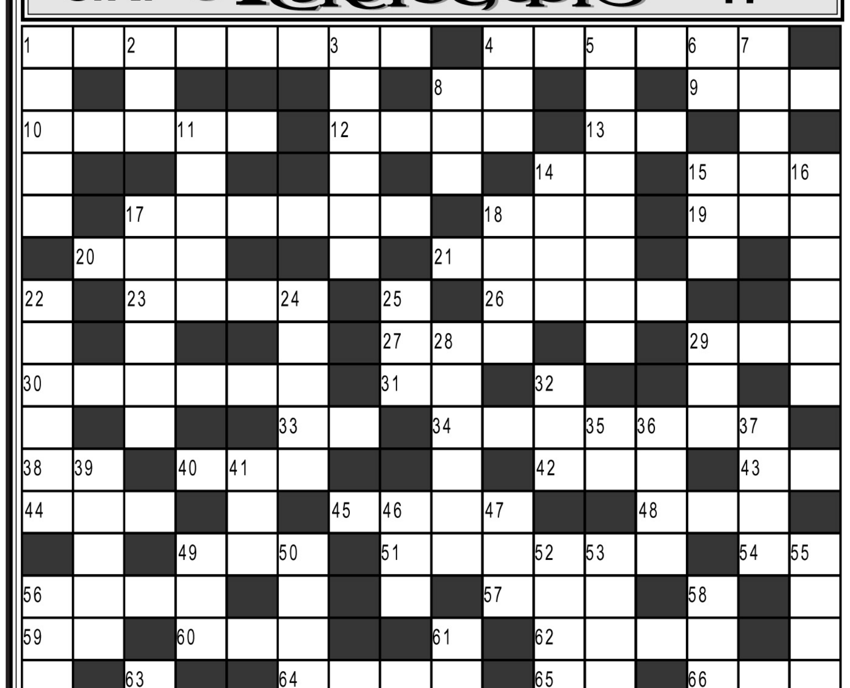

आडवी विधाने :– 1) 'तो मी नव्हेच', 'लग्नाची बेडी' यासारखी प्रसिद्ध नाटके लिहिणारे प्रख्यात साहित्यिक यांचे पूर्ण नाव 4) दक्षिण–मध्य रेल्वेचे मुख्यालय या शहरात आहे. 8) प्रसिद्ध चित्रपट अभिनेते नाना पाटेकर आणि मकरंद अनासपूरे यांनी स्थापन केलेली एक सामाजिक संस्था 9) कपाळ 10) भाजपाचे नेते असलेले मनेका गांधी यांचे पुत्र 12) प्राचीन भारतातील आता पाकिस्तानमध्ये असलेले आणि युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेले प्राचीन विद्यापीठ 13) जुन्या गुमनाम आणि जब जब फूल खिले या चित्रपटांची नायिका 14) छंद, आवड 15) तिबेटच्या पठारावर वसलेला व हिंदू, जैन व बौद्ध धर्मियांसाठी पवित्र स्थळ असलेला पर्वत 17) व्यंकटेश माडगुळकरद्वारा लिखित एक साहित्यकृती 18) फाळणीवर आधारीत गोविंद निहलानीद्वारा दिग्दर्शित व भीष्म साहनी, ओम पुरी, दीपा साहीची एक जुनी दूरदर्शन मालिका 19) मिळकत, प्राप्ती 20) पुष्पकण 21) छान, मस्त 23) अरबस्थानातील ते ठिकाण ज्याठिकाणी इमाम हुसैन हे आपल्या सहकाऱ्यांसोबत शहिद झाले होते 26) विद्येची देवी, शारदा 27) तराजू 29) मुस्लिमांनी केलेली अल्लाची प्रार्थना 30) लाला लजपतराय, बाळ गंगाधर टिळक आणि विपिनचंद्र पाल यांना एकत्रितरित्या या नावे ओळखले जायचे 31) क्रोध, संताप 33) जगन्नाथपुरीचे संक्षिप्त उच्चारण 34) एकनिष्ठ शिवभक्त पण शिव व विट्ठल एकच आहे असा साक्षात्कार झाला आणि आपले सारे जीवन विठ्ठलमय केले असे एक संत 38) मुस्लिमानी केलेली मक्का–मदिन्याची यात्रा 40) राजस्थानातील एक प्रख्यात लोकनृत्यप्रकार 42) सत्यकथेवर आधारीत एका हिंदी चित्रपटात मार्क जुबेर, शबाना आझमी व दीप्ति नवल 43) कॅप्टन कूल म्हणून प्रसिद्ध क्रिकेटपटूचे टोपणनाव 44) रशिया देशाचे चलन 45) 'आधा है चन्द्रमा रात आधी....' हे गीत या चित्रपटातील आहे. 48) अमिताभ, रणधीर कपूर, जीनत अमानचा एक चित्रपट 49) शीख धर्माचे संस्थापक 51) एक प्रकारचा चकचकीत दगड 54) राणी लक्ष्मीबाईचे लहानपणीचे नाव 56) सुविख्यात साहित्यिक पु.ल. देशपांडे यांनी लिहिलेली प्रसिद्ध साहित्यकृती 57) लहान शहर 59) शीतल, थंड 60) भारतातील क्षेत्रफळानुसार सर्वात मोठा लोकसभा मतदार संघ 62) अशोककुमार यांचे सिनेसृष्टीत प्रचलीत नाव 63) रिसर्च अ‍ॅन्ड अ‍ॅनालिसीस विंग संस्थेचे संक्षिप्त नाव 64) इस्लामी कालगणनेनुसार येणारा 9 वा महिना 65) इंग्रजीत धाव 66) डोळे, चक्षु

उभी विधाने :– 1) जागतिक स्तरावर साजरा होणारा 5 मे हा दिवस 2) आचार्य बाळ शास्त्री जांभेकर यांनी सुरु केलेले मराठी भाषेतील पहिले साप्ताहिक 3) महाराष्ट्र राज्याचे एक माजी उपमुख्यमंत्री 4) हिमाचल प्रदेशची राजधानी 5) स्वातंत्र्यपूर्व काळात आर्य समाजाची स्थापना करणारे समाज सुधारक 6) लहान मूल 7) भारतात आश्रय घेतलेले तिबेटचे धार्मिक गुरु 8) द्राक्षांसाठी प्रसिद्ध असलेला महाराष्ट्रातील एक जिल्हा 11) गुजरात राज्याची राजधानी 14) मंत्रिमंडळातील सदस्यांचा हुद्दा 15) रामायणात श्रीरामाला वनात धाडण्याचा आग्रह करणारी राणी 16) कथा, चष्मेबद्दूर, स्पर्श आदि चित्रपट दिग्दर्शित करणाऱ्या प्रसिद्ध मराठी लेखिका 17) अमेरिकेचे 44 वे माजी राष्ट्राध्यक्ष 18) गवताची काडी 22) इंदिराजी गांधी यांच्या मातोश्रीचे नाव 24) प्रसिद्ध क्रांतिकारक भगतसिंग यांचे जन्मस्थान 25) महाराष्ट्रातील पहिला मेगा फूडपार्क या शहरात उभारण्यात आला आहे. 28) 2012 च्या लंडन ऑलिम्पिकमध्ये 10 मीटर एअर रायफल स्पर्धेत कांस्य पदक मिळविणारा भारतीय नेमबाजा 29) या चित्रपटात श्रीदेवीने इचछाधारी नागिण साकारली 32) अक्षय खन्ना, सोनाली बेन्द्रेचा एक चित्रपट 35) चारशेऐंशी कागदाचे पुडके 36) उत्कृष्ट चादरींसाठी प्रसिद्ध असलेले महाराष्ट्रातील एक शहर 37) बेतास बेत, नेमके 39) भारतातील पश्चिम–मध्य रेल्वेचे मुख्यालय या शहरात आहे 41)अमिताभची तिहेरी भूमिका असलेला एक चित्रपट 46) पहिला ऋतू 47) जाणे 49) जगातील सर्वात लांब असलेली नदी 50) दणकट 52) पाणीदार 53) देवाने प्रसन्न होऊन दिलेली देणगी 55) हानी, व्यय 56) आफ्रिका खंडामध्ये सर्वत्र खडकाळ वाळवंटी प्रदेशात आढळणारी पालीची जात 58) कम्युनिस्ट तत्वज्ञानाचे उद्गाते आणि प्रचारक 61) पाकिस्तानातील एक अग्रणी वर्तमानपत्र (उत्तर पुढील अंकी)

G.K. महाशब्दकोडे 16 चे उत्तर

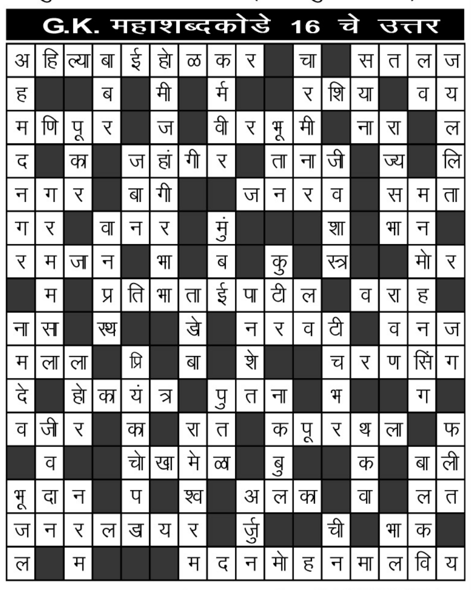

सामान्य कुटुंबातील असामान्य स्वप्न

तृप्ती भट्ट यांचा प्रवास : अल्मोडा पासून IPS पर्यंत

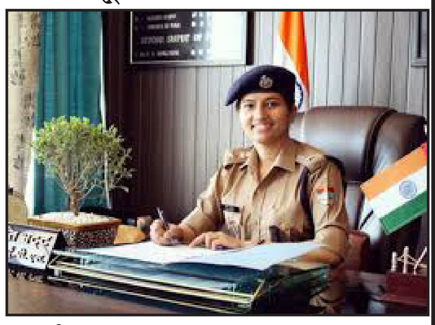

१६ सरकारी नोकऱ्या नाकारून UPSC परीक्षेत यश मिळवणाऱ्या IPS तृप्ती भट यांची कहाणी ही जिद्द, ध्येयाने पछाडलेपणा आणि स्वतः वरच्या विश्वासाची ताकद दर्शवणारी प्रेरणादायी गाथा आहे. अनेक उमेदवार णझडउ सारख्या कठीण परीक्षेसाठी तयारी करताना सुरक्षित पर्याय म्हणून मिळालेल्या नोकऱ्या स्वीकारतात, पण तृप्ती भट्ट यांनी उलटा मार्ग निवडला–त्यांनी १६ सरकारी नोकऱ्या नाकारून णझडउ च्या ध्येयाचा पाठपुरावा केला, आणि पहिल्याच प्रयत्नात यश संपादन केले.

तृप्ती भट्ट यांचा प्रवास : अल्मोडा पासून IPS पर्यंत

सामान्य कुटुंबातील असामान्य स्वप्न

तृप्ती भट्ट यांचा जन्म उत्तराखंडमधील अल्मोडा जिल्ह्यातील मध्यमवर्गीय कुटुंबात झाला. घरात शिस्त, शिक्षणाला महत्व आणि उच्च ध्येय ठेवण्याची वृत्ती लहानपणापासूनच त्यांच्या मनात रुजली.

अभ्यासात त्या कायमच उजवी होत्या. त्यांच्या पालकांनी त्यांना मोठं स्वप्न पाहायला आणि त्या दिशेने निर्धाराने मेहनत करायला कायम प्रोत्साहन दिलं.

अभियांत्रिकीपासून प्रतिष्ठित नोकऱ्यांपर्यंतचा टप्पा

तृप्तींनी पंतनगर कृषी विद्यापीठातून अभियांत्रिकीची पदवी पूर्ण केली. पदवी पूर्ण होताच त्यांना अनेक आकर्षक आणि सुरक्षित नोकरीच्या संधी मिळाल्या–

NTPC मध्ये सहाय्यक व्यवस्थापक

भारताच्या सर्वात मोठ्या सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांपैकी एक असलेल्या NTPC मध्ये तृप्तींना उत्तम पगाराची आणि प्रतिष्ठेची नोकरी मिळाली.

ISRO मध्ये संधी

भारतीय अंतराळ संशोधन संस्थेसारख्या जागतिक दर्जाच्या संस्थेत काम करण्याची संधी ही कोणत्याही तरुण अभियंत्यासाठी अभिमानाची बाब असते. तृप्तींनाही ही सुवर्णसंधी मिळाली.

इतर १६ सरकारी नोकऱ्यांचे प्रस्ताव

सरकारी क्षेत्रात उत्तम करिअर मिळवण्यासाठी तरुण धडपडत असताना तृप्तींकडे एकूण **१६ अशा नोकऱ्यांच्या संधी** होत्या ज्या एक सुरक्षित भविष्य देऊ शकल्या असत्या.

पण त्यांचं ध्येय वेगळंच होतं.

UPSC – एकमेव लक्ष्य

तृप्तींचं स्वप्न केवळ उच्च पगार किंवा सुरक्षित नोकरी मिळवण्यापुरतं मर्यादित नव्हतं. त्यांना देशसेवा करण्याची तीव्र इच्छा होती. त्यांनी ठाम निर्णय घेतला–

माझं ध्येय नागरी सेवेत जाण्याचं आहे, बाकी सर्व पर्याय दुय्यम आहेत.

हे म्हणणं सोपं होतं, पण त्यासाठी स्वतःवरील विश्वास, त्याग, कुटुंबाचा पाठिंबा आणि अतोनात मेहनत आवश्यक होती.

UPSC ची तयारी : संघर्ष, शिस्त आणि आत्मविश्वास

UPSC ही भारतातील सर्वात कठीण नागरी सेवा परीक्षा म्हणून ओळखली जाते. लाखो विद्यार्थी दरवर्षी प्रयत्न करत असताना मोजकेच यशस्वी होतात.

तृप्तींनी पूर्ण लक्ष UPSC वर केंद्रीत केले–

- दिवसाला ८–१० तास अभ्यास
- वाचन, नोट्स, पुनरावृत्ती यांची शिस्तबद्ध पद्धत
- सध्याच्या घडामोडींचा सखोल अभ्यास
- उत्तरलेखनाचा नियमित सराव

–अनेक वेळा मानसिक दडपण आणि अनिश्चितता, पण हार न मानण्याची वृत्ती

पहिल्याच प्रयत्नात १६५ वा क्रमांक

२०१३ मध्ये णझडउ निकाल जाहीर झाला आणि तृप्तींनी पहिल्याच प्रयत्नात अखिल भारतीय स्तरावर १६५ वा क्रमांक मिळवला.

ही कामगिरी प्रेरणादायी ठरते कारण–

–अनेक उमेदवारांना णझडउ उत्तीर्ण होण्यासाठी २–३ किंवा अधिक प्रयत्न करावे लागतात

– तृप्तींनी सर्व नोकऱ्या नाकारून एकच लक्ष्य ठेवले

– आणि पहिल्याच प्रयत्नात यश मिळवून दाखवले

IPS म्हणून निवड आणि सध्याची जबाबदारी

UPSC उत्तीर्ण झाल्यानंतर तृप्ती भट्ट यांची निवड भारतीय पोलिस सेवेत (IPS) झाली.

सध्या त्या उत्तराखंडच्या डेहराडूनमध्ये SP (इंटेलिजन्स अँड सिक्युरिटी) पदावर कार्यरत आहेत.

त्यांच्या कार्यशैलीत–

–उच्च शिस्त

–व्यावसायिकता

–संवेदनशील प्रकरणांचे प्रभावी हाताळणी

–समाजातील दुर्बल घटकांच्या सुरक्षेसाठी विशेष उपक्रम

या गोष्टी विशेष म्हणून ओळखल्या जातात.

तृप्ती भट्ट का बनतात प्रेरणादायी?

–ध्येयासाठी सुरक्षित पर्याय सोडण्याची हिम्मत

– स्वतःवरील विश्वास

–कठोर परिश्रम आणि मजबूत अभ्यास योजना

–पहिल्याच प्रयत्नात UPSC पास

– देशसेवेसाठीची खरी निष्ठा

त्यांची कहाणी हे सिद्ध करते–

जर ध्येय मोठं असेल, मेहनत प्रामाणिक असेल, आणि प्रयत्न सातत्यपूर्ण असतील तर काहीही अशक्य नाही.

रेल्वेच्या कॉन्स्टेबल भरती परीक्षेत डमी उमेदवार

बसविण्याचा धक्कादायक प्रकार उघड, नाशिक जिल्ह्यातील घटना

नौकरी एक्सप्रेस
नाशिकरोड/प्रतिनिधी/ रेल्वे सुरक्षा दल (RPF) कॉन्स्टेबल भरती परीक्षेत डमी उमेदवार बसवल्याचा धक्कादायक प्रकार उघड झाल्याने भरती प्रक्रियेतील सुरक्षेवर पुन्हा प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. नाशिक जिल्ह्यातील सामनगाव येथे घडलेल्या या प्रकरणामुळे केवळ उमेदवारांच्या प्रामाणिकतेवरच नाही, तर भरती व्यवस्थेतील कडक पडताळणी यंत्रणाही तपासली जात आहे.

कसा झाला प्रकार?

हरियाणातील सोनिपत जिल्ह्यातील गुहाना गावचा २० वर्षीय शिवापुत्र श्रीअजयकुमार हा ठझक्र कॉन्स्टेबल पदासाठी पात्र उमेदवार होता. मार्च २०२५ मध्ये नवी दिल्लीत झालेल्या लेखी परीक्षेसाठी त्याने स्वतः न जाता एका अनोळखी व्यक्तीला डमी उमेदवार म्हणून पाठवले. लेखी परीक्षेवेळी बायोमेट्रिक चाचणी अंतर्गत डमी उमेदवाराचे **बोटांचे ठसे, चेहर्याची संरचना, आणि डोळ्यातील बाहुल्यांची स्कॅनिंग नोंदवली गेली.

डमी उमेदवाराने लेखी परीक्षा उत्तीर्ण केल्यानंतर, पुढील टप्प्यातील शारीरिक चाचणीसाठी शिवापुत्र स्वतः हजर झाला. त्याला वाटले की शारीरिक चाचणीत फसवणूक समोर येणार नाही; मात्र भरती प्रक्रियेत बायोमेट्रिक व्हेरिफिकेशन अनिवार्य असल्यामुळे त्याची फसवणूक उघड झाली.

उघडकीस कसा आला गुन्हा?

शारीरिक चाचणीवेळी शिवापुत्रचे बायोमेट्रिक डेटा आणि लेखी परीक्षेतील बायोमेट्रिक डेटा यांची तुलना झाली.

बोटांचे ठसे जुळले नाहीत.

चेहर्यावरील बायोमेट्रिक पॅटर्न वेगळे होते.

आयरीस स्कॅनमध्ये मोठी तफावत आढळली.

यानंतर भरती शिबिरातील अधिकाऱ्यांनी तात्काळ पोलिसांना माहिती दिली. तपास अधिकारी अजित शिंदे आणि त्यांच्या पथकाने चौकशी केली असता शिवापुत्रने डमी उमेदवार बसविल्याची कबुली दिली.

पोलिस कारवाई व पुढील तपास

नाशिकरोड पोलिस ठाण्यात संबंधित युवकावर शासनाची फसवणूक, कागदपत्रांची बनावटगिरी आणि परीक्षेत गैरप्रकार केल्याचे गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

–पोलिसांनी शिवापुत्रला ताब्यात घेतले असून लेखी परीक्षेला बसलेल्या

–अज्ञात डमी उमेदवाराचा शोध तीव्रतेने सुरू आहे.

तपास यंत्रणेला असा संशय आहे की

– या प्रकरणामागे गुन्हेगारी टोळी अथवा रॅकेट असू शकते,

–डमी उमेदवाराकडून मोठी रक्कम घेतली गेली असण्याची शक्यता आहे,

– इतर उमेदवारांमध्येही अशाच प्रकारचे गैरप्रकार घडले का याची तपासणी सुरू आहे.

भरती प्रक्रियेतील सुरक्षेवर परिणाम

या घटनेमुळे ठझक्र तसेच इतर सरकारी भरती प्रक्रियांमध्ये बायोमेट्रिक पडताळणीची आवश्यकता पुन्हा अधोरेखित झाली आहे. विशेषतः राष्ट्रीय स्तरावरील परीक्षांमध्ये वाढत्या तंत्रज्ञानाच्या वापरामुळे फसवणुकीचे प्रकारही अधिक गुंतागुंतीचे होत आहेत.

शिक्षण क्षेत्रातील धक्कादायक कारवाईशी तुलना

यापूर्वीही विविध विभागांमध्ये खोटी माहिती देऊन किंवा बनावट कागदपत्रांच्या आधारे नियुक्त्या मिळवण्याचे प्रकार उघड झाले आहेत. अलीकडेच बदली प्रक्रियेत खोटी माहिती दिल्याप्रकरणी जिल्हा परिषद शाळेतील ९ शिक्षकांना निलंबित करण्यात आले होते.या घटनांमुळे शासन यंत्रणेत पारदर्शकता वाढविण्यासाठी कडक पडताळणी यंत्रणा, बायोमेट्रिक सत्यापन, आणि डिजिटल नोंदणीचे महत्त्व अधिक स्पष्ट होत आहे.ही घटना ठझक्र भरती प्रक्रियेतील मोठा गैरप्रकार उघड करणारी असून, पोलिस आणि भरती प्रशासक पुढील टप्प्यात आणखी तपास व छाननी करत आहेत.

नेपाळची नवी खोड

नेपाळ हा भारताचा सख्खा शेजारी देश. जगातील एकमेव हिंदू धर्मीय देश. भारत हा देखील हिंदू संस्कृतीचा पाईक त्यामुळे दोन्ही देशातील चालीरीती, संस्कृती, सण, उत्सव, परंपरा सारखीच त्यामुळे नेपाळ हा भारताचा शेजारी आसला तरी भारताने त्याला कायम छोट्या भावा सारखीच वागणूक दिली आहे. नेपाळवर ज्या ज्या वेळी संकटे आली त्या त्या वेळी भारतच धावून गेला त्यामुळे गेल्या अनेक शतकांपासून भारत आणि नेपाळचे संबंध मैत्रीपूर्ण आणि सौहार्दाचे राहिले आहेत मात्र या संबंधांना मागील काही वर्षात तडा गेला आहे. भारत नेपाळ संबंधातील सौहार्दात कटुता निर्माण होऊन दोन्ही देशात तणावपूर्ण परिस्थिती निर्माण झाली आहे. हा तणाव कमी करून दोन्ही देशात पूर्वी प्रमाणे मैत्रीचे संबंध प्रस्थापित करण्याचा प्रयत्न भारताकडून होत असताना नेपाळ मात्र काही खोड काढून दोन्ही देशातील तणाव कायम ठेवत आहे. नेपाळने अशीच एक नवी खोड काढून दोन्ही देशातील तणाव पुन्हा वाढवला आहे. नेपाळने गुरुवारी १०० रुपयांच्या नोटेचे अनावरण केले. या नोटा छापण्याचे कंत्राट त्यांनी चीनमधील एका कंपनीला दिले आहे अर्थात तो त्यांचा अधिकार आहे. नोटा बदलण्याचा, त्याची डिझाईन बदलण्याचा, आणि त्याची छपाई कोठून करायची याचा सर्वस्व अधिकार नेपाळचा असल्याने भारताने त्यावर आक्षेप घेण्याचे कारण नाही भारताने यावर आक्षेप घेतला नाही मात्र या नोटाचे अनावरण करण्यात आले त्यावेळी मात्र भारताने त्यावर आक्षेप घेतला कारण या नव्या नोटेवर नेपाळने त्यांचा नवा सुधारित नकाशा छापला असून त्या नकाशात लीपुलेख, लिम्पियाधूरा आणि कालापाणी हे भूभाग नेपाळमध्ये दाखवले आहेत. वास्तविक भारत – नेपाळ सीमेवरील हे भूभाग भारतीय सीमेत आहे मात्र नेपाळ त्यावर दावा करत आहे. खूप वर्षापासून हा वाद चालू असल्याने दोन्ही देशात यावरून अनेकदा तणाव निर्माण झाला. हा वादग्रस्त भाग असल्याने नेपाळने त्यावर दावा करू नये असे भारताचे म्हणणे आहे. तरीही नेपाळ हा विषय ऐन केन प्रकरणाने उकरून काढत आहे. नेपाळ भारताची सातत्याने खोड काढत आहे कारण त्याला चीनची फुस आहे. मागील काही वर्षापासून नेपाळ हा चीनच्या नादी लागला आहे. चीनने नेपाळला कर्ज देऊन नेपाळला आपल्या अंकित केले आहे. नेपाळचे सध्याचे सरकार हे चीन धार्जिणे आहे. चीन सांगेल तेच ते करत आहे एकाअर्थी नेपाळमधील विद्यमान सरकार हे चीनच्या हातचे बाहुले आहे.

पुढील वृत्त पान ७ वर...

पेपरफुटीचे धागेदोरे बिहारपर्यंत

नौकरी एक्सप्रेस
नाशिक/प्रतिनिधी/ टीईटी पेपरफुटी प्रकरण आता राज्याच्या सीमा ओलांडून बिहारपर्यंत पोहोचत असल्याचे स्पष्ट होत आहे. तपास जसजसा पुढे जात आहे, तसतसे या रॅकेटचा विस्तार, त्यातील व्यक्तींचा नेटवर्क आणि परीक्षा व्यवस्थेतल्या उणिवा अधिक ठळकपणे समोर येत आहेत. आतापर्यंत २२ आरोपींना अटक झाली असून त्यात शिक्षक, प्राध्यापक, दलाल आणि पेपर पुरवणाऱ्या व्यक्तींचाही समावेश आहे. यामुळे या गुन्ह्याची गंभीरता आणि व्यापकता अधोरेखित होते.

तपास पथकाने दिलेल्या माहितीनुसार, पेपर पुरवणारा मुख्य संशयित आरोपी रितेशकुमार हा बिहारमधील असल्याचे उघड झाले आहे. त्याने देशातील विविध राज्यांतील संपर्कांचा वापर करून पेपर मिळवून तो महाराष्ट्रातील काही टोळ्यांना पुरवल्याचा संशय आहे. कराड तालुक्यातील गायकवाड बंधूंचे नावही या नेटवर्कमध्ये पुढे आले असून, हे सर्वजण २० नोव्हेंबरला पुण्यातील एका हॉटेलमध्ये एकत्र आल्याचे उउढत फुटेज व साक्षांच्या आधारे स्पष्ट झाले आहे. त्यावेळी रितेशकुमारसोबत आणखी पाच जण होते, त्यांचीही संपूर्ण माहिती पोलिसांकडे उपलब्ध आहे. या सर्वांवर लवकरच निर्णायक कारवाई होणार असल्याचे संकेत तपास यंत्रणांनी दिले.

शिक्षक-प्राध्यापकांचा सहभाग; शिक्षण क्षेत्र हादरले

पेपरफुटीमध्ये शिक्षक आणि प्राध्यापकांचा सहभाग समोर आल्यानंतर शिक्षण क्षेत्रात मोठी खळबळ उडाली आहे. अटक झालेल्या प्राध्यापकांपैकी तिघेही डएढ उत्तीर्ण आहेत. अशा पात्र व्यक्तींचे गुन्ह्यात अडकणे हे केवळ धक्कादायक नसून, उच्च शिक्षण व स्पर्धा परीक्षांच्या विश्वासार्हतेवर गंभीर प्रश्न उपस्थित करते. शिक्षण सहसंचालक प्रकाश बच्छाव यांनी या प्राध्यापकांवर कठोर कारवाई होणार असल्याचे संकेत दिले आहेत. संबंधित शिक्षकांवरही विभागाकडून शिस्तभंगाची प्रक्रिया सुरू करण्यात येणार आहे.

महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेचे संशयास्पद वर्तन

या प्रकरणातील सर्वात महत्त्वाचा आणि चिंताजनक मुद्दा म्हणजे पुणे येथील महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेचे सहकार्य न करणे. तपासासाठी आवश्यक कागदपत्रे, तांत्रिक माहिती आणि गोपनीय रेकॉर्ड मागण्यासाठी तपास अधिकारी परिषदेच्या कार्यालयात गेले असता, त्यांनी माहिती देण्यास नकार दिला.

‘गोपनीय कागदपत्रे’ या कारणाखाली परिषद अधिकारी माहिती देण्यास तयार नव्हते, ज्यामुळे तपासाची गती मंदावली असून यामुळे परिषद व्यवस्थेवर अधिकच संशय निर्माण झाला आहे.तपास पथकाने याबाबत तीव्र नाराजी व्यक्त केली असून, अशा वर्तनामुळे पेपरफुटीच्या मूळ स्रोतांचा शोध घेणे अवघड होत असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

जप्ती आणि पुढील तपास

आतापर्यंत पोलिसांनी दोन कार, १९ मोबाईल फोन आणि तब्बल २५ लाखांचा मुद्देमाल जप्त केला आहे. जप्त केलेल्या मोबाईलमधील चॅट्स, कॉल रेकॉर्ड, व्यवहारांची माहिती आणि लोकेशन डेटा तपासात अत्यंत महत्त्वाचा ठरणार असल्याचे पोलिसांचे म्हणणे आहे.कराड, पुणे आणि बिहार येथे स्वतंत्र पथके रवाना करण्यात आली असून, या रॅकेटमागील मुख्य सूत्रधार, आर्थिक देवघेव आणि परीक्षा प्रणालीतील आतल्या मदतीचा शोध घेण्यासाठी तपास अधिक व्यापक करण्यात आला आहे.

SET आणि इतर परीक्षांबाबतही संशय

टीईटी पेपरफुटीमध्ये SET पास प्राध्यापकांचा सहभाग आढळल्याने, SET सहित इतर स्पर्धा परीक्षांबाबतही काही गडबड अथवा अनियमितता असल्याचा संशय अधिक गडद झाला आहे. त्यामुळे या परीक्षांच्या पारदर्शकता आणि सुरक्षेविषयी मोठी चर्चा सुरू झाली आहे. भविष्यात डएढ व तत्सम परीक्षांच्या सुरक्षाव्यवस्थेत सुधारणा करण्याची मागणीही वेगाने वाढत आहे.या संपूर्ण प्रकरणामुळे शिक्षक पात्रता परीक्षेची विश्वसनीयता धोक्यात आली असून, हजारो विद्यार्थ्यांच्या भविष्यावर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. तपास यंत्रणांनी विस्तृत आणि जलद कारवाई सुरू केल्याने या रॅकेटचा संपूर्ण पर्दाफाश होण्याची शक्यता वाढली आहे.

ऑस्ट्रेलियाच्या पंतप्रधानांनी ६२ व्या वर्षी थाटला संसार

नौकरी एक्सप्रेस
दिल्ली/प्रतिनिधी/ऑस्ट्रे लियाचे पंतप्रधान अँथनी अल्बानीज यांच्या वैयक्तिक आयुष्याशी संबंधित हा मोठा आणि चर्चे चा विषय आहे. ६२ वर्षांच्या अल्बानीज यांनी आपल्यापेक्षा तब्बल १७ वर्षांनी लहान असलेल्या जोडी हेडन यांच्याशी विवाह करून आपला जीवनप्रवासाचा नवा अध्याय सुरू केला आहे. हा विवाहसोहळा २३ नोव्हेंबर रोजी कॅनबेरा येथे अतिशय जिव्हाळ्याच्या आणि मनमोहक वातावरणात पार पडला.

सोशल मीडियावर त्यांनी विवाहसोहळ्याचे फोटो व व्हिडिओ शेअर करत legally married असा छोटा पण भावनिक संदेश पोस्ट केला. त्यांच्या या पोस्टनंतर जगभरातून त्यांच्यावर शुभेच्छांचा वर्षाव होत आहे.

कशी फुलली प्रेमकहाणी?

अँथनी अल्बानीज आणि जोडी हेडन यांची भेट मार्च २०२० मध्ये मेलबर्नमधील एका बिझनेस डिनरदरम्यान झाली. ती भेट सुरुवातीला साध्या व्यावसायिक ओळखीतून सुरू झाली. पण संवाद, विचारसाम्य आणि एकमेकांची साथ यांमुळे लवकरच त्यांचे मैत्रीत रूपांतर झाले आणि मैत्री हळूहळू प्रेमात विरघळली.

जोडी हेडन यांनी २०२२ आणि २०२५ च्या ऑस्ट्रेलियन फेडरल निवडणुकांमध्ये अल्बानीज यांना सक्रिय पाठिंबा दिला. सार्वजनिक कार्यक्रमांपासून राजकीय मोहीमांपर्यंत त्या त्यांच्या सोबत दिसू लागल्या आणि हळूहळू त्या अल्बानीज यांच्या जीवनातील महत्वाची व्यक्ती ठरल्या.

व्हॅलेंटाईन डे प्रपोजल

२०२४ मध्ये व्हॅलेंटाईन डेच्या दिवशी, अल्बानीज यांनी जोडी हेडनला प्रपोज केले. त्यावेळी त्यांनी जाहीर केले की *मला असा जोडीदार मिळाला आहे, जो आयुष्यभर माझ्या सोबत राहण्यास तयार आहे.* या एका वाक्यात अल्बानीज यांची भावनिकता

आणि जोडीबद्दलची जिव्हाळ्याची भावना स्पष्ट होत होती.

कोण आहेत जोडी हेडन?

–४५ वर्षीय जोडी हेडन या:

–व्यावसायिक वकील,

–ऑस्ट्रेलियातील वित्तीय सेवा क्षेत्रातील अनुभवी नेत्या,

–आणि महिलांच्या हक्कांसाठी काम करणाऱ्या सामाजिक कार्यकर्त्या म्हणून ओळखल्या जातात.

–त्यांनी बँकिंग आणि वित्तीय संस्थांमध्ये जवळपास २० वर्षे काम केले आहे.

–२०२२ मध्ये त्या वुमेन्स ऑफिसर या महत्वाच्या पदावर निवडल्या गेल्या.

–याशिवाय, NSW पब्लिक सर्व्हिस असोसिएशनमध्ये त्या युनियन डेलिगेट म्हणूनही सक्रिय राहिल्या आहेत.

–सध्या त्या धोरणात्मक नेतृत्व आणि महिला सक्षमीकरणासाठी काम करत असून ऑस्ट्रेलियात त्यांचा प्रभाव आणि प्रतिष्ठा दोन्ही मोठे आहेत.

अल्बानीज यांचे पहिले लग्न

अँथनी अल्बानीज यांचे हे दुसरे लग्न आहे. यापूर्वी त्यांनी NSW च्या माजी उपमुख्यमंत्र्या कार्मेल टेब्बट यांच्याशी विवाह केला होता. जवळपास २० वर्षे त्यांच्या वैवाहिक जीवनाने गोड साथ दिली पण २०१९ मध्ये दोघे वेगळे झाले.

त्यांना त्यांच्या पहिल्या पत्नीपासून नाथन अल्बानीज नावाचा एक मुलगा आहे, जो सध्या तरुण राजकीय कार्यक्रमांमध्ये व सामाजिक उपक्रमांमध्ये सक्रिय दिसतो.

विवाहसोहळ्याची झलक

कॅनबेरा येथे झालेल्या विवाहसोहळ्यात अल्बानीज आणि हेडन यांनी अतिशय साध्या, पण देखण्या पद्धतीने लग्नगाठ बांधली. राजकीय व सामाजिक क्षेत्रातील निवडक पाहुणे उपस्थित होते. वातावरणात उत्साह, भावनिकता आणि नवीन जीवनप्रवासाची सुरूवात यांचा सुंदर मिलाफ होता.

अँथनी अल्बानीज आणि जोडी हेडन यांचे हे लग्न सध्या ऑस्ट्रेलियातच नव्हे तर जगभरात चर्चेचा विषय बनले आहे. वयातील अंतर, जीवनातील दुसरी संधी आणि प्रेमाने दिलेला नव्या आशांचा आधार–या सर्व गोष्टींमुळे ही प्रेमकथा अनेकांना प्रेरणादायी वाटत आहे.

राज्य राखीव पोलिस बल,जालना शिपाई भरती - २०१७

प्र.१-भारतात कोणता दिवस राष्ट्रीय ग्राहकदिन म्हणून ओळखला जातो?

(अ)२४ डिसेंबर (ब)१५ मार्च (क)१ जुलै (ड)२ ऑक्टोबर

प्र.२-अंदमान-निकोबार बेटांचे राजधानीचे शहर कोणते आहे?

(अ)छागोस (ब)मालदीव (क)पोर्ट ब्लेअर(ड)विशाखापट्टणम

प्र.३- भारतातील एकमेव जिवंत ज्वालामुखी कोठे आहे?

(अ)लक्षव्दीप (ब)अंदमान (क)छागोस (ड)मालदीव

प्र.४-कोणत्या प्रदेशाला देवभूमी असेही म्हणतात?

(अ)उत्तराखंड (ब)हरियाणा (क)हिमाचल प्रदेश(ड)यापैकी सर्व

प्र.५-भारताच्या कोणत्या दिशाला बंगालचा उपसागर आहे?

(अ) ईशान्य (ब)अग्नेय (क)नैऋत्य (ड)वायव्य

प्र.६-भारतात नियमितपणे किती वर्षांनी जनगणना होत असते?

(अ)७ (ब)५ (क)११ (ड)१०

प्र.७-........ हा लोकशाही व्यवस्थेचा गाभा आहे?

(अ)प्रमिनीधी (ब)लोक (क)पंतप्रधान (ड)लोकसभा

प्र.८-अस्पृश्यतेचे उच्चाटन करण्यासाठी जोती निर्मुलन आवश्यक आहे असे कोणाचे मत आहे?

(अ)डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर(ब)छत्रपती शाहु महाराज
(क)पेरियार रामस्वामी नायकर (ड)यापैकी सर्व

प्र.९-भारतात कोणत्या प्रकारची लोकशाही आहे?

(अ)अप्रत्यक्ष (ब)अध्यक्षीय (क)प्रत्यक्ष (ड)मिश्र

प्र.१०-भारतीय अवककाश संशोधनाचे अध्वर्यू कोणास म्हणतात?

(अ) सतीश धवन (ब)विक्रम साराभाई
(क)माधवन नायर (ड)डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम

प्र.११-मोडेम हे संगणकाचे कोणते डिव्हाईस आहे?

(अ)इनपूट (ब)आऊटपूट (क)कम्युनिकेशन (ड)स्टोरेज

प्र.१२-अझाद हिंद सेनेची स्थापना कोणी केली?

(अ)राजबिहारी बोस (ब)चंद्रशेखर आझाद
(क)सुभासचंद्र बोस (ड)रामप्रसाद बिस्मील

प्र.१३-जगाची विभागणी एकूण किती खंडात झाली आहे?

(अ)३ (ब)५ (क)४ (ड)७

प्र.१४-हिटलरच्या .... आत्मचरित्रातून त्याच्या नाझीवादाचे स्वरूप स्पष्ट होते.

(अ)दास कॅपिटल (ब)माईन काम्फ
(क)तरूण तुर्क (ड) आपला लढा

प्र.१५-पहिले महायुध्द केव्ह सुरू झाले?

(अ)१९१४ (ब)१९१६ (क)१९१३ (ड)१९१५

प्र.१६-भारतात सर्वप्रथम व्यापारामित्त कोण ओले होते?

(अ)पोर्तुगीज(ब)इंग्रज(क)डच(ड)फ्रेंच

प्र.१७-दवाखाना, शैक्षणिक संस्था संस्था, न्यायालये यांच्या सभोवतालचा किती मीटर पर्यंतच्या परिसरात ध्वनि वर्जित क्षेत्र असे संबोधण्यात येते?

(अ)५०मी. (ब)६५.मी. (क)४५मी. (ड)१००मी.

प्र.१८-रात्री विद्युतदिवे गेल्यानंतर सौर ऊर्जेच्या कोणत्या साधनाने प्रकाश मिळू शकतो?

(अ)सौर तापक (ब)सोर लॅण्टर्न (क)सौरचूल (ड)सौर चार्जर

प्र.१९-मानवामध्ये .... गुणसूत्रे असतात?

(अ)४४ (ब)३२ (क)४६ (ड)५२

प्र.२०-पुढील कोणत्या भागात अन्नाचा साठा असतो?

(अ)आदिमूळ (ब)दल (क)अंकूर (ड)बिया

प्र.२१-जीभेच्या दोन्ही कडा कोणती चव ओळखतात?

(अ)खारट (ब)कडू (क)गोड (ड)आंबट

प्र.२२-मानवी शरिरात प्रत्येक चक्राच्यावेळी रक्त हृदयातून...... वेळ जाते?

(अ)एक (ब)दोन (क)तीन (ड)चार

प्र.२३-गटात न बसणारा शब्द किंवा पद शोधा.

(अ)मंगळ (ब)बुध (क)शनि (ड)रवि

प्र.२४-दाढी करताना कोणता आरसा वापरतात?

(अ)सपाट आरसा (ब)बहिर्वक्र आरसा
(क)अंतर्वक्र आरसा (ड) यापैकी नाही

प्र.२५-आम्ल पदार्थाची चव कशी असते?

(अ)खारट (ब)आंबट (क)तुरट (ड)गोड

प्र.२६-MTDC चा अर्थ काय?

(अ)महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ
(ब)महाराष्ट्र ट्रान्सपोर्ट महामंडळ
(क)महाराष्ट्र टेलिफोन विकास महामंडळ
(ड)यापैकी नाही.

प्र.२७-नकाशात पर्वतीय प्रदेश दर्शविण्यासाठी कोणता रंग वापरतात?

(अ)निळा (ब)हिरवा (क)तांबडा (ड) तपकिरी

प्र.२८-ध्वनीचे प्रसारण कशातून कशातून होत नाही?

(अ)हवेतून (ब)द्रवातून (क)स्थायूतून (ड)निर्वाततेतून

प्र.२९-निरोगी माणसाच्या शरीराचक तापमान .... फॅरेनहाईट असते?

(अ)३७° (ब)९६.४° (क)९८.४° (ड)९७.४°

प्र.३०-मराठी महिन्याची सुरूवात भाद्रपदासून होते असे समजल्यास त्यावर्षातील आठव्या महिन्याचे शेवटचे अक्षर कोणते?

(अ)क (ब)न (क)ख (ड)त्र

प्र.३१-हत्तीला जिराफ म्हटले, जिराफास वाघ म्हटले, वाघास उंदिर म्हटले, उंदरास कोल्हा म्हटले, कोल्ह्यास हत्ती म्हटले आणियांचा आकारमानुसार चढता क्रम लावल्यास सर्वात शेवटी काय येईल?

(अ)जिराफ (ब)वाघ (क)उंदिर (ड)हत्ती

प्र.३२- चंद्र : पृथ्वी :: बुध :?

(अ)धूमकेतू (ब)आकाशगंगा (क)पृथ्वी (ड)सुर्य

प्र.३३- अक्षय ऊर्जा दिन: २० ऑगस्ट ::? : २२ :: मार्च

(अ)जागतिक जल दिन (ब)जाबतिक महिला दिन
(क)साक्षरता दिन (ड)जागतिक एड्स दिन

प्र.३४-१३ : १४५ :: १५ :?

(अ)१६५ (ब)५७८ (क)१९७ (ड)१८४

प्र.३५-६,११,२१,४१,........

(अ) ६१ (ब) ८२ (क) ९२ (ड) ८२

महाराष्ट्र पोलीस भरती
सराव प्रश्नपत्रिका

प्र.३६-B, E, K, Q,.......

(अ) W (ब)S (क)U (ड)Y

प्र.३७-एका सांकेतिक भाषेत कुत्र्याला मांजर म्हटले सिंह म्हटले, सिंहाला हत्ती म्हटले हत्तीला ससा म्हटले तर जंगलाचा राजा कोणाला म्हणावे?

(अ)मांजर (ब)ससा (क)वाघ (ड)हत्ती

प्र.३८-राम,श्याम व जॉन यांच्या वयाची सरासरी १६ वर्षे आहे.राम व शाम यांच्या वयाची सरासरी १४ वर्षे आहे तर जॉनचे वय किती वर्षे आहे?

(अ)२० (ब)१६ (क)२४ (ड)१८

प्र.३९-सकाळी १० वाजल्यापासून दुपारी दोन वाजेपर्यंत मिनीट काटा तास काट्याला किती वेळा ओलांडतो?

(अ)तीन वेळा (ब)चार वेळा (क)पाच वेळा (ड)दोन वेळा

प्र.४०-१०० पुस्ताकंच्या गठ्यात मराठी, गणित,हिंदी, इंग्रजी या क्रमाने पुस्तके ठेवल्यास ५९ व्या क्रमांकावर कोणत्या विषयाचे पुस्तक असेल?

(अ)मराठी (ब)गणित (क)हिंदी (ड)इंग्रजी

प्र.४१-वर्षा शैलजा पेक्षा १८७ दिवसांनी लहान असून तिचा जन्म रविवारी झाला असल्यास शैलजाचा जन्म वार कोणता?

(अ)मंगळवार (ब)बुधवार (क)शनिवार (ड)रविवार

प्र.४२-५२ : १३ :: ७६ ?

(अ)१९ (ब)१८ (क)३८ (ड)२२

प्र.४३-विसंगत पर्याय ओळखा?

(अ)हडप्पा (ब)तांबे (क)कथिल (ड)पारा

प्र.४४-विसंगत पर्याय ओळखा?

(अ)पितळ (ब)तांबे (क)कथिल (ड)पारा

प्र.४५-दोन दिवसात मिनीट काटा घड्याळरच्या किती फेऱ्यापूर्ण करेल?

(अ)१९२ (ब)४८ (क)२४ (ड)९६

प्र.४६-एका घड्याळात ११ वाजून ४५ मिनिटे झाली आ-हेत. तास काटा व मिनीट काटा यांची अदलाअदल केल्यास किती वाजतील?

(अ)९ वाजून ५० मिनीटे (ब)९ वाजून ५८ मिनीटे
(क)९ वाजून ४५ मिनीटे (ड)९ वाजून ४० मिनीटे

प्र.४७-मुलांच्या रांगेत उजवीकडून ७व्या क्रमांकावर तर डावीकडून ४ थ्या क्रमांकावर रवी उभा आहे तर रांगेत एकूण किती मुले आहेत?

(अ)११ (ब)१० (क)०९ (ड)१२

प्र.४८-एका सांकेतिक भाषेत CITY हा शब्द GMXC असा लिहिला जात असेल तर DUTY हा शब्द कसा लिहाल?

(अ)HYWD (ब)GYXD
(क)HYWC (ड)HYXC

प्र.४९-जर LORD = १५,१८,२१,७ तर POND =?

(अ)१९,१७,१८,७ (ब)१७,१९,८,७
(क)१९,१८,१७,७ (ड)१९,७,८,७

प्र.५०-रोहन ४ कि.मी.दक्षिणेला जोतो. तो उजवीकडे वळून ६ कि.मी.जातो.पुढे डावीकडे वळुन ४कि.मी चाल-तो तर सुरूवातीच्या ठिकाणापासून तो आता किती अंतरावर आहे?

(अ)१४कि.मी (ब)१०कि.मी (क)१६कि.मी (ड)८ कि.मी

प्र.५१- जयाच्या शाळेच्या दरवाजाचे तोंड उत्तरेकडे आहे.जया शाळेतून निघत, दोनदा उजविकडे वळते,नंतर तीनदा डावीकडे वळते, आता जयाचे तोंड कोणत्या दिशेला आहे.?

(अ) उत्तर (ब) दक्षिण(क) पूर्व(ड)पश्चिम

प्र.५२- आज शुक्रवार आहे. गेल्या आठवड्यातील गुरूवारी २५ मे ही तारीख होती. पुढील आठवड्यात शुक्रवारी कोणती तारीख असेल?

(अ) ९ जून (ब) १४ जून(क) ११जून (ड) २०जून

प्र.५३- ११ ते ३० या संख्यांमध्ये येणाऱ्या विषम संख्यांची बेरीज किती?

(अ) २५०(ब)३०० (क)२०० (ड) ३२५

प्र.५४- एका परिक्षेत रमेशला ४० पैकी ३० तर उमेशला ४० पैकी २४ गुण मिळाले तर दोघांच्या टक्केवारीतील फरक किती?

(अ) २५ टक्के (ब) ६ टक्के (क) २० टक्के (ड) १५ टक्के

प्र.५५- १२ दिवसात १० मजूर जेवढे काम करतात तेवढेच काम ८ मजूर किती दिवसात करतील?

(अ) १६ दिवस (ब) १५दिवस (क) १२ दिवस (ड) १४ दिवस

प्र.५६- खालीलपैकी सर्वात लहान पूर्णांक संख्या कोणती?

(अ) ० (ब) १ (क) -१ (ड) -१०

प्र.५७- २,०,५,९,८ हे अंक प्रत्येकी एकदाच वापरून तयार होणारी मोठ्यात मोठी ५ अंकी संख्या व लहानात लहान ५ अंकी संख्या यांच्या वजाबाकीतील सर्व अंकाची बेरीज किती येईल.

(अ)२७ (ब)२८ (क)२९ (ड)३०

प्र.५८- ७.५ वर्षे + २९ महिने - अडिच वर्षे:?

(अ) ५ वर्षे ५ महिने (ब)९८ महिने
(क) ७.५ वर्षे (ड)७ वर्षे ५ महिने

प्र.५९- एका शाळेत राष्ट्रगीतासाठी मुली एभ्या आहेत. एका रांगेत जेवढ्या मुली आहेत तेवढ्याच रांगा केल्या आहेत. निलीमाही १५ वी विद्यार्थीनी आहे जी म्हणते मी मध्यभागी उभी आहे. तर राष्ट्रगीतासाठी किती मुली उभ्या आहेत?

(अ)४४१ (ब)८४१ (क)१२४१ (ड) १६४१

प्र.६०- एका कामासाठी ८ मजुरांना १७६० द्यावे लागेल,तर २० मजुरांना किती रूपये मजुरी द्यावी लागेल. ?

(अ) रू. ४४००(ब) रू. १६७०
(क) रू. ७६१० (ड) रू. ७१६०

प्र.६१- ५ किलो वजनाच्या एका संमिश्रणात १७% क्रोमीअम आहे. तर संमिश्रणातील क्रोमीअमचे वजन किती.?

(अ)६८० ग्रॅम (ब)८५० ग्रॅम (क)८५ ग्रॅम (ड)८.५ ग्रॅम

प्र.६२- एका फ्रिजची खरेदी किंमत रू.३२००० आहे. जर तो फ्रिज रू.३५२०० ला विकला तर किती टक्के नफा होईल.?

(अ) १० %(ब)२० % (क)०.१ % (ड)०.२०%

प्र.६३- एक वस्तू व्यापाऱ्याने रू.६४ ना विकल्याने जितका तोटा होतो त्याच्या ४ पट नफा ती वस्तू रू.८४ ना विकल्याने होतो, तर वस्तूची मुळची खरेदी किंमत किती.?

(अ) रू.६० (ब)रू.६८ (क)रू.८० (ड)रू.७६

प्र.६४- रामुने १० क्विंटल सोयाबीन रू.३८५०प्रति क्विंटल दराने विकले . व्यापाऱ्याने शे.२% दराने अडत आकारली तर रामुला सोयाबीनचे किती रूपये मिळतील. ?

(अ)रू.३८७३० (ब) रू.७७० (क)रू.३७७३० (ड) रू.३८५३०

प्र.६५- खालीलपैकी चेन्नई येथील प्रमुख विमानतळ....आहे.?

(अ) इंदिरा गांधी (ब)छत्रपती शिवाजी
(क) नेताजी सुभाषचंद्र बोस (ड)के. कातराज

प्र.६६-क्रेमलिन हे प्रमुख स्थळ .... ठिकाणी आहे.

(अ)रोम (ब)न्यूयॉर्क (क)वॉशिंग्टन (ड)मॉस्को

प्र.६७-I.S.I ही गुप्तहेर संघटना .... देशाची आहे?

(अ)भारत (ब)पाकिस्तान (क)अमेरिका (ड)रशिया

प्र.६८-पवन ऊर्जेमध्ये भारताचे स्थान जगात .... आहे.?

(अ)दुसरे (ब)तिसरे (क)चौथे (ड)पाचवे

प्र.६९-रिओ ऑलिम्पिकमध्ये भारताची आंतरराष्ट्रीय महिला कुस्तीपटू साक्षी मलिक हीने .... के.ग्रॅ. गटात भारताला कांस्य पदक जिंकून दिले. ?

(अ)५२ (ब)५४ (क)५६ (ड)५८

प्र.७०-नॅशनल केमिकल लॅबोरेटरी .... ठिकाणी स्थित आहे.

(अ)मुंबई (ब)पुणे (क)औरंगाबाद (ड)नागपूर

प्र.७१-महाराष्ट्र पोलिस दलाचे मुखपत्र .... आहे.

(अ)पोलिय मित्र (ब)जगार (क)दक्षता (ड)यापैकी नाही.

प्र.७२-'झुमर' लोकनृत्य .... राज्यात प्रसिध्द आहे.

(अ)कर्नाटक (ब)राजस्थान (क)गुजरात (ड)बिहार

प्र.७३-'प्लेईंगइटमायवे' हे प्रसिध्द आत्मचरित्र .... यांचे आहे?

(अ)सुनिल गावस्कर (ब)कपिल देव
(क)सचिन तेंडूलकर (ड)अॅडम गिल ख्रिस्ट

प्र.७४-'नारंग चषक' .... खेळाशी संबंधित आहे. ?

(अ)बॅडमिंटन (ब)हॉकी (क)गोल्फ (ड)बुध्दीबळ

प्र.७५-२०१७ चे १५ प्रवासी भारतीय सम्मेलन .... झाले ?

(अ)बेंगळूर (ब)कोची (क)गांधीनगर (ड)हैद्राबाद

प्र.७६-आभाळागत माया तुझी आम्हांवरी राहू दे! या ओळीत कोणता अलंकार आहे तो ओळखा?

(अ)चेतनागुणोवती अलंकार (ब)यमक अलंकार
(क) उपमा (ड)उत्प्रक्षा अलंकार

प्र.७७- कोणत्या कवीने 'गझल' हा प्रकार मराठीत रूढ केला?

(अ)शांतारात नांदगावकर (ब)जगदीश खेबुडकर
(क)सुरेश भट (ड)जोतीबा फुले

प्र.७८-'दोनदाजन्मलेला' हा विग्रह कोणत्या सामासिक शब्दाचा आहे?

(अ)द्विवत (ब)अग्रज (क)अनुज (ड)द्विज

प्र.७९-'संकेतार्थ वाक्य' ओळखा.

(अ)शांत बसा (ब)तो शांत बसला
(क)त्याने शांत बसाने (ड)तू शांत बसलास तर मी सांगेन

प्र.८०-खालील वाक्यात रीती भविष्यकाळी वाक्य कोणते ते सांगा?

(अ)मी परिसर स्वच्छ करीत राहीन
(ब)मी परिसर स्वच्छ करीत होतो
(क)मी परिसर स्वच्छ करीत असे
(ड)मी परिसर स्वच्छ करतो

प्र.८१-'बोलता-बोलता विचारमालिका तुटल्यास' कोणते विरामचिन्ह वापरले जाते.

(अ)संयोग चिन्ह (ब)अपसारण चिन्ह
(क)स्वल्प विरात (ड)अपुर्ण विराम

प्र.८२-'नानांचा अभिनयवाखाणण्यासारखा आहे' या वाक्याचा प्रकार ओळखा.

(अ)उद्‌गारार्थी (ब)आज्ञार्थी (क)विध्यर्थी (ड)विधानार्थी

प्र.८३-पोलिसांनी चोरास शोधून काढले या वाक्याचा प्रयोग ओळखा.

(अ)सकर्मक भावे (ब)अकर्मक भावे
(क)कर्मणी (ड)सकर्मक कर्तरी

प्र.८४-पुढीलपैकी कोणत्या शब्दाचे सामान्य रूप तेच राहते.

(अ)किलो (ब)विटा (क)सासरा (ड)मुल

प्र.८५-खालीलपैकी निश्चितपणे एकवचनी शब्द अस-लेला पर्याय शोधा.

(अ)भाषा (ब)दिशा (क)सभा (ड)वेळ

प्र.८६-'देवघर' या शब्दाचे लिंग ओळखा.

(अ)पुल्लिंग (ब)स्त्रीलिंग (क)नपुसकलिंग (ड)उभयलिंग

प्र.८७-विरोधीदर्शक केवलप्रयोगी अव्यय कोणते?

(अ)इश्श (ब)अहो (क)चुप् (ड)छट्

प्र.८८-'क्षणोक्षणी' हे पुढीलपैकी कोणते कालवाचक क्रियाविशेषण अव्यय आहे?

(अ)कालदर्शक (ब)सातत्यदर्शक
(क)आवृत्तिदर्शक (ड)स्थीतीदर्शक

प्र.८९-माझा घोडा फारच सुंदर आहे या वाक्यातील सर्वनामिक विशेषण ओळखा.

(अ)घोडा (ब)माझा (क)सुंदर (ड)फारच

प्र.९०-'....... लोक वृक्षारोपण करतात ते पर्यावरणाचे महत्त्व जाणतात' या वाक्यात येणारे संबंधी सर्वनाम ओळ-खतात?

(अ)हे (ब)तेच (क)जे (ड)कुणी

प्र.९१-कोण ही गर्दी! या वाक्यातील अधारेखित सर्वनामाचा प्रकार ओळखा.

(अ)धातूसाधित नाम (ब)प्रश्नार्थक सर्वनाम
(क)दर्शक सर्वनाम (ड)सामान्य सर्वनाम

प्र.९२-'चालणे' हा उत्तम व्यायाम आहे.अधोरेखित नामाचा प्रकार कोणता?

(अ)भाववाचक (ब)सामान्यनाम
(क)विशेषनाम (ड)धातूसाधित नाम

प्र.९३-खालीलपैकी कोणते नाम 'धर्मवाचक' नाम आहे.

(अ)कृष्ण (ब)नदी (क)हिंदू (ड)गुलाममगिरी

प्र.९४-दंड नसलेले अक्षर पुढीलपैकी कोणते?

(अ)द (ब)फ (क)क्ष (ड)र

प्र.९५-मराठी भाषेत एकूण किती व्यंजने आहेत?

(अ)३२ (ब)३४ (क)४० (ड)४८

प्र.९६-'थोराघरचे .... त्याला सर्व देती मान' ही म्हण पूर्ण करा?

(अ)पान (ब)श्वान (क)बंधन (ड)सामान्य

प्र.९७-भूलपडणे या वाक्प्रचाराचा योग्य अर्थपर्यातून निवडा.

(अ)बेशुध्द पडणे (ब)भुरळ पडणे
(क)हरवणे (ड)मती नष्ट होणे

प्र.९८-सव्यापसव्य करणे या वाक्प्रचाराचा योग्य अर्थ पर्यायातून निवडा?

(अ)सतत त्रास देणे (ब)यातायात करणे
(क)असने अवसान आणणे (ड)अतिशय काळजी घेणे

प्र.९९-आरोग्य चांगले रहावे यासाठी माझी ताई नेहमी मोजकाच आहार घेते. खरोखर ती .... आहे.

(अ)खादाड (ब)खाबू (क)मितहारी (ड)उपाशी

प्र.१००-मनालीचे डोळे माशासारखे आहेत, म्हणून तिला सर्व म्हणतात ?

(अ)मृगनयना (ब)मीनाक्षी (क)सुनयनास (ड)सुलोचना

वरील प्रश्नाची उत्तरे

उत्तरे- (१) अ (२) क (३)ब ४) अ (५) ब (६) ड (७) ड (८) ड (९) अ (१०) ब (११) क (१२) अ (१३) ड (१४) ब (१५) अ (१६) अ (१७) ड (१८) ब (१९) क (२०) ब (२१) क (२२) ब (२३) ड(२४) क (२५) ब (२६) अ (२७) ड (२८) ड (२९)क (३०) ड (३१) अ (३२) ड (३३) अ (३४) क (३५) ड(३६) अ (३७) ड (३८) अ (३९) अ (४०) क (४१) अ (४२) अ (४३) ड (४४) ड (४५) ब (४६) ब (४७) ब (४८) ड (४९) क (५०) ब (५१) ड (५२) अ (५३) क (५४) ड (५५) ब (५६) ड (५७) अ (५८) ड (५९) ब (६०) अ (६१) ब (६२) अ (६३) ब (६४) क (६५) ड (६६) ड (६७) ब (६८) ड (६९) ड (७०) ब (७१) क (७२) ब (७३) क (७४) अ (७५) अ (७६) क (७७) क (७८) ड (७९) ड (८०) अ (८१) ब (८२) ड (८३) अ (८४) अ (८५) ड (८६) क (८७) ड (८८) क (८९) ब (९०) क (९१) ड (९२) ड (९३) ड (९४) ड (९५) ब (९६) ब (९७) ब (९८) ब (९९) क (१००) ब

mpsc/upsc राज्यसेवा परिक्षा सराव प्रश्न..

प्र.१-कुटुंबाचा आकार मर्यादित ठेवणे(हम दो हमारे दो) कोणत्या धोरणाच्या दोन उद्दिष्टांपैकी एक आहे?

(१)कुटुंब नियोजन कार्यक्रम१९५२ (२)वीस कलमी कार्यक्रम
(३)राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण २००० (४)नवीन लोकसंख्या धोरण २०११

प्र.२-२००० च्या राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरणानुसार कुठल्या वर्षांपर्यंत आपल्या देशाची लोकसंख्या स्थिर होण्याचे उद्दिष्ट आहे?

(१)२०४६ सालापर्यंत (२)२०५० सालापर्यंत
(३)२०४९ सालापर्यंत (४)२०४७ सालापर्यंत

प्र.३-भारतातील खालीलपैकी कोणत्या राज्यात ९०टक्क्यांपेक्षा जास्त हिंदूंची लोकसंख्या आहे?

(१)मध्य प्रदेश,हिमाचल प्रदेश,उत्तर प्रदेश
(२)मध्य प्रदेश,हिमाचल प्रदेश,गुजरात
(३)हिमाचल प्रदेश,मध्य प्रदेश,छत्तीसगढ
(४)पंजाब,उत्तर प्रदेश,बिहार

प्र.४-पुढीलपैकी कोणत्या लोकसंख्या धोरणानुसार भारतीय पुरूषांचे विवाहाचे किमान वय२१ व स्त्रियांचे किमान वय १८ वर्षे निश्चित करण्यात आले?

(१)राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण,१९७६
(२)राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण,१९७७
(३)राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरण,२०००
(४)लोकसंख्या भविष्यचेध(२००१-२०२६)

प्र.५-२०११च्या जनगणनेनुसार भारतातील सर्वात अधिक लोकसंच्या असलेलीपाच शहरे त्यांच्या उतरत्या लोकसंख्येच्या क्रमात कोणती आहेत?

(१)मुंबई,दिल्ली,बंगलोर,हैदराबाद,अहमदाबाद
(२)मुंबई,दिल्ली,कलकत्ता,चेन्नई,बंगलोर
(३)मुंबई,दिल्ली,बंगलोर,अहमदाबाद,हैदराबाद
(४)मुंबई,दिल्ली, हैदराबाद,

प्र.६-२०११च्या जनगणनेप्रमाने भारतातील किती शहरांची लोसंख्या १०लाखापेक्षा जास्त आहे.

(१)५२ (२)२३ (३)५४ (४)५५

प्र.७-२०११च्या जनगणनेनुसार २००१ते२०११ दरम्यानची स्त्री,साक्षरता दरातील वाढ खालीलपैकी किती होती?

(१)५३.७% ते ६५.५% (२)५४.१% ते ६७.२%
(३)५२.३% ते ६४.४% (४)५५.३% ते ६३.२%

प्र.८-जनगणना २०११ नुसार शहरी लोकसंख्या आणि दारिद्र्य रेषेखाली असणारी लोकसंख्या यांचा सहगुणांक-०.३९ इतका आहे. ही बाब असे दर्शविते की- ?

(१)ज्या पध्दतीचे शहरीकरण झाले आहे त्याचा गरिबी घटविण्यासाठी फारसा काही परिणाम झाला नाही.
(२)शहरीकरणाचा गरिबी घटविण्यासाठी फार खोलवर परिणाम झाला आहे.
(३)शहरीकरणामुळे गरिबात वाढ झाली आहे.
(४)वरीलपैकी कोणताही नाही.

प्र.९-२०११च्या जनगणनेनुसार कोणत्या रज्याचा लोकसंख्यावाढीचा दर उणे होता?

(१)गोवा (२)त्रिपुरा (३)नागालँड (४)अरुणाचल प्रदेश

प्र.१०-भारतीय जनगणना अहवाल,२०११नुसार जागतिक लोसंख्येच्या किती टक्के भारतीय लोकसंख्या आहे?

(१)१६.५% (२)१७.३% (३)१७.५% (४)१७.७%

प्र.११-२०११च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्राच्या लोकसंख्येची घनता आणि....जिल्ह्याच्या लोकसंख्येची घनता एक समान आहे.

(१)जळगाव (२)नाशिक (३)औरंगाबाद (४)रायगड

प्र.१२-एल.पी.जी.चा अन्वायार्थ काय?

(१)लिक्विडीटी,प्रॉफिबिलिटी ॲण्ड ग्रोथ
(२)लिबरलायझेशन,प्रायव्हटाझेशन ॲण्ड ग्रोथ
(३)लिबरलायझेशन,प्रायव्हटाझेशन ॲण्ड ग्लोबलायझेशन
(४)वरीलपैकी नाही

प्र.१३-सन१९९१मध्ये विकासाचे एल.पी.जी.प्रतिमान या त्यावेळेच्या अर्थ मंत्र्यांनी अमलात आणले.

(१)पी.व्ही.नरसिंहराव (२)प्रणव मुखर्जी
(३)डॉ.मनममोहन सिंग (४)पी.चिदंगरम्

प्र.१४-महाराष्ट्र शासनाने २०११मध्ये केलेल्या प्रशासकीय सुधारणेनुसार संजय गांधी निराधार अनुदान योजना समितीच्या सचिवपदी कोण असतो?

(१)तहसीलदार किंवा नायब तहसीलदार(२)गटविकास अधिकारी
(३)ग्रामसेवक (४)तलाठी

प्र.१५-महाराष्ट्र सरकारने अहिल्याबाई होळकर योजना कशासाठी सुरू केली?

(१)राज्यातील मुली प स्त्रियांमध्ये स्वास्थ्य व आरोग्याबद्दल जागृति वाढविणे
(२)राज्यातील मलींना शिक्षणासाठी प्रोत्साहन देणे
(३)राज्यातील स्त्रियांना स्वयंरोजगारासाठी प्रोत्साहन देणे
(४)राज्यातील मुली व स्त्रियांना सकस आहार पुरवणे.

प्र.१६-महाराष्ट्र शासनाची सुमतिबाई सुकळीकर उद्यागिनी महिला सक्षमीकरण योजना कशाशी संबंधित आहे?

(१)(अनुदान पात्र झालेल्या) पात्र महिला स्वयंसाहाय्यता समुहांना व्याज अनुदान देण्याबाबत
(२)महिला उद्योजिकांना जमीन खरेदीसाठी कर्जपुरवठा
(३)मुंबई आणि नागपूर ममधील महिला उद्योजिकांना कर माफी
(४)महाराष्ट्रातील स्वयंसाहाय्यता समूहांना ४% दराने कर्जपुरवठा करणे

प्र.१७-सन२०११-१२ मध्ये महाराष्ट्रात कापसाचे उत्पादन अंदाजे किती झाले?

(१)८०लाख गाठी (२)८५लाख गाठी
(३)९०लाख गाठी (४)९८लाख गाठी

प्र.१८-महाराष्ट्र शासनाचे प्राणी संधारण बील १९९५ ज्याला राष्ट्रतीची मान्यता एक महिन्यापूर्वी मिळाली, खालील कोणत्या प्राण्यांना वगळले जेणेकरून त्यांची कत्तल केली जाऊ शकते?

(१)बैल व सांड (२)गायी व वासरे
(३)म्हैस व तिचे बछडे (४)वरीलपैकी नाही

प्र.१९-फोटोग्राफर ऑफ द इयर २०११ पुरस्कार कोणाला प्राप्त झाला?

(१)शंकरराव बोरकर (२)बैजू पाटील
(३)हेमंत कुलकर्णी (४)सुभाष देशमुख

प्र.२०-खालीलैकी कोणती व्यक्ती संस्था चळवळी संबंधी सन२०१२-२०१३ मध्ये शताब्दी नव्हती?

(१)सहकार चळवळ (२)यशवंतराव चव्हाण
(३)मुंबई उच्च न्यायालय (४)महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

प्र.२१-सन२०२२पर्यंत देशात किती कुशल मनुष्यबळ तयार करण्याची योजना भारताचे पंतप्रधान मनमोहनसिंग यांनी आखली आहे?

(१)५००दशलक्ष (२)१,०००दशलक्ष
(३)५,०००दशलक्ष (४)यापैकी नाही

प्र.२२-सप्टेंबर २०१०मध्ये पहिला आधार क्रमांक(७८२४७४३१) एका आदिवासी गावातील महिलेला प्रदान करण्यात आला, त्या कोणत्या राज्याच्या रहिवासी आहेत?

(१)छत्तीसगढ (२)झारखंड (३)ओडीशा (४)महाराष्ट्र

प्र.२३-वित्तीय समावेशननासाठी शासनाने २०१४मध्ये खालीलपैकी कोणती योजना अमलात आणली?

(१)संपत्ती विवरण योजना (२)निश्चलनीकरण
(३)प्रधानमंत्री जन धन योजना (४)वरीलपैकी सर्व

प्र.२४-त्या रराज्याचे नाव सांगा ज्या राज्याने उंचीने ४फूट पेक्षा कमी असलेल्या २१वर्षाखालील लोकांची मोजणी केली व त्यांना रु.८०० दर महिना आर्थिक सहाय्य देऊ करून इतर राज्यांसाठी आदर्श घालून दिला?

(१)केरळ (२)गुजरात (३)उत्तराखंड (४)पश्चिम बंगाल

प्र.२५-डी.बी.टी. हे पुढीलपैकी कशाचे संक्षिप्त रुप आहे?

(१)डिमांड बाय ट्रेड (२)डायरेक्ट बेनिफिट ट्रान्सफर
(३)डायरेक्ट बँक ट्रान्सफर (४)डिडक्ट बाय ट्रान्झक्शन

प्र.२६-पुढील वाक्यात खाली दिलेल्या कोणाचे वर्णन केले आहे? स्कॉटीश मिशन शाळेत असताना मानव सर्वत्र समान असत-ो, हे तत्व शिकले होते. ख्रिश्चन मिशनऱ्यांच्या प्रभावामुळे त्यांनी सामाजिक सुधारणाचे आणि जागतिक मानवतावादाचे महत्व कळले. त्यांनी विधवा पुर्नविवाहाला उघड-उघड पाठिंबा स्त्रीभ्रुणहत्येच्या प्रथेला विरोध केला.

(१)दुर्गाराम मंछाराम (२)दादोबा तर्खडकर
(३)ज्योतीबा फुले (४)नारायण गुरू

प्र.२७-खालील विवरणावरून व्यक्ती ओळखा?

(अ)यांना गंगाधर गाडगीळांसारखे अर्थशास्त्राने विव्दान 'अधुनिक भारताचे शिल्पकार'मानतात.
(ब)दादाभाई नौरोजी व न्या.रानडे यांचा आर्थिक राष्ट्रवादाचा पाया त्यांच्या विचारात आढळतो.
(क)भारतीय जीवनात त्यांनी शेतीचे महत्व जानले होते.
(१)नाना शंकरशेठ (२)डॉ.भाऊ दाजी लाड
(३)भास्कर तखरडकर (४)दादोबा पांडूरंग

प्र.२८-पुढीलपैकी कोणती संघटना स्त्रियानी स्त्रियांसाठी प्रथम उभारली होती?

(१)आर्य महिला समाज (२)भारत महिला परिषद
(३)द मुस्लिम विमेन्स असोसिएशन (४)भारत स्त्री महामंडळ

प्र.२९-कोणती जोडी चुकीची आहे?

(१)सावित्रीबाई फुले सुबोध रत्नाकर
(२)पंडित रमाबाई दि हाय कास्ट हिंदू वुमन
(३)विठ्ठल रामजी शिंदे आठवणी व अनुभव
(४)शाहू महाराज हिंदु कोड बिल

प्र.३०-स्त्री मुक्ती संदर्भात खालीलपैकी कोणी कार्य केले नाही?

(१)म.गो.रानडे (२)गो.ग.आगरकर
(३)धों.के.कर्वे (४)वरीलपैकी नाही

प्र.३१-''वेद हे अपौरुषेय नसून आर्यांनी त्यांची निर्मिती केली आहे''असा विचार मांडणारे विचारवंत कोण?

(१)डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर (२)विठ्ठल रामजी शिंदे
(३)महात्मा जोतीबा फुले (४)शाहू महाराज

प्र.३२-कॉंग्रेस स्थापनेसंदर्भातील 'सुरक्षा झडप सिंध्दांत'ला दंतकथा संबोधून कोणी नाकारले आहे?

(१)ए.ओ.ह्यूम (२)ए.आर.देसाई (३)ताराचंद (४)बिपन चंद्र

प्र.३३-'बहिष्कार हे अस्त्र पराकाष्ठेचा उपाय म्हणून राखून ठेवावे'असे कोणाचे मत होते?

(१)महादेव गोविंद रानडे (२)गोवाळ कृष्ण गोखले
(३)फिरोझशहा मेहता (४)दादाभाई नौरोजी

प्र.३४-आरंभकालीन राष्ट्रवाद्यांनी२०व्या शतकातील स्वातंत्र्यचळवळीसाठी भक्कम पाया घातला:

(१)अर्जविनंत्यांच्या राजकारणाव्दारे
(२)घटनात्मक साधनांव्दारे
(३)आंदोलनात्मक मार्गाव्दारे
(४)वसाहतवादाच्या आर्थिक समीक्षेव्दार

प्र.३५-......या मिथिलेतील बंगाली कवीला हिंदू राज्यकर्त्यांचे आणि बंगालच्या सुल्तानांचे प्रोत्साहन मिळाले होते.

(१)देवेंद्रनाथ टागोर (२)रविंद्रनाथ टागोर
(३)चंडीदास (४)विद्यापती ठाकुर

प्र.३६-पुणे येथे.....उत्सव साजरा केल्यावर दहा दिवसातच पुण्याचे कलेक्टर श्री.रँड व दुसऱ्या अधिकाऱ्याची, सरकारी घरातून परत येताना गोळ्या झाडून हत्या करण्यात आली.

(१)शिवाजी (२)गणपती (३)दुर्गा (४)नवरात्री

प्र.३७-'इंडियन ओपिनियन'हे वर्तमानपत्र कोठून सुरू करण्यात आले?

(१)बंगाल प्रांत (२)ब्रिटन (३)दक्षिण आफ्रिका (४)फ्रान्स

प्र.३८-मध्यवर्ती खिलाफत समितीच्या अलाहाबाद येथील सभेत राष्ट्रीयवादी हिंदू विजयी झाले. त्यांना.....यांचा पाठिंबा होता.

(१)टिळक (२)गांधीजी (३)अली बंधू (४)मोतीलाल नेहरू

प्र.३९-खालीलपैकी कोणता असहकार चळवळीचा भाग नव्हता?

(१)शाळांवरील बहिष्कार (२)न्यायालयांवरील बहिष्कार
(३)परदेशी कापडांवरील बहिष्कार (४)कर न भरणे बहिष्कार

प्र.४०-६एप्रिल१९३० रोजी गांधीजींना दांडी येथे सविनय कोयदेभंगाच्या चळवळीला सुरूवात केली, त्याच वेळी ६एप्रिल१९३० ला महाराष्ट्रात......या मुंबईच्या उपनगरात चळवळीचा आरंभ झाला.

(१)वडाळा (२)वाडीबंदर (३)विले पार्ले (४)अंधेरी

प्र.४१-पुढील पैकी कोणत्या व्यक्तीच्या कोल्हापूर संस्थानाशी संबंध नव्हता?

(१)काशिनाथराव वैद्य (२)दिनकरराव सुर्वे
(३)माधवराव बागल (४)दादासाहेब सुर्वे

प्र.४२-खालीलपैकी कोणता क्रांतिकारक विचाराने व समाजवादी होता?

(१)दामोदर चाफेकर (२)विनायक दामोदर सावरकर
(३)अरविंद घोष (४)भगत सिंग

प्र.४३-तरुण बंगाली'यंग इटली'शी परिचित होते.....यांच्या भाषणातून त्यांचा 'यंग इटली'शी परिचय झाला होता.?

(१)सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी (२)रविंद्रनाथ टागोर
(३)स्वामी विवेकानंद (४)राजा राम मोहन रॉय

प्र.४४-......यांनी रोम आणि पॅरिस मध्येही'फ्री अंडिया सेंटर्स'सुरू केली होती.

(१)सुभाषचंद्र बोस (२)मॅडम कामा
(३)ॲनी बेझंट (४)श्यामजी कृष्ण वर्मा

प्र.४५-'पाकिस्तान' हा शब्द सर्वप्रथम कोणी वापरला?

(१)बॅरिस्टर जिन्ना (२)सर सय्यद अहमद
(३)मुहम्मद इकबाल (४)रहमत खान

प्र.४६-.....यांच्या शिवाय देशातील जवळजवळ सर्वच प्रमुख व्यक्ती कॉंग्रेसमध्ये सामील झाल्या होत्या?

(१)मौलाना हुसेन अहमद (२)सर सय्यद
(३)जाफर अली खान (४)हकीम अजमल खान

प्र.४७-हिंदू मुस्लीत ऐक्याचे दूत असे जिनांचे वर्णन कोणी केले आहे?

(१)महात्मा गांधी (२)सरोजिनी नायडू
(३)जवाहरलाल नेहरू (४)तेज बहादूर सप्रू

प्र.४८-प्रशासकीय सेवांसाठी विद्यापीठाची पदवी ही आवश्यक वाटू नये असे कोणत्या आयोगाने म्हटले आहे?

(१)डॉ.राधाकृष्ण आयोग (२)कोटरी आयोग
(३)हंटर आयोग (४)वरीलपैकी नाही

प्र.४९-इंग्रजी शिक्षित बंगाली पहिल्या पिढीचा परवलीचा शब्द....हा होता.

(१)राष्ट्रवाद (२)बुध्दिप्रामाण्यवाद
(३)पाश्चात्तीकरण (४)वरीलपैकी नाही

प्र.५०-१९६२साली जेव्हा चीनने भारतावर आक्रमण केले तेव्हा भारताचे संरक्षणमंत्री कोण होते?

(१)जवाहरलाल नेहरू (२)पी.सीतारामय्या
(३)कृष्ण मेनन (४)अरूण मेहता

प्र.५१-'पंचशील'वर सर्व प्रथम सही करणारे दोन देश कोणते?

(१)भारत व फ्रान्स (२)भारत व इंग्लंड
(३)भारत व जपान (४)भारत व चीन

प्र.५२-जागतिक शांतता व आंतराष्ट्रीय सहकार्य यासाठी भार-ताने कोणत्या पुरस्कार केला?

(१)सर्व धर्म समभाव (२)अलिमतवाद
(३)पंचशील (४)नि:शस्त्रीकरण

प्र.५३-दोन कोरड्या रोट्या एक पेलाभर पाणी आणि प्रत्येक संपाकियाबद्दल अहा वर्षे सक्तमजुरी या पगारावर कोणत्या वृत्तपत्राने संपादकपदाची जाहिरात दिली होती?

(१)केसरी (२)स्वराज्य (३)वंदे मातरम् (४)काळ

प्र.५४-मुंबई आणि महाराष्ट्र यांच्यातील नाते वर्णन करताना जशी गरुडाला पंख आणि वाघाला नखं असे वर्णन कोणत्या कवी ने केले?

(१)अमर शेख (२)अण्णाभाऊ साठे
(३)प्र.के.अत्रे (४)द.ना.गव्हाणकर

प्र.५५-पुढीलपैकी विजोडी व्यक्ती ओळखा.

(१)शंकरराव देव (२)गंगाधरराव देशपांडे
(३)पुंडलीकजी कातगडे (४)भास्कर विष्णू काळे

प्र.५६-वनस्पतींना व्दिनामपध्दती कोणत्या वनस्पती शास्त्राज्ञाने सुरू केली?

(१)बेसे (२)बेंथम आणि हुकर
(३)कार्लस् लिनायस (४)थिओफ्रासस्टस्

प्र.५७-सर.जे.सीबोस,भारतीय वैज्ञानिक, यांच्यानुसार कॉटिकल थरांच्या आतील जीवंत पेशीमुळे असेंट ऑफ सॅप......ह्या क्रियेमुळे घडते?

(१)पलसेटरी क्रिया (२)ट्रांसपिरेशन पूल सिध्दांत
(३)कोहीजन सिध्दांत (४)मूळ दाब सिध्दांत

प्र.५८-फुलांमधील आवश्यक मंडळ कोणते?

(१)निदल आणि परिदल (२)निदल आणि दल
(३)पुमंग आणि जायांग (४)निदल पुंज आणि पुंकेसर

प्र.५९-वनस्पतीशास्त्रानुसार फायबर वनस्पतीपासून 'बास्ट फायबर्स' मिळतात. प्रत्यक्षात ते वनस्पतीच्या खालीलपैकी कोणत्या भागात असतात?

(१)रसवाहिन्या (२)जलवाहिन्या (३)मुळे (४)पाने

प्र.६०-......औषधी द्रव्य नैसर्गिक उत्पादन आहे.

(१)मॉफीन (२)ॲम्पलीसिलीन
(३)क्लोरोक्वीनाइन (४)फिनसायक्लीडीन

प्र.६१-कोणत्या वनस्पतीमध्ये S.S.K.अथवा C_4 प्रकारचे प्रकाश संश्लेषण होते?

(१)ऊस (२)भुईमूग (३)सूर्यफूल (४)बटाटा

प्र.६२-खालीलपैकी मॅक्रोन्यूट्रीयंट कोणते आहे?

(१)मॅग्नेशिअम (२)मॉलीबडेनिअम
(३)बॉरॉन (४)झिंक

प्र.६३-परपोषी जीवांमधील मुख्यत: सूक्ष्मजीव व बुरशी मृत पेशीद्रव्यातील क्लिष्ट संयुगे तोडून त्यांचे सोप्या घटकात रूपांतर करतात, जे इतर जीवांना उपयुक्त ठरतात त्या परपोषीजीवांना..... म्हणतात?

(१)स्वयंपोषी (२)विघटक (३)भक्षक (४)मिश्रहारी

प्र.६४-काही झाडांमध्ये तांब्याच्या कमततेमुळे सालीवर फोड व खोलवर तुकडे पडून त्यातून डिंक बाहेर येतो. अशा रोगाला.... म्हणतात.

(१)एक्झांथिमा (२)पांढरा डोळा (३)डायबॅक (४)पेशीमृत होणे

प्र.६५-'टिक्का' रोगाचा प्रादुर्भाव खालीलपैकी कोणत्या पिकास होतो?

(१)कपाशी (२)गहू (३)भुईमूग (४)भात

प्र.६६-खालीलपैकी कोणता पिष्ठमय कोणत्या घटकापासून चरबी आणि तेल मिळते?

(१)कार्बोदके (२)फ्रक्टोज (३)सुक्रोज (४)सेल्युलोज

प्र.६७-नैसर्गिक स्त्रोतातील कोणत्या घटकापासून चरगी आणि तेल मिळते?

(१)कार्बोदके (२)लिपिड (३)प्रथिने (४)टर्पिन

प्र.६८-मानवाच्या खालीलपैकी कोणत्या आंतरिक इंद्रयावर हेपिटायटिस-बी चा प्रदुर्भावव होतो?

(१)ह्रदय (२)मेंदू (३)यकृत (४)फुफुफस

प्र.६९-खालीलपैकी कोणता आजार बरा करण्यास'ॲग्रीमायसीस' वापरतात.......

(१)कववक आजार (२)विषाणू आजार
(३)जिवाणू आजार (४)कवकविद्रव्य आजार

प्र.७०-भारतातील पहिले अणुऊर्जा संयंत्र १९६३ मध्ये उभारले गेले. १९६३ ते २०११ या काळात भारतात उभारण्यात आलेल्या एकूण अणुऊर्जा संयंत्रांची संख्या सुमारे किती आहे?

(१)दहा (२)वीस (३)तीस (४)चाळीस

प्र.७१-जगात निर्माण होणाऱ्या विद्युत ऊर्जेपैकी किती टक्के विद्युत ऊर्जा संयंत्रातून निर्माण होते?

(१)सुमारे ५० % (२)सुमारे २५ %
(३)सुमारे १३ % (४)सुमारे ३ %

प्र.७२-भारताच्या अणुउर्जेच्या भविष्यातील योजनेकरता ला-गणारे एक अणुइंधन भारताच्या सकुद्र किनाराच्या मोनाझाईट वाळूत सापडते. या अणुइंधनाचे नाव काय आहे?

(१)युरेनियम (२)थोरीयम (३)प्लुटोनियम (४)रेडियम

प्र.७३-ज्या तंत्रज्ञानातील तज्ज्ञ व्यक्तीने १९८४ नंतर भारतातील टेलिफोनच्या दळणवळणात क्रांति घडवून आणली त्यांचे नाव काय?

(१)विक्रम साराभाई (२)सॅम पित्रोदा
(३)राजा रामण्णा (४)माधवन नायर

प्र.७४-डी.एन.ए. मध्ये थायमीन हा नेहमी कुठल्या अमायनो ॲसिडशी जोडी बनवितो?

(१)ॲडेनायीन (२)सायटोसीन (३)ग्वानीन (४)थायमीन

प्र.७५-ओडिस येथून यशस्वीरित्या प्रक्षेपित केलेल ब्राम्हेस क्षेपणास्त्र कशा पध्दतीचे आहे?

(१)जमिनीवरून हवेत (२)हवेतून हवेत
(३) जमिनीवरून जमिनीवर (४) जमिनीवरून पाण्यात

प्र.७६-'योजना अवकाश' म्हणूनओळखल्या जाणाऱ्या वार्षिक योजना....या काळात राबविवल्या गेल्या.

(१)१९६५-६६ (२)१९६६-६९
(३)१९६७-७० (४)१९६८-७१

प्र.७७-जिप्समचाा वापर कोणत्या जमिनी सुधाररण्यासाठी होतो?

(१)आम्ल जमिनी (२)चोपन जमिनी
(३)खारवट जमिनी (४)यापैकी नाही

प्र.७८-पुढीलपैकी कोणत्या जमिनीमध्ये स्फुरदाचे स्थिरीकरण जास्त होते?

(१)विम्लधर्मीय (२)आम्लधर्मीय
(३)क्षायुक्त (४)चुनखडीयुक्त

प्र.७९-६% पेक्षा कती उतार असणाऱ्या जमिनीकरिता कोणत्या प्रकारचे बांध अधिक योग्य असतात?

(१)ढळीचे बांध (२)समतल बांध
(३)बंदिस्त बांध (४)जैविक बांध

प्र.८०-जमिनीमध्ये पाणी कोणत्या ऊर्जेव्दारे शोषण करून साठविले जाते?

(१)गुरूत्वाकर्षीय (२)केषाकर्षीय
(३)ऑस्मॉटिक (४)वातावरण दाब

प्र.८१-'बरबटीचे' पीक कशासाठी पेरले जाते?

(१)भाजीपाला (२)वैरण
(३)हिरवळीचे पीक खतासाठी (४)वरील सर्वांसाठी

प्र.८२-टमाटरला कोणत्या घटकाने लाल रंग येतो?

(१)कुरकुमीन (२)लायकोपेन (३)कॉफीन (४)लेसीथीन

प्र.८३-कोणत्या सेंद्रीय खतात नोयट्रोजन द्रवाचे प्रमाण जाास्त असते?

(१)शेणखत (२)निंबोळी ढेप (३)कम्पोस्ट (४)व्हर्मी कम्पोस्ट

प्र.८४-कोणता मासा पाण्याच्या पृष्ठभागाजवळचे अन्न खाणाराा आहे?

(१)रोहू (२)कटला (३)झिंगा (४)शार्क

प्र.८५-मेंढीची भारतातील जात कोणती?

(१)पश्मीन (२)काश्मीर मेरीनो (३)चेकू (४)अंगोला

प्र.८६-उस्मानाबादी ही जात कोणत्या जनावराची आहे?

(१)गाय (२)मेंढी (३)बकरी (४)यापैकी नाही

प्र.८७-पॉक्स रोग कोणत्या जनावरामध्ये आढळतो?

(१)म्हैस (२)शेळी (३)मेंढी (४)वरील सर्व

प्र.८८-दुसरी हरितक्रांती भारताच्या कोणत्या भागात सुरू झाली?

(१)भारताचा पूर्व भाग (२)भारताचा दक्षिण भाग
(३)भारताचा उत्तर भाग (४)यापैकी नाही

प्र.८९-भारतात सन१९८८१-८२ ते १९९१-९२ या दशकात घाऊक किमतीच्या वाढीचा सरासरी वार्षिक दर......टक्के होता?

(१)६ (२)९ (३)८ (४)१०

प्र.९०-.....च्या किंमतवाढीमुळे ऑक्टोबर-नोव्हेंबर, वाढीची प्रवृत्ती दर्शविली होती.

(१)कच्च्या मालाच्या (२)कांद्याच्या
(३)उत्पादित वस्तूंच्या (४)इंधनाच्या

प्र.९१-महाराष्ट्रात खरीप ज्वारीचे सरासरी उत्पादन रबी ज्वारीच्या तुलनेत.....आहे.

(१)कमी (२)जास्त (३)बरोबरीने (४)अस्थिर

प्र.९२-खालील जोड्यांपैकी कोणती एक जोडी बरोबर आहे?

(१)करडई : एस.८ (२)कापूस : सी एस.एच.९
(३)ऊस : को.७२१९ (४)सूर्यफूल : एन.एच.एन.४४

प्र.९३-भारतात तूर पिकाखाली एकूण किती क्षेत्र आहे?

(१)२५.७६ लाख हेक्टर (२)११.२६ लाख हेक्टर
(३)१३.९८ लाख हेक्टर (४)१०.०० लाख हेक्टर

प्र.९४-महाराष्ट्रात 'जमीन सुधार योजना कायदा' कोणत्या वर्षापासून अमलात आला?

(१)१९४१ (२)१९४३ (३)१९४७ (४)१९४८

प्र.९५-रबी ज्वारीसाठी प्रती हेक्टर रोपांची संख्या किती असावी?

(१)०.५० (२)१.०० (३)१.५० (४)२.००

प्र.९६-ज्वारीमध्ये तुरीचे पीक ३:३ ओळी या प्रमाणात घेण्याच्या पध्दतीस ....म्हणतात.

(१)दुहेरी पीक पध्दती (२)मिमश्र पीक पध्दती
(३)आंतर पीक पध्दती (४)साखळी पी पध्दती

प्र.९७-कमी पावसाच्या प्रदेशात ......ही जलसंधाणाची पध्दत जास्त योग्य आहे.

(१)समतल बांध (२)ढाळीचे बांध
(३)गवती बांध (४)पट्टा पध्दती

प्र.९८-पाणलोट क्षेत्रातील खालीलपैकी कोणत्या घटकांचा परिणात हा भू-पृष्ठावरील पावसाच्या प्रवाहित पाण्यावर होतो?

(अ)आकार (ब)घडण किंवा ठेवण
(क)टोपोग्राफी (ड)भू-रचना
(१)फक्त आकार(२)आकार व घडण
(३)आकार व भूरचना (४)दिलेल्या सर्व घटकांचा

प्र.९९-भारताच्या पिकाकरिता खालीलपैकी कोणती जलसिंचन पध्दती योग्य आहे?

(१)सारा पध्दती (२)सरी पध्दती
(३)मोकाट पाणी देण्याची पध्दती (४)बेसीन पध्दती

प्र.१००-जलसिंचनाखाली सर्वसाधारणपणे.... हा पंप वा-परतात. ?

(१)रेसिप्रोकेटिंग पंप (२)केंद्रोत्सारी पंप
(३)रोटरी पंप (४)जेट पंप

वरील प्रश्नांची उत्तरे

उत्तरे- (१) ३ (२) * (३) ३ ४) १ (५) १ (६) २ (७) १ (८) १ (९) ३ (१०) * (११) ३ (१२) ३ (१३) ३ (१४) १ (१५) २ (१६) १ (१७) २ (१८) ३ (१९) २ (२०) ४ (२१) १ (२२) ४ (२३) ३ (२४) ३ (२५) २ (२६) ३ (२७) १ (२८) ४ (२९) ४ (३०) ४ (३१) * (३२) ४ (३३) २ (३४) ३ (३५) ४ (३६) १ (३७) ३ (३८) २ (३९) ४ (४०) ३ (४१) १ (४२) २ (४३) १ (४४) १ (४५) ४ (४६) २ (४७) २ (४८) १ (४९) २ (५०) ३ (५१) ४ (५२) ३ (५३) २ (५४) २ (५५) १ (५६) ३ (५७) १ (५८) ३ (५९) १ (६०) १ (६१) १ (६२) १ (६३) २ (६४) १ (६५) ३ (६६) ३ (६७) २ (६८) ३ (६९) ३ (७०) २ (७१) ३ (७२) २ (७३) २ (७४) १ (७५) ३ (७६) २ (७७) २ (७८) २ (७९) २ (८०) २ (८१) १ (८२) २ (८३) २ (८४) २ (८५) २ (८६) ३ (८७) ४ (८८) १ (८९) ४ (९०) २ (९१) २ (९२) ३ (९३) २ (९४) ३ (९५) २ (९६) ३ (९७) ३ (९८) ४ (९९) ३ (१००) २

राज्य सांस्कृतिक पुरस्कार जाहीर

पुरस्कारप्राप्त कलाकरांचे सांस्कृतिक कार्यमंत्री आशिष शेलार यांच्याकडून अभिनंदन

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ कलेच्या विविध क्षेत्रात प्रतिवर्षी नाटक, कंठसंगीत, उपशास्त्रीय संगीत, वाद्यसंगीत, मराठी चित्रपट, कीर्तन/समाजप्रबोधन, तमाशा, शाहिरी, नृत्य, लोककला, आदिवासी गिरीजन, कलादान, प्रयोगात्मक कलेच्या क्षेत्रातील अभ्यासक, लोकनृत्य, लावणी/संगीतबारी,भारुड/विधीनाट्य, वाद्यनिर्मिती, झाडीपटटी, खडीगंमत, दशावतार, नमन खेळे, वहीगायन, दुर्मिळ प्रयोगात्मक कला, प्रयोगात्मक कलेशी संबधित संस्था, ध्वनीतंत्रज्ञ, संगीत संयोजन, व्हाईस ओव्हर या क्षेत्रांमध्ये ज्या कलाकारांनी प्रदीर्घ काळ सेवा केलेली आहे, अशा कलावंताना राज्य सांस्कृतिक पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येणार असल्याचे सांस्कृतिक कार्य मंत्री ड.आशिष शेलार यांनी सांगितले.

ज्येष्ठ पुरस्कार तीन लाख रुपये, युवा पुरस्कार एक लाख रुपये, मानचिन्ह, सन्मानपत्र, शाल असे या पुरस्कारांचे स्वरुप आहे. हे सर्व पुरस्कार लवकरच मुंबई येथे सर्व कलाकारांना सन्मानपूर्वक प्रदान करण्यात येणार आहेत. पुरस्कारर्थींची नावे पुढील प्रमाणे.

ज्येष्ठ पुरस्कार :- नाटक – अरुण कदम (२०२५), कंठसंगीत – धनंजय जोशी (२०२५), वाद्यसंगीत – विजय चव्हाण (२०२५), मराठी चित्रपट – शिवाजी लोटन पाटील (२०२५), उपशास्त्रीय संगीत– उदय भवाळकर (२०२५), किर्तन/समाजप्रबोधन– गहिनीनाथ ज्ञानेश्वर औसेकर महाराज (२०२५), तमाशा– कोंडीराम आवळे (२०२५), शाहिरी– शाहिर मधुकर मोरे (२०२५), नृत्य– श्रीमती रंजना फडके (२०२५), लोककला– हरिभाऊ वेरुळकर (२०२५), आदिवासी गिरीजन – रायसिंग हिरा पाडवी (२०२५), कलादान– चंद्रकांत घरोटे (२०२५), प्रयोगात्मक कलेच्या क्षेत्रातील अभ्यासक व पत्रकार– प्रा. आनंद गिरी (२०२४), संजीव भागवत (२०२५), लोकनृत्य– सुभाष नकाशे (२०२४), अरविंद राजपूत (२०२५), लावणी संगीतबारी– श्रीमती शकुंतला नगरकर (२०२४), श्रीमती कल्पना जावळीकर (२०२५), भारुड/विधीनाट्य/गौळण– श्रीमती पदमजा कुलकर्णी (२०२४), श्रीमती गोदावरी मुंडे (२०२५), वाद्यनिर्मिती करणारे कलाकार– युसुफ घडूलाल मुल्ला (२०२४), भालेराव नागोराव दडांजे (२०२५), झाडीपट्टी/दंडार/खडीगंमत– रामदास चौधरी (२०२४), बुधा भलावी (२०२५), दशावतार/नमन खेळ/वहीगायन– ओमप्रकाश यशवंत चव्हाण (२०२४), भानुदास शंभा सावंत (२०२५), दुर्मिळ प्रयोगात्मक कला व मौखिक परंपरा जपणारे व त्यांचे जतन, संवर्धन करणाऱ्या व्यक्ती/संस्था– धर्मा कांबळे (२०२४), श्रीमती साखराबाई टेकाळे (२०२५), प्रयोगात्मक कलेशी संबंधित संग्रहालय/संस्था– विश्राम ठाकर आदिवासी कला आंगण चॅरीटेबल ट्रस्ट (२०२५), तांबवेश्वर शाहिरी कलापथक (तुकाराम ठोंबरे), बीड (२०२४), ध्वनीतंत्रज्ञ संकलक/पुरस्कार– अविनाश ओक (२०२४), महेश अंबेरकर (२०२५), संगीत संयोजन– अमर हळदीपूर (२०२४), कमलेश भडकमकर (२०२५), व्हॉइस ओव्हर आर्टिस्ट/निवेदन– अंबरीश मिश्र (२०२४), उदय सबनीस (२०२५)

युवा पुरस्कार :- नाटक – तेजश्री प्रधान (२०२४), भूषण कडू (२०२५), कंठसंगीत– धनंजय म्हसकर (२०२४), मयुर सुकाळे (२०२५), वाद्यसंगीत– ऋषिकेश जगताप (२०२४), वरद कठापूरकर (२०२५), मराठी चित्रपट– मधुरा वेलणकर (२०२४), शंतनु रोडे (२०२५), उपशास्त्रीय संगीत– राहुल देशपांडे (२०२४), भाग्येश मराठे (२०२५), किर्तन/समाजप्रबोधन– जयवंत बोधले (२०२४), ज्ञानेश्वर माऊली कदम (२०२५), तमाशा– नितीन बनसोडे (२०२४), अमृता थोरात (२०२५) शाहिरी– शाहिर आझाद नाईकवडी (२०२४) शाहिरा अनिता खरात (२०२५), नृत्य– वृषाली दाबके (२०२४), संतोष भांगरे (२०२५), लोककला– संदिप पाल महाराज (२०२४), चेतन बेले (२०२५), आदिवासी गिरीजन– साबूलाल बाबूलाल दहिकर (२०२४), गंगुबाई चांगो भगत (२०२५) कलादान– श्रीमती कस्तुरी देशपांडे (२०२४), सिध्देश कलिंगण (२०२५), प्रयोगात्मक कलेच्या क्षेत्रातील अभ्यासक व पत्रकार– खंडुराज गायकवाड (२०२४), तेजस्विनी आचरेकर (२०२५), लोकनृत्य– दिपक बीडकर (२०२४), गणेश कांबळे (२०२५), लावणी संगीतबारी– प्रमिला लोदगेकर (२०२४), वैशाली वाफळेकर (२०२५), भारुड/विधीनाट्य/गौळण– हमीद सय्यद (२०२४), रामानंद उगले (२०२५), वाद्यनिर्मिती करणारे कलाकार– उमा शंकर दाते (२०२४), सर्वजीत विष्णू पोळ (२०२५), झाडीपट्टी/दंडार/खडीगंमत– मुकेश देशमुख (२०२४), दुधराम परसराम कावळे (२०२५), दशावतार/नमन खेळ/वहीगायन– लक्ष्मीकांत नाईक (२०२४), रामकृष्ण कैलास घुळे (२०२५), दुर्मिल प्रयोगात्मक कला व मौखिक परंपरा जपणारे व त्यांचे जतन, संवर्धन करणाऱ्या व्यक्ती/संस्था– रेणुका शेंडगे जेजूरीकर (२०२४), प्रसाद गरुड (२०२५), प्रयोगात्मक कलेशी संबंधित संग्रहालय/संस्था– सव्यसाची गुरुकुलम लखन जाधव (२०२४), इतिहासाचे अबोल साक्षिदार बहुउद्देशिय ट्रस्ट (निलेश सकट) (२०२५), ध्वनीतंत्रज्ञ संकलक/पुरस्कार– प्रणाम पानसरे (२०२४), विराज भोसले (२०२५), संगीत संयोजन– अनुराग गोडबोले (२०२४), अमित पाध्ये (२०२५), व्हॉइस ओव्हर आर्टिस्ट/निवेदन– मेघना एरंडे (२०२४), समिरा गुजर(२०२५). सर्व पुरस्कार प्राप्त मान्यवरांचे सांस्कृतिक कार्य विभागाचे सचिव डॉ.किरण कुलकर्णी तसेच सांस्कृतिक कार्य मंत्री ड. आशिष शेलार यांनी अभिनंदन केले आहे.

देशभरातील सरकारी आणि बँकिंग क्षेत्रातील उमेदवारांसाठी सध्या सुवर्णसंधी

देशभरातील सरकारी आणि बँकिंग क्षेत्रातील उमेदवारांसाठी सध्या सुवर्णसंधी सुरू आहे. NPCIL, RRB, बँक ऑफ बडोदा आणि इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँक या चार प्रमुख संस्थांमध्ये एकूण पाच हजारांहून अधिक पदांसाठी भरती प्रक्रिया सुरु आहे, आणि अर्ज करण्याची अंतिम तारीख जवळ येत आहे. या भरतीत सहभागी होण्याची संधी गमावू नये, म्हणून उमेदवारांनी तात्काळ आवश्यक ती माहिती मिळवून वेळेत अर्ज करणे गरजेचे आहे.

N P C I L (न्यूक्लियर पॉवर कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड):NPCIL तर्फे १२२ पदांसाठी अधिसूचना जाहीर करण्यात आली आहे. यात उपव्यवस्थापक आणि कनिष्ठ हिंदी अनुवादक (Junior Hindi Translator) पदांचा समावेश आहे. पात्र उमेदवारांकडून आवश्यक शैक्षणिक पात्रता आणि अनुभव असणे गरजेचे आहे. पदवीधर उमेदवार २७ नोव्हेंबर २०२५ पर्यंत पलिळश्र.पळल.ळप या अधिकृत संकेतस्थळावर ऑनलाइन अर्ज करू शकतात. हे पद प्रशासकीय तसेच भाषांतर क्षेत्रात करिअर सुरू करण्यासाठी उत्तम संधी देतात.

१.रेल्वे रिक्रूटमेंट बोर्ड (RRB):

RRB तर्फे कनिष्ठ अभियंता (JE) आणि इतर तांत्रिक पदांसाठी तब्बल २,५६९ जागांची भरती जाहीर झाली आहे. उमेदवारांचे वय १८ ते ३३ वर्षे असावे. अर्ज करण्याची अंतिम तारीख ३० नोव्हेंबर २०२५ आहे, आणि अर्ज rrbapply.gov.in वर ऑनलाईन करता येणार आहेत. रेल्वेच्या सर्वाधिक प्रतिष्ठित नोकऱ्यांपैकी एक म्हणून ही भरती करिअरसाठी सुवर्णसंधी मानली जाते.

२.बँक ऑफ बडोदा:

बँकिंग क्षेत्रात प्रवेश घेण्याची इच्छाशक्ती असलेल्या उमेदवारांसाठी बँक ऑफ बडोदाने २,७०० अप्रेंटिस पदांची भरती सुरू केली आहे. या अप्रेंटिसशिपमध्ये महिन्याला १५,००० रुपये निश्चित स्टायपेंड मिळेल. उमेदवार ०१ डिसेंबर २०२५ पर्यंत लरपझ्रेषलरीवर.लरपझ्र.ळप या संकेतस्थळावर अर्ज करू शकतात. ही संधी बँकिंग क्षेत्रातील प्रत्यक्ष अनुभव मिळवण्यासाठी आणि भविष्यातील करिअरसाठी महत्त्वाची ठरते.

३.इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँक (IPPB):

खझझइ तर्फे ज्युनियर असोसिएट आणि असिस्टंट मॅनेजर पदांसाठी ३०९ जागा उपलब्ध आहेत. अर्ज करण्याची अंतिम तारीख ०१ डिसेंबर २०२५ आहे आणि उमेदवार ळर्लिपश्रळपश.लरपझ्र.ळप या अधिकृत संकेतस्थळावर अर्ज करू शकतात. उमेदवारांचे वय २० ते ३५ वर्षे असणे आवश्यक आहे. बँकिंग, फायनान्स आणि व्यवस्थापन क्षेत्रातील करिअरसाठी ही भरती अत्यंत उपयुक्त ठरणार आहे.या सर्व भरतीसाठी उमेदवारांनी अधिसूचना नीट वाचून आवश्यक कागदपत्रांसह अर्ज वेळेत करणे अत्यावश्यक आहे. अर्ज प्रक्रियेत विलंब झाल्यास संधी गमावण्याची शक्यता असते, त्यामुळे उमेदवारांनी संबंधित संस्थांची अधिकृत संकेतस्थळे वेळोवेळी तपासणे आवश्यक आहे.

सारांशात, या चार प्रमुख संस्थांमध्ये सरकारी व बँकिंग क्षेत्रातील करिअरसाठी एकत्रितपणे पाच हजाराहून अधिक पदांसाठी भरती सुरु असून, इच्छुक उमेदवारांनी लवकरात लवकर ऑनलाइन अर्ज करून आपली संधी निश्चित करणे गरजेचे आहे. या भरतीतून उमेदवारांना स्थिर नोकरी, चांगला अनुभव आणि भविष्यातील करिअरसाठी महत्त्वपूर्ण पायरी मिळू शकते.

माहिती खात्रीची व प्रगतीची, देतो वेध भविष्याचा..
नौकरी एक्सप्रेस
नौकरी एक्सप्रेस घरपोच योजना
★ महाराष्ट्र शासन, केंद्र शासन, संरक्षण सेवा, विविध बँका, रेल्वे, महामंडळे, सैन्य भरती, नौदल, हवाई दल, भुदल, कोस्ट गार्ड, होम गार्ड, महाराष्ट्र पोलिस भरती, रेल्वे पोलिस भरती, केंद्रीय पोलिस भरती, एनडीए, विविध शासकिय निमशासकीय यासह एमपीएससी/युपीएससी प्रश्नपत्रिका संच, चालु घडामोडी, स्पर्धा परिक्षा शब्दकोडे, या सह मुलांच्या भविष्यासाठी उत्कृष्ट व खात्रीलायक माहिती देणारे महाराष्ट्राचे एकमेव वृत्तपत्र नौकरी एक्सप्रेस!
★ या वृत्तपत्राचा घरपोच अंक मिळविण्यासाठी वार्षिक वर्गणीदार व्हा. कार्यलयाच्या वतीने प्रत्येक सोमवारी अंक घरपोच पोस्टाने पाठविण्यात येईल.
नौकरी एक्सप्रेस वार्षिक वर्गणी दर – ७५०/– रूपये
सहामाहि वर्गणी – ४००/– रूपये
-: वर्गणीदारांनी आपली वर्गणी पाठविण्याचा पत्ता :-
नौकरी एक्सप्रेस मुख्य कार्यालय
प्लॉट नंबर- पी-३०/०/२, गुलमोहर कॉलनी,
एन ५ सिडको, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१००३
किंवा
नौकरी एक्सप्रेस या नावाने बँक ऑफ महाराष्ट्राच्या कोणत्याही शाखेतुन खाते क्रमांक 60122255284 या खात्यात भरणा करावी व सदरील भरणा केलेली पावती ई-मेल किंवा व्हॉट्सअॅप नंबर- 9421281078 यावर पाठवावी.
Email-naukriexpress.impact@gmail.com
www.naukriexpress.co.in

सी-टीईटी २०२६ साठी अर्ज प्रक्रिया सुरू!

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/सी-टीईटी २०२६ साठी अर्ज प्रक्रिया औपचारिकपणे सुरू झाली असून देशभरातील शिक्षक होऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवारांसाठी ही अत्यंत महत्त्वाची संधी आहे. केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळाने (CBSE) जारी केलेल्या अधिसूचनेनुसार २७ नोव्हेंबर ते १८ डिसेंबर २०२५ या कालावधीत ऑनलाईन अर्ज स्वीकारले जाणार आहेत. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयानंतर शिक्षक पदासाठी शिक्षक पात्रता परीक्षा (TET) उत्तीर्ण करणे अनिवार्य झाल्याने सी-टीईटीसाठी मोठी उत्सुकता निर्माण झाली आहे.

सी-टीईटी २०२६ : महत्त्वाच्या तारखा

अर्ज प्रक्रिया सुरू: २७ नोव्हेंबर २०२५

अर्जाची अंतिम तारीख: १८ डिसेंबर २०२५

परीक्षा दिनांक: ८ फेब्रुवारी २०२६

अॅडमिट कार्ड उपलब्धता: परीक्षा तारखेपूर्वी काही दिवस

परीक्षा वेळापत्रक:

पेपर २ : सकाळी ९.३० ते १२.००

पेपर १ : दुपारी २.३० ते ५.००

सी-टीईटी म्हणजे काय?

केंद्रीय शिक्षक पात्रता परीक्षा (CTET) ही केंद्र सरकारद्वारे शिक्षकांची पात्रता तपासण्यासाठी घेतली जाणारी राष्ट्रीय परीक्षा आहे.

याचे दोन पेपर असतात:

पेपर १: इयत्ता १ ते ५ पर्यंत शिकवू इच्छिणाऱ्या उमेदवारांसाठी.

बालविकास, भाषा, पर्यावरण अभ्यास अशा विषयांवर आधारित.

पेपर २: इयत्ता ६ ते ८ पर्यंत शिकवू इच्छिणाऱ्यांसाठी.

गणित-शास्त्र किंवा समाजशास्त्र-इतिहास गटानुसार पेपर विभागलेला असतो.

दोन्ही पेपर देणेही शक्य असून अनेक उमेदवार कमी वयाच्या तसेच उच्च प्राथमिक शाळांमध्ये दोन्ही स्तरावर शिकवण्यासाठी पात्र ठरतात.

अर्ज कसा करायचा?

उमेदवारांनी ctet.nic.in या अधिकृत संकेतस्थळावर जाऊन अर्ज भरावा लागेल.

अर्ज भरण्याची प्रक्रिया पुढीलप्रमाणे:

१.नवीन नोंदणी (Registration)

२.वैयक्तिक माहिती व शैक्षणिक पात्रता भरणे.

३.छायाचित्र व स्वाक्षरी अपलोड करणे.

योग्य साइज व फॉमट अनिवार्य

४.फी भरून अर्ज सबमिट करणे.

अर्ज सबमिट झाल्यानंतर दुरुस्तीची संधी दिली जाणार नसल्याने माहिती काळजीपूर्वक भरावी.

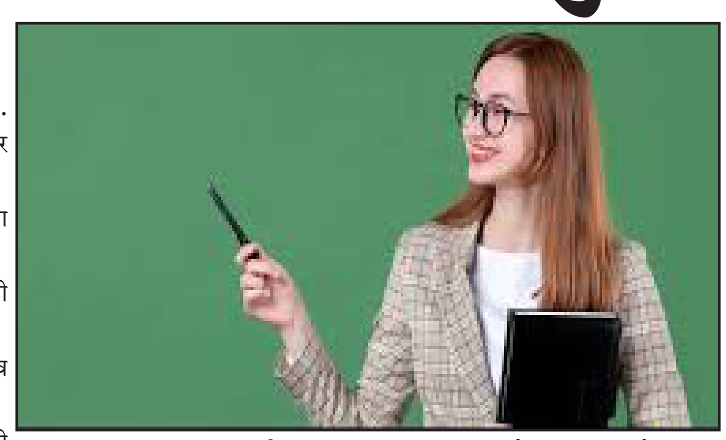

शुल्क संरचना (Fee Structure)

सर्वसाधारण संवग

पेपर १ : १०००

दोन्ही पेपर : १२००

डउ/डढ संवग

पेपर १ : ५००

दोन्ही पेपर : ६००

यंदा फीमध्ये कोणताही बदल करण्यात आलेला नाही.

परीक्षा का महत्त्वाची आहे?

सी-टीईटी उत्तीर्णता ही अनेक केंद्रीय शाळा, नवोदय विद्यालय, सरकारी शाळा तसेच अनेक खाजगी शाळांमध्ये शिक्षक पदासाठी एक मूलभूत पात्रता मानली जाते.

ही परीक्षा केवळ शिक्षक पदभरतीसाठीच नव्हे तर शिक्षकांच्या गुणवत्ता मानकांचा राष्ट्रीय स्तरावर मूल्यमापन करणाराही महत्त्वाचा टप्पा आहे.

यंदाच्या परीक्षेतील तांत्रिक सुधारणा

CBSE ने परीक्षा प्रक्रिया आणखी पारदर्शक आणि सुरक्षित करण्यासाठी पुढील पावले उचलली आहेत:

–डिजिटल प्रणाली अधिक सक्षम

–प्रश्नपत्रिका तयार करण्याच्या प्रक्रियेत तांत्रिक बदल

– मूल्यमापन पद्धती सुधारित

– सर्व परीक्षा केंद्रांवर सुरक्षा मानके अधिक कडक

– परीक्षा प्रक्रियेत AI-आधारित निगराणी व्यवस्था

मागील टीईटी परीक्षेत महाराष्ट्रात मोठ्या प्रमाणावर उमेदवारांनी सहभाग घेतल्यामुळे सी-टीईटी २०२६ मध्येही प्रचंड गर्दी अपेक्षित आहे.

कोणाला अर्ज करणे आवश्यक?

–केंद्रीय शाळांमध्ये (KVS) शिक्षक होऊ इच्छिणारे

– नवोदय विद्यालयातील उमेदवार

– सरकारी व अनुदानित शाळांमध्ये सेवा करण्याची इच्छा असलेले

– खाजगी शाळांमध्ये उच्च पगाराच्या संधी शोधणारे

– बी.एड., डी.एल.एड. किंवा समकक्ष पात्रता पूर्ण केलेले विद्यार्थी

देशभरातून हजारो उमेदवार या परीक्षेत सहभागी होतात. वेळेत अर्ज करणे, अभ्यासाची योग्य तयारी ठेवणे आणि CBSE च्या मार्गदर्शक तत्त्वांचे पालन करणे हे उमेदवारांसाठी अत्यंत आवश्यक आहे. सीबीएसईने सर्व पात्र उमेदवारांना निश्चित अंतिम मुदतीत अर्ज करण्याचे आवाहन केले आहे.

शिष्यवृत्ती परीक्षा आता २२ फेब्रुवारीला

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद, पुणे यांच्यामार्फत घेण्यात येणाऱ्या पूर्व उच्च प्राथमिक (इयत्ता ५ वी) व पूर्व माध्यमिक (इयत्ता ८ वी) शिष्यवृत्ती परीक्षा २०२६ च्या तारखेत बदल करण्यात आला आहे. आता ही परीक्षा ८ फेब्रुवारी २०२६ ऐवजी २२ फेब्रुवारी २०२६ रोजी राज्यभर एकाच दिवशी घेण्यात येणार आहे.

केंद्रीय माध्यमिक शिक्षण मंडळ (सीबीएसई) तर्फे केंद्रीय शिक्षक पात्रता परीक्षा (सीटीईटी) देखील ८ फेब्रुवारी २०२६ रोजी आयोजित करण्यात आलेली आहे. राज्यातील अनेक प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षक सीटीईटी परीक्षेला बसणार असल्याने त्यांच्याकडून शिष्यवृत्ती परीक्षेची तारीख बदलण्याची मागणी करण्यात आली होती.

या पार्श्वभूमीवर परिषदेने शिष्यवृत्ती परीक्षेचा दिवस बदलत नवीन तारीख २२ फेब्रुवारी २०२६ जाहीर केली आहे. सर्व संबंधित विद्यार्थ्यांनी, पालकांनी, शाळांनी व परीक्षा केंद्रांनी या बदलाची नोंद घ्यावी, असे आवाहन महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेच्या आयुक्त अनुराधा ओक यांनी केले आहे.

नेपाळची पान ४ वरून...

त्यामुळेच चीन सांगेल त्याप्रमाणे नेपाळचे सरकार वागत आहे. भारतानेही नेपाळला वेळोवेळी त्यांची चूक दाखवून खडसावले आहे आताही भारताचे परराष्ट्रमंत्री एस जयशंकर यांनी भारताची बाजू स्पष्ट करतांना म्हंटले की नेपाळशही आम्ही आमच्या सीमा प्रकरणांवर एका प्रस्थापित मंचाद्वरे चर्चा करीत आहोत. दरम्यान त्यांच्या बाजूने त्यांनी काही एकतर्फी पावले उचलली आहेत, परंतु त्यांच्याकडून काहीही करून आमच्यातील परिस्थिती किंवा वास्तविकता बदलता येणार नाही.

काय आहे सीमा वाद ?

१८१६ मधील अँग्लो – नेपाळ युद्धानंतर नेपाळ आणि ब्रिटिश शासित भारत यांच्यात सुगौलीचा करार झाला. हा करार झाल्यापासून भारत आणि नेपाळ यांच्यात सीमावाद सुरू झाला. या करारा नुसार काली नदीला नेपाळची नैसर्गिक पश्चिम सीमा म्हणून निश्चित करण्यात आली. काली नदीचा पूर्वेकडच्या भागात लिपुलेख, लिम्पियाधुरा आणि कालापानी हा भाग आहे. १९६० पासून हा भाग भारतीय प्रशासनाच्या नियंत्रणाखाली आहे. २०१९ साली नेपाळने या भूभागावर हक्क सांगितल्यावर भारताने त्यावर हरकत घेतली. त्यानंतर २०२० साली नेपाळने आपल्या नकाशात हा भूभाग दाखवला तेंव्हापासून दोन्ही देशात तणाव निर्माण झाला. भारताकडून हा तणाव कमी करण्याचा सातत्याने प्रयत्न होत असताना नेपाळ मात्र चीनच्या नादी लागून सतत भारताच्या कुरापती काढत आहे. आताही चलनी नोटेवर हा भूभाग दाखवून नेपाळने भारताची खोड काढून दोन्ही देशातील तणाव आणखी वाढवला आहे.

-श्याम ठाणेदार
दौंड जिल्हा पुणे

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या स्पर्धा परीक्षांचे अंदाजित वेळापत्रक – सन २०२६

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/येथे Maharashtra Public Service Commission (एमपीएससी) द्वारे सन २०२६ साठी

–वेळापत्रकानुसार तयारीचा आराखडा आणि टाइमटेबल ठरविणे योग्य ठरेल. म्हणजे परीक्षेच्या पूर्वसूचना, अभ्यासक्रम, विषयांची तयारी व्यवस्थित करता येईल.

–गट-ब व गट-क यांसारख्या विविध संवर्गांसाठी परीक्षा, पूर्व व मुख्य या दोन टप्प्यात घेतल्या जाऊ शकतात – त्यामुळे दोन्ही टप्प्यांचे वेळापत्रक लक्षात ठेवणे महत्त्वाचे आहे.

परीक्षा	प्रकार	तारीख / कालावधी
–राज्य सेवा राजपत्रित संयुक्त पूर्व परीक्षा (Group -/ B - राज्यसेवा)	पूर्व	३१ मे २०२६ (अंदाजित) (theI-Shub2) । जाहिरात डिसेंबर २०२५ पर्यंत अपेक्षित (theI-Shub2)
–राज्य सेवा राजपत्रित मुख्य परीक्षा (State Services Main)	मुख्य	२९ मार्च – २६ एप्रिल २०२६ (वेगवेगळ्या सत्रांमध्ये) (Hindustan Times3) & निकाल जुलै २०२६ पर्यंत अपेक्षित (Hindustan Times3)
–गट-ब (Non-Gazetted) संयुक्त पूर्व परीक्षा	पूर्व	१४ जून २०२६ (अंदाजित) (theI-Shub) मुख्य परीक्षा डिसेंबर २०२६ रोजी असू शकते (Pune Mirror)
–गट-क (Group C) संयुक्त पूर्व परीक्षा	पूर्व	४ जानेवारी २०२६ (अंदाजित) (Hindustan Times) निकाल मार्च २०२६मध्ये अपेक्षित (MahaBharti.in1)
–वनसेवा मुख्य परीक्षा (Forest Service Main)	मुख्य	५-९ मे २०२६ (अंदाजित) (Hindustan Times) निकाल ऑगस्टमध्ये अपेक्षित (Hindustan Times)
–अभियांत्रिकी / कृषी सेवा मुख्य परीक्षा	मुख्य	१६ मे २०२६ (अंदाजित) (Hindustan Times3) निकाल ऑगस्टमध्ये अपेक्षित (Hindustan Times)

जाहीर करण्यात आलेले किंवा अंदाजित स्पर्धा परीक्षांचे वेळापत्रक पुढे दिले आहे. हे अंदाजित वेळापत्रक असून काहीही बदल होऊ शकतात – त्यामुळे अर्ज व कहतेसमयी अधिकृत संकेतस्थळावरून तपासणे महत्त्वाचे आहे.

मुख्य परीक्षा व त्यांची अंदाजित तारीखा

काही महत्त्वाची सूचना

–ही वेळापत्रके अंदाजित / तात्पुरती आहेत – कारण आयोगाने शासनाकडून मागणीपत्र (requisition) प्राप्त झाल्यानंतरच अचूक ठरवलेले वेळापत्रक जाहीर करतो.

–उमेदवारांनी प्रवेशपत्र, वेळापत्रक व बदलांबाबत आयोगाच्या अधिकृत संकेतस्थळावर नियमितपणे भेट द्यावी.

स्वसुख निरभिलाषः खिद्यते लोकहेतोः

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

–वेळापत्रकात दिलेल्या तारखा अचूक दिवसांसाठी आहेत असे गॅरंटी नाही – बदल होऊ शकतात किंवा पुढे ढकलल्या जाऊ शकतात.

जर तुम्हाला विशिष्ट परीक्षा (उदा. गट क किंवा गट ब, किंवा अभियांत्रिकी सेवा) या संदर्भात अधिक तपशील (अभ्यासक्रम, पात्रता, पेपर पॅटर्न) पाहायचे असतील, तर आनंदाने मदत करू शकतो – हवा असल्यास सांगा.

१: https://mahabharti.in/mpsc-2026-timetable/?utmšsource=chatgpt.com MPSC च्या २०२६भरती परीक्षांचे वेळापत्रक जाहीर MPSC 2025 ...

२:https://theiashub.com/upsc/mpsc-notification/?utmšsource=chatgpt.com MPSC Notification 2026, Exam Date, PDF Download, ...

पुणे महानगरपालिकेची कनिष्ठ अभियंता पदांसाठीची परीक्षा अखेर पुढे ढकलली

नौकरी एक्सप्रेस

पुणे/ प्रतिनिधी

/महापालिकेतर्फे कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) ही १६९ पदे भरण्यासाठी एक डिसेंबर रोजी नियोजित असलेली परीक्षा पुढे ढकलली आहे. या परीक्षेची सुधारित तारीख लवकरच जाहीर होईल, असा दावा प्रशासनाने केला आहे. मात्र, निवडणुकीची आचारसंहिता जाहीर झाल्यास ही भरती रखडण्याची दाट शक्यता आहे.

या १६९ पदांसाठी ४२ हजार उमेदवारांनी अर्ज दाखल केले आहेत. महापालिके तर्फे 'इन्स्टिट्यूट ऑफ बैंकिंग पर्सोनेल सिलेक्शन' अर्थात, 'आयबीपीएस' मार्फत ही परीक्षा घेतली जाणार आहे. याआधी लोकसभा, विधानसभा निवडणुकीमुळे ही भरती प्रक्रिया रखडली होती. त्यानंतर मराठा आरक्षणाच्या प्रक्रियेमुळे भरती रखडली होती. आता महापालिका निवडणुकांची चर्चा आहे.

महापालिका निवडणुकीची आचारसंहिता लागू झाल्यास नही ही भरती तिसऱ्यांदा आचारसंहितेच्या कचाट्यात सापडण्याची शक्यता आहे. अन्य परीक्षा, कामांमुळे– आचारसंहितेपूर्वीच ही परीक्षा व्हावी, यासाठी महापालिका आग्रही होती. त्यानुसार 'आयबीपीएस' ने एक डिसेंबर रोजी राज्यातील २० शहरांत ही परीक्षा घेण्याची तयारी दर्शवली. त्यानुसार नियोजनही झाले होते. मात्र, राज्यातील नगरपालिका, नगर परिषदांसाठी दोन डिसेंबर रोजी मतदान होणार आहे. काही परीक्षार्थी सध्या सरकारी सेवेत असून, त्यांना मतदानाचे कामकाज आहे. काहींना दूरचे परीक्षा केंद्र मिळाल्याने त्यांना परीक्षा संपवून वेळेत मतदान करणे शक्य होणार नव्हते. अन्य काही परीक्षाही एक डिसेंबर रोजीच असल्याने अनेक परीक्षार्थींनी परीक्षेची तारीख पुढे ढकलण्याची मागणी केली होती. काही विद्यार्थ्यांनी निवडणूक आयोगाकडेही याबाबतचे निवेदन पाठवले होते.

पुणे महापालिकेच्या कनिष्ठ अभियंता पदासाठीची परीक्षा आता पुढे ढकलण्यात आली आहे. १ डिसेंबरच्या निर्धारित तारखेस ही परीक्षा होत होती; पण काही कारणांमुळे ती आता उशिरा होईल. निवडणुकांच्या आचारसंहितेमुळे भर्ती प्रक्रियेत थोडी अडचण येऊ शकते. यासाठी नवीन परीक्षा तारीख लवकरच जाहीर केली जाईल. याशिवाय, परीक्षेचा निकाल दोन महिन्यांनी देण्यात येण्याच्या प्रस्तावावर कंत्राटदार असोसिएशनने आपत्ती घेतली आहे.

परीक्षार्थी गुरुवारीही गुरुवारीही मोठ्या प्रमाणात महापालिकेत आले आणि त्यांनी ही परीक्षा पुढे ढकलण्याची मागणी केली होती. भारतीय जनता युवा मोर्चाचे शहराध्यक्ष दुष्यंत मोहोळ यांच्या नेतृत्वातील शिष्टमंडळानेही आयुक्त नवलकिशोर राम यांची भेट घेऊन परीक्षा पुढे ढकलण्याची विनंती केली होती. या सर्व गोष्टींचा विचार करून पालिकेने ही परीक्षा पुढे ढकलली आहे.

'आयबीपीएस'शी चर्चा करून परीक्षेची नवी तारीख लवकरच जाहीर केली जाईल. परीक्षा केंद्रांबाबतच्या अडचणी व अन्य बाबींसाठी 'आयबीपीएस'च्या अधिकाऱ्यांशी चर्चा करू.

– नवलकिशोर राम, आयुक्त,

परीक्षेचा निकाल तत्काळ लावा –

पुणे महापालिकेत कनिष्ठ अभियंता या पदासाठीची ऑनलाइन प्रवेश प्रक्रिया सुरू झाली आहे. त्याचा निकाल दोन महिन्यांनी लावणार असल्याचे महापालिकेने जाहीर केले. निकालाच्या कालावधीवर 'पुणे कंत्राटदार असोसिएशन' ने आक्षेप घेतला आहे. त्याबाबत महापालिका आयुक्त नवलकिशोर राम यांची भेट घेऊन त्यांच्याकडे परीक्षा झाल्यानंतर निकाल लावण्यास दोन महिन्यांचा कालावधी कशासाठी, असा सवाल उपस्थित केला आहे. परीक्षेचा निकाल तातडीने लावा, अशा शब्दांत 'असोसिएशन'ने मागणी केली आहे.या संदर्भात 'पुणे कंत्राटदार असोसिएशन'चे अध्यक्ष रवींद्र भोसले यांच्या नेतृत्वाखाली शिष्टमंडळाने महापालिका आयुक्तांना निवेदन देऊन त्यांचे लक्ष वेधले. या वेळी संघटनेचे विविध पदाधिकारी उपस्थित होते.

कनिष्ठ अभियंता पदाच्या यापूर्वी झालेल्या प्रवेश परीक्षेनंतर परीक्षेचा निकाल लागणे आणि गुणवत्ता यादी जाहीर करण्यासाठी दोन महिन्यांचा कालावधी गेला. वास्तविक ऑनलाइन परीक्षा असताना परीक्षा झाल्यानंतर त्याच वेळी उमेदवारास त्याचे गुण आणि त्याचा गुणवत्ता क्रमांक समजणे अपेक्षित आहे, याकडे कंत्राटदार असोसिएशनचे अध्यक्ष रवींद्र भोसले यांनी महापालिका आयुक्तांचे लक्ष वेधले.

पुणे विद्यापीठातील शिक्षक पदांसाठी मोठी संधी!

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने ८ नोव्हेंबर २०२५ पासून शिक्षक भरती प्रक्रिया सुरू केली असून इच्छुक उमेदवारांना ७ डिसेंबर २०२५ पर्यंत अर्ज व सुधारणा करण्याची संधी उपलब्ध आहे. ही भरती विद्यापीठाच्या शिक्षणाच्या दर्जाला उंचावण्यासाठी महत्वाची असून, राज्यभरातून या पदांसाठी उमेदवार मोठ्या प्रमाणावर अर्ज करत आहेत.

या भरतीत प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक आणि सहाय्यक प्राध्यापक पदांसाठी एकूण १११ रिक्त पदे आहेत.

- प्राध्यापक पदासाठी ३३ जागा
- सहयोगी प्राध्यापक पदासाठी ४५ जागा
- सहाय्यक प्राध्यापक पदासाठी ३२ जागा

ही भरती प्रक्रिया विद्यापीठाच्या अधिकृत वेबसाइटवर ८ नोव्हेंबर २०२५ रोजी प्रकाशित शुद्धिपत्राद्वारे अधिकृत करण्यात आली आहे. मूळ जाहिरात ३१ सप्टेंबर २०२४ रोजी प्रसिद्ध झाली होती, परंतु काही अडचणी व शैक्षणिक प्रक्रियेच्या कारणास्तव भरती थोडी वेळाने सुरू करण्यात आली.

यापूर्वी अर्ज केलेल्या उमेदवारांना त्यांच्या अर्जातील त्रुटी सुधारण्याची संधी देखील या प्रक्रियेत आहे. त्यामुळे नवीन उमेदवारांसह जुने अर्जदारही या प्रक्रियेत सहभागी होऊ शकतात. अर्ज ऑनलाइन करण्याची अंतिम तारीख ९ डिसेंबर २०२५ आहे, त्यामुळे इच्छुकांनी वेळेत अर्ज करून आपल्या पात्रतेनुसार संधीचा लाभ घ्यावा.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या शिक्षक कल्याण विभागाचे प्रा. डॉ. संदीप भोळे यांनी सांगितले की, इच्छुकांनी अधिसूचना काळजीपूर्वक वाचून योग्य प्रकारे अर्ज करावा आणि नियुक्तीची सुवर्णसंधी गमावू नये. ही भरती फक्त शिक्षक पदांसाठीच नाही, तर विद्यापीठाच्या शैक्षणिक गुणवत्ता वाढवण्यास महत्त्वपूर्ण ठरेल.सर्व इच्छुक उमेदवारांनी लवकरात लवकर अर्ज प्रक्रिया पूर्ण करणे आणि सर्व आवश्यक कागदपत्रांची योग्य तयारी करून ठेवावी. ही संधी मिळाल्यास तुम्हाला पुणे विद्यापीठाच्या प्रतिष्ठित शैक्षणिक वातावरणात काम करण्याची अनमोल संधी मिळेल.

आता JEE न देता IIT प्राध्यापकांकडून थेट शिक्षण घेण्याची संधी

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/ अनेक विद्यार्थी आयआयटीमध्ये प्रवेश घेण्याचे स्वप्न पाहतात. आयआयटीचा दर्जा, उत्तम प्राध्यापक, जागतिक स्तरावरील सुविधा यामुळे तिथे शिक्षण घेण्याची प्रत्येकाची इच्छा असते. पण JEE (Joint Entrance Examination) ही भारतातील सर्वात कठीण परीक्षांपैकी एक आहे. अनेक प्रयत्न करूनही असंख्य विद्यार्थी गएए उत्तीर्ण होत नाहीत आणि आयआयटीचे स्वप्न अपुरे राहते.

विद्यार्थ्यांसाठी मोठी सुवर्णसंधी!

मात्र आता आयआयटी मद्रासने विद्यार्थ्यांसाठी एक मोठी भेट जाहीर केली आहे. या उपक्रमामुळे गएए न देता, प्रवेश परीक्षा न देता, कोणतेही शुल्क न भरता तुम्ही आयआयटीचे वर्ग घेऊ शकता आणि मशीन लर्निंगसारखे आजच्या युगातील सर्वाधिक मागणी असलेले कौशल्य शिकू शकता.

कोर्स विषयी सविस्तर माहिती

IIT Madras ने NPTEL SWAYAM^2 प्लॅटफॉर्मवर १२ आठवड्यांचा Introduction to Machine Learning हा पूर्णपणे मोफत कोर्स सुरू केला आहे.

याची खासियत म्हणजे–

JEE ची गरज नाही

प्रवेश परीक्षेची आवश्यकता नाही

कोर्स पूर्णपणे मोफत

IIT प्राध्यापकांचे व्हिडिओ लेक्चर्स

असाइनमेंट, नोट्स व अभ्यास साहित्य विनामूल्य

प्रमाणपत्र हवे असल्यास फक्त १००० मध्ये परीक्षा

हा कोर्स IIT चरवीरी मधील प्रसिद्ध प्राध्यापक प्रो. बलरामन रवींद्रन यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार करण्यात आला आहे. ते मशीन लर्निंग आणि डेटा सायन्स क्षेत्रातील अत्यंत अनुभवी तज्ज्ञ आहेत.

कोर्समध्ये काय शिकता येईल?

हा कोर्स मशीन लर्निंगचा पायाभूत ते प्रगत स्तरापर्यंतचा प्रवास समजावतो. शिक्षणाची पद्धत व्यवस्थित आणि क्रमवार असल्याने नवशिके देखील सहज शिकू शकतात.

मुख्य विषय

–मशीन लर्निंगची मूलभूत संकल्पना

–सुपरवाइज्ड आणि अनसुपरवाइज्ड लर्निंग

–लिनियर रिग्रेशन, लॉजिस्टिक रिग्रेशन

–सपोर्ट व्हेक्टर मशीन

–डिसिजन ट्री आणि रँडम फॉरेस्ट

–न्यूरल नेटवर्कचे मूलभूत तत्त्व

–प्रॉबॅबिलिटी व स्टॅटिस्टिक्सचा मशीन लर्निंगमध्ये वापर

–रिअल लाईफ चङ मॉडेल कसे तयार करतात

प्रत्येक आठवड्याला व्हिडिओ लेक्चर्स, नोट्स आणि प्रॅक्टिकल असाइनमेंट्स उपलब्ध असतात.

पुढील वृत्त पान ३ वर..

संक्षिप्त

१ डिसेंबर २०२५ रोजी रात्री १० वाजेपर्यंत प्रचार थंड

नगरपरिषद व नगरपंचायतींच्या सार्वत्रिक निवडणुकांसाठी लागू होणाऱ्या जाहीर प्रचारबंदी संदर्भात राज्य शासनाने १ डिसेंबर २०२५ रोजी रात्री १० वाजेपर्यंतची मुदत निश्चित केली आहे. २ डिसेंबर रोजी मतदान होणार असल्याने निवडणूक प्रक्रियेत शांतता राखण्यासाठी आणि मतदारांवर कोणताही अनावश्यक दबाव येऊ नये यासाठी ही मर्यादा अत्यंत महत्त्वाची मानली जाते.

'महाराष्ट्र नगरपरिषद, नगरपंचायत व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५' मधील तरतुदीनुसार, मतदानाच्या एक दिवस आधीच्या रात्री १० वाजल्यापासून सर्व प्रकारचा जाहीर प्रचार पूर्णपणे थांबवणे अनिवार्य आहे. या तरतुदींचा उद्देश मतदारांना शांततेत, कोणत्याही प्रभावापासून मुक्त राहून आपला मतदानाचा हक्क बजावता यावा हा आहे.

प्रचारबंदीच्या कालावधीत लागू होणारे नियम पुढीलप्रमाणे आहेत :१.प्रचारसभा, मोर्चे आणि रॅलींवर बंदी – कोणत्याही उमेदवाराने किंवा राजकीय पक्षाने सार्वजनिक ठिकाणी सभा घेणे, मोर्चे काढणे वा प्रचारयात्रा आयोजित करणे प्रतिबंधित राहील.

२.ध्वनिक्षेपकांच्या वापरावर निर्बंध – लाऊडस्पीकर किंवा ध्वनिक्षेपकाद्वारे प्रचार करणे, गाणी वाजवणे, जाहिरातींची घोषणा करणे यावर पूर्ण बंदी राहील.

३.माध्यमांमधील प्रचार-जाहिराती थांबवणे – टीव्ही, रेडिओ, वृत्तपत्रे, डिजिटल प्लॅटफॉर्म किंवा सोशल मीडिया यांवर निवडणूक प्रचाराशी संबंधित कोणत्याही जाहिराती, पोस्ट किंवा प्रचारात्मक सामग्री प्रसारित अथवा प्रकाशित करता येणार नाही.

४.शांतता कालावधीचे काटेकोर पालन– मतदानाच्या २४ तास आधीचा हा कालावधी 'शांतता कालावधी' म्हणून ओळखला जातो. या काळात मतदारांना कोणत्याही राजकीय प्रभावापासून वाचवण्यासाठी कठोर नियम लागू केले जातात.

५.उल्लंघन केल्यास कारवाई – प्रचारबंदीचे उल्लंघन करणाऱ्या उमेदवारांवर किंवा पक्षांवर निवडणूक आयोग आणि स्थानिक प्रशासनाकडून दंडात्मक कारवाई तसेच फौजदारी गुन्हा दाखल करण्याची तरतूद आहे.

राज्यातील सर्व नगरपरिषद व नगरपंचायतींसाठी हा नियम सारखाच लागू होणार असून, निवडणूक आयोगाने संबंधित जिल्हाधिकारी, पोलिस प्रशासन आणि स्थानिक स्वराज्य संस्थांना याची अंमलबजावणी काटेकोरपणे करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

निवडणूक प्रक्रिया पारदर्शक, शांततापूर्ण आणि निष्पक्ष राहण्यासाठी प्रचारबंदी हा एक महत्त्वाचा टप्पा मानला जातो. मतदारांनीही या नियमांचे पालन करून मतदानाचा पवित्र हक्क शिस्तबद्धपणे बजावावा, असे आवाहन प्रशासनाकडून करण्यात आले आहे.

बीज भांडवल योजनेसाठी अर्ज करण्याचे दिव्यांग व्यक्तींना आवाहन

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतिनिधी/दिव्यांग व्यक्तींना स्वयंरोजगारासाठी प्रोत्साहन देण्याच्या उद्देशाने राबविण्यात येणाऱ्या बीज भांडवल योजनेसाठी अर्ज करण्याचे आवाहन जिल्हा दिव्यांग सक्षमीकरण अधिकारी, मुंबई उपनगर यांनी केले आहे.

या योजनेअंतर्गत लाभ मिळविण्यासाठी आवश्यक कागदपत्रांसह अर्ज विहीत नमुन्यात दोन प्रतीत सादर करावा लागणार आहे. अर्जासोबत दिव्यांगत्वाचा दाखला, दोन पासपोर्ट साईज फोटो, जन्मतारखेचा दाखला किंवा वयाचा दाखला उत्पन्नाचा दाखला एक लाखापर्यंत तहसीलदार यांचेकडून, रहिवासी दाखला किंवा जागेचे प्रमाणपत्र रेशनकार्ड. दोन प्रतिष्ठीत व्यक्तींचे दाखले (नगरसेवक/संरपंच/ग्रामसेवक/एस.ई. ओ. यांचेकडून) संबंधित व्यवसायाचे खरेदी कोटेशन १ लाख ५० हजार पर्यंत, राष्ट्रीयकृत बँकेचे नाव व शाखा, व्यवसायाचे प्रोजेक्ट रिपोर्ट (सी. ए. कडील) ज्या जागेमध्ये व्यवसाय करणार आहे. त्या जागेची बृहन्मुंबई महानगरपालिका वॉर्ड ऑफिसमधील नोंद कागदपत्रे/संमतीपत्र/भाडे प्रमाणपत्र, शॉप क्ट लायन्सेस इत्यादी कागदपत्रे जोडणे आवश्यक आहे.

इच्छुक दिव्यांग व्यक्तींनी जिल्हा दिव्यांग सक्षमीकरण अधिकारी, मुंबई उपनगर, प्रशासकीय इमारत, ४ था मजला, आर.सी. मार्ग, चेंबूर (पूर्व), मुंबई – ७१ येथे संपर्क साधावा. योजनांचे अर्ज कार्यालयात उपलब्ध असल्याचेही मुंबई उपनगर जिल्ह्याचे जिल्हा दिव्यांग सक्षमीकरण अधिकारी यांनी प्रसीद्धीपत्रकाद्वारे कळविले आहे.

हे पत्रक मालक, मुद्रक, प्रकाशक सुग्रीव सोपानराव मुंढे यांनी निरंकारजी प्रिंट अॅण्ड पब्लिकेशन, पी-३०/०/२,गुलमोहर कॉलनी,एन-५, सिडको, छत्रपती संभाजीनगर-४३१००३ (महाराष्ट्र), येथे छापून पी-३०/०/२, गुलमोहर कॉलनी, एन-५, सिडको, छत्रपती संभाजीनगर-४३१००३ (महाराष्ट्र) येथून प्रकाशित केले.
मुख्यकार्यालय-०२४०-२४७४८१३, संपादक-सुग्रीव सोपानराव मुंढे मो.९४२१२८१०७८ , RNI.No.MAH/MAR2010/34125
The Printer, Owner & Publisher **Sugriv Sopanrao Mundhe** Print at Nirankarji Print & Publication, P-30/0/2, Gulmohar Colony, N-5 CIDCO, Chhatrapati Sambhajinagar -431003 (M.H.) Published at P-30/0/2, Gulmohar Colony, N-5 CIDCO, Chhatrapati Sambhajinagar -431003. (**Editor - Sugriv Sopanrao Mundhe**) Office Ph. : 0240-2474813